

Povídky ze Studnice 2006

LUKÁŠ MAKVIČKA
JANINKA ŠABATOVÁ

Bůh ve školní lavici

„Pane, a moc tě prosím, ať ta zítřejší písemka dobře dopadne.“ Jana vstala z kolenou, a její oči si zase pomalu přivykaly světlu. *Matematika*, pomyslela si skoro s děsem, tenhle předmět ji trápil už od malička. Prostě nebyla schopná těm divným písmenkům a číslům porozumět, a tak se z každé zkoušky stávala její noční můra. *Trojka, čtyřka, trojka, pětka*, běželo jí hlavou, když si převíjela známky z nenáviděného předmětu za poslední rok, a musela se ptát sama sebe, jestli to kdy bude lepší.

Modlila se za to už dlouho. Před každou písemkou klekávala na svá kolena ve ztemnělém pokoji, a vylévala svoje srdce před Hospodinem, ve kterého už několik let skládala své naděje. Ale zdálo se jí, jako by neodpovídal. *Asi se málo modlím*, napadlo ji dnes, stejně jako vždycky. Každá taková modlitba jí už po několika letech připadla totálně zbytečná, jen marnění času, ale přesto všechno měla strach se přestat modlit. Věděla, že jako správný křesťan by se měla modlit za vše a vždycky. *Jen*, pomyslela si tiše, tak tichounce, aby to ani Všemohoucí neslyšel, *mi to někdy připadá tak zbytečné, když mě Bůh nikdy nevyšlyšel*.

Druhého dne šla domů s hlavou svěšenou až k zemi. V indexu si nesla další pětku, a v duši hořké zklamání. Hospodin Bůh jí připadal toho dne hrozně nevypočitatelný, slibující, že se postará, a že vezme každou její starost, ale své sliby porušující na každém kroku jejího života.

Toho dne šla na setkání mládeže, a měla srdce až v krku. Druhého dne ji čekala písemka z češtiny, a ve svém srdci věděla, že se na ni nestačila dost naučit. *Neboj se*, utěšovala se ve svém srdci, *dobře to dopadne. Vždyť víš, jak často někteří svědčí, že se nešli učit, ale dali čas Bohu, a On jim pak požehnal*. Ale moc víry v jejím tichém vyznání srdce nebylo, a po celý čas mládeže musela myslet na rozevřenou učebnici doma, a na zítřejší den, kdy její chabé znalosti mají projít zkouškou.

Druhého dne šla domů s hlavou svěšenou až k zemi. Věděla moc dobře, že líp jak na čtyřku to určitě nenapsala, a tak jí znovu vhrkly slzy do očí. *Bože, proč*, ptala se tiše, ani se neodvážila to vyslovit, vždyť přeci každý křesťan moc dobře ví, že Bohu se „Proč“ neříká. *Nerozumím ti, vůbec nechápu, co mám ještě udělat, abys mi požehnal*

při učení. Vždyť jsem ten čas nepromrhala, dala jsem ho přeci tobě!

Bibli si nečetla dva dny, tak na ni dolehla tíha tohoto zklamání. *Asi jsem nějaká vadná*, říkala si tiše, když znovu a znovu přemýšlela, proč to všem kolem funguje, jen jí ne. Pak, dne třetího, svou Knihu Knih otevřela na místě, kde zrovna přebývala její ručně kreslená záložka.

Skoro bez zájmu se začetla do místa, kde k Ježíši přišli zákoníci, aby ho zase jednou chytili za slovo. „Mistře, máme platit daně císaři?“ tázali se, a v duši už si malovali, jak tentokrát neunikne. *Když řekne, že jo, dáme ho smečce zelotů, ti si s ním už poradí, a když ne, tak ho prostě udáme císaři*, kreslili si ve svých myslích. Ale Syn Boží měl moudrost svého Otce, a tak je požádal o jeden denár. Pak se překvapených znalců Zákona zeptal: „Čí je tady hlava?“ „Císařova,“ odpověděli podle pravdy, nic jiného jim nezbývalo. „Pak dejte to, co je císařovo císaři, a to, co je Boží, Bohu,“ zněla odpověď, po níž se další z vykutálené bandy zákoníků museli odporoučet pryč zahanbeni ve svém srdci.

Janě vhrkly slzy do očí. Toho dne totiž cítila, jako by Duch Boží skrze ta slova promlouval k jejímu ztrápenému srdci, a tiše říkal: „Vidíš? I Ježíš říkal, že máš dávat každému, co jsi povinna. Tedy Bohu, co patří Bohu, rodičům, co patří rodičům, a škole, co patří škole. Není dobré jediného z nich ochuzovat, abys tak mohla dát víc jinému, víš? To je jako kdyby si tvůj táta řekl, že nezaplatí daně, aby mohl dát desátky, a vyžadoval ode mne za to požehnání. Dávej tedy každému, co jsi povinna, a budeš mít v srdci pokoj.“

V Janině srdci se opravdu toho dne pokoj rozhostil. Zakusila totiž, co to znamená, když člověk pozná pravdu, a ta ho osvobodí od jeho falešných představ, které leží na srdci jako balvan, a stahují ho do hlubin smutku a obviňování.

Poslední třída odbila, a Jana i přes svou neschopnost naučit se cokoli z nenáviděného předmětu jménem matematika školu dokončila. V tašce si nesla maturitní vysvědčení, nebylo pravda nijak slavné, ale bylo její. Toho dne nebyla její hlava svěšená, radovala se jako člověk, který prošel něčím, o čem si nemyslel, že to kdy zvládne. Však přesto zůstala do dnešního dne v jejím srdci tichá výčitka Všemohoucímu: *Pane, dala jsem ti celý svůj život, hledám tvoje království, a ze všech sil ti sloužím. Proč jsi mi, Pane, ve škole nepožehnal?*

Hospodin Bůh otevřel knihu, na jejímž hřbetu bylo zlatými písmeny vysázeno: *Jana Nováková*. Byla notně ohmataná, protože ten

Všemohoucí v ní často četl, a přemýšlel o své milované dceři. Kniha totiž zachycovala každý okamžik jejího života od narození až do smrti, a sám Všemohoucí ji napsal ještě dříve, než její vrásčité, maličké tělíčko, opustilo matčino lůno, a vydalo se na svou pouť pod nebem.

Viděl toho dne, jak Jana se srdcem radostným navždy opouští střední vzdělávací ústav, a znovu přemýšlel o jejím trápení, o jejích otázkách. Jak by si přál, aby odložila svou nedůvěru, svůj strach z něj, a své pochybnosti před něj s dětskou důvěrou předložila, ale ona se k tomu nikdy neodhodlala. „Pojď, probereme to spolu,“ volával na ni skrze stránky její Bible, ale ona se vždycky bála.

Věděl, že by jí byl schopný vysvětlit, proč se věci nedařily tak, jak si představovala, ale neměl k tomu nikdy příležitost.

Řekl by jí, že nevyslyšel její modlitbu o to, aby ji udělal schopnou v každém oboru, člověkem schopným se naučit i tu matematiku. Neudělal to, přesto, že by mohl. Ale měl ji rád takovou, jaká byla, vždyť ji i takovou stvořil. Vysvětlil by jí, že ji nechce mít geniální, ale že ji chtěl mít právě takovou. Stejně jako hruška bude navždy hruškou, a nikdy z ní nebude jahodník, právě tak Jana Nováková má navždy zůstat tou Janou Novákovou, a nikdy z ní nebude Pepíček Novák, premiant třídy.

Vysvětlil by jí, že se dívá úplně jinak na všechny zkoušky a písemky ve škole. Že pro něj není vůbec důležitá nějaká matematika, když ví, že právě dnešního dne na tuhle nenáviděnou vědu z celého srdce ráda zapomene, a již se k ní nikdy nevrátí. Proto dával vždy dobrý pozor, aby jí prošla, pomáhal, když si nevěděla rady, podporoval, žehnal. Ale úplně podle jiného měřítka. *Jano, přemýšlel tiše, kdybys věděla, že pro mě nebylo vůbec důležité, jestli Daniel v Babylóně umí odrážet všechna jejich božstva, a zná každou hloupost, kterou se měl naučit, že Mojžíše jsem poslal, aby se učil na faraonově dvoře v Egyptě právě pro ten účel ke kterému jsem ho později povolal. Kéž bys, milovaná, rozuměla tomu, že zkouška v mých očích znamená něco úplně jiného, než upoceně psaní perem na kus papíru.*

Věděl, že by jí uměl vysvětlit, že on zkouší až životem. Měl před očima její cestu, jak ji naplánoval. Jana ještě nevěděla, že se za měsíc dostane na medicínu, obor, který již dlouho milovala, a Hospodin Bůh její touhu jen a jen přizívoval. Nevěděla, že jí budou stačit přesně ty vědomosti, které načerpala, a že na nenáviděnou matematiku už se nebude muset nikdy znovu podívat. Nevěděla, že Hospodin celou dobu žehnal, a přemýšlel úplně jiným způsobem. Nebylo pro něho tak důležité, jak uspěje ve zkoušce na papíře, ale toužil mít ji připravenou

pro zkoušku životem. A tam nasměroval všechno své úsilí, a všechno své požehnání.

Jak rád by jí řekl, že celou dobu žehnal, dokonce i každá modlitba o hloupou písemku z matematiky byla vyslyšená, ale neměl příležitost. Příliš se bála, a pak, z celého srdce se snažila ho neurazit, a ve své slepotě si neuvědomila, jak moc tuhle maskovanou nedůvěru ten Svätý na nebesích nenávidí. Obírá ho totiž o srdce jeho dětí, o srdce, za která dal svého vlastního Syna.

Otočil stránky o několik let dále, a díval se na další významný den v životě jeho dcery Jany Novákové. Toho dne vycházela z auly medicíny, a v tašce si nesla diplom. Nebyl červený, ale byl její.

Dnes ti začíná opravdová zkouška, má milovaná, zašeptá jí toho dne Duch Boží tiše, a věř mi, že jsem ti žehnal celý čas, abys na ni byla připravená. A do očí Všemohoucího vhrknou slzy, když si znovu připomene, že ani onoho dne Jana nepochopí, že ani toho dne neuvěří.

Fanatik

Fanatik . . . sedm písmen a kolik je v nich bolesti, pohrdání či strachu. Dívka sedí schoulená na lavičce pod stromem, kde na ni nikdo nevidí a přemýšlí. Krajina se ukládá ke spánku a vypadá klidně, ale ona má v srdci bolest a krásu kolem sebe nevnímá.

Uvědomují si vůbec, jak moc ji to bolí, když ji takhle nazývají? Nejspíš ne. Zvykla si nasazovat masku. Někdy se v ní objeví trhliny. Záblesky, které by snad mohli pochopit, kdyby se dívali. Ale oni nechtějí chápat, chtějí jenom ubližovat a drásat pořád dokola. Hořce se pouсмála. Samozřejmě. Ne všichni to tak myslí. Někteří to doopravdy nechápou a ona nemá odvalu jim to říct. Hlavou jí prolétla vzpomínka, jak před ní stála její kamarádka a s úsměvem jí řekla:

„Promiň, ale na to jsi moc velký fanatik.“ Ne, nemohla vědět, že tato slova se jí zabodla do srdce jako ostrá dýka, která nešla vytáhnout.

Ve škole má kvůli tomu peklo, kvůli jedné jediné chybě. Že ji neudělala sama nikoho nezajímá. Slova vysvětlení naráží jen na kamenné tváře. Ostatním bylo odpuštěno, ale jí ne. Proč? Všichni někdy můžou udělat chybu, ale ne fanatik. Tomu nelze odpustit jeho činy. Jistě jen zraňujte, kopejte a plivejte po něm! Není to lidská bytost, je jako kus kamene. Jako obtížný hmyz, který je potřeba zničit. Jak rychle se stávají z přátel nepřátelé, kteří proto, aby získali obdiv, vyzrazují všechna tajemství. Pro pobavení ostatních.

Po tváři jí stekla první slza, ale nezůstala dlouho sama. A dívka vzpomíná dál. Kolikrát měla chuť utéct někam daleko, kde by ji nikdo nenašel. Kdyby tak dostala čas, vyléčit si rány, ale ten jí nebyl dán. Je přece fanatik, žádné slitování pro ni nemají. Kolikrát měla chuť zakřičet na ně všechno, co si myslí. Vždyť ona má stejné city jako kdokoli jiný. Nedokáže nad tím pouze mávnout rukou. Vypadá to, že cokoliv udělá, to je špatně. Cesta, která vypadala, že ji vysvobodí, se mění ve slepou uličku.

„Nemáš žádné přátele kromě těch z té tvé církve!“ Věta rozbouřila vzduch jako prásknutí biče. Úšklebek změnil její tvář. Samozřejmě. A oni se tomu diví? Co je na tom tak divného, že hledá přátelství mezi lidmi, kteří ji netrápí? Mezi nimi může alespoň na chvíli zapomenout na všechna příkoří. Nalézá u nich útěchu a povzbuzení. Neznají je, ale přesto je odsuzují. Kdo se tedy chová víc fanaticky. Ona nebo ti co jí zavrhnou?

Pomalou v ní roste i hněv. Oplácela jim snad ona zatím stejnou mincí? Ne! Nevadí jim, že se nebrání, snad to považují za tiché přiznání. Někdy cítí touhu pomstít se jim všem!

Ucukne jako by ji tato myšlenka spálila. Před ní se objevily dvě cesty. Pomstít se? Dokázala by to vůbec? Působit bolest těm, které má stále ráda, i když oni ji nenávidí. Vzdát se víry a zapojit se zpátky do jejich stáda jako poslušná ovečka. A oni by byli spokojení, protože by se ukázalo, že měli pravdu. Otřásla se, závan studeného větru jí připomněl, že se blíží noc. A ona pořád seděla ztracená ve svých myšlenkách.

Ne, nechce se mstít. Mezi láskou a nenávistí je tenká hranice, ale ona netouží po tom ji překročit. V duchu vykročila po druhé cestě. Opuštění . . . Chce jim zapomenout všechny urážky. Chce pro ně mít úsměv, když o něj budou stát. Její obrana bude trpělivost. Snad má jednou všimnou, snad pochopí, že všechno na ní není jenom černé. Snad si jednou všimnou jejich slz a začnou přemýšlet. Ale do té doby ji budou nenávidět pro jediné jméno. Ježíš. Nechtějí vidět, raději si nasadí klapky, zakryjí si oči a jejich ústa vysloví nové urážky, způsobí nové rány.

V jejím srdci se rozhořela malá svíčka. To jméno jí dodalo naději. Dokud bude ona hořet, nikdy ji nemůže pohltnout tma. Věří, že světlo přemůže tmu a láska zvítězí nad nenávistí. Naivita? Snad.

Pousmála se. Možná to nebude dnes ani zítra. Možná ani za deset let. Ale jednou ta chvíle přijde.

Zvedla se a zvolna se vydala zpátky. Čeká ji další den. Bude jiný, než ty ostatní?

Jeho kříž

Dvacátý rok, šestý měsíc, pátý den mého putování.

Zastavil jsem se na skále, odkud jsem viděl celou planinu, kterou jsem právě prošel. Rozprostírala se přede mnou, a na jezerech té planiny tančily poslední odlesky paprsků slunce. Viděl jsem svou stezku, jak se vine celou tou planinou, a připomínal jsem si každý krok, který jsem po ní učinil.

Byl jsem již dlouhou dobu na cestě, toužebně očekávající den, kdy dojdu do konce té stezky, nebeského Jeruzaléma. Ó, jak po něm mé srdce toužilo, a mé oči ho chtěly spatřit! Proto jsem otvíral každého večera Knihu, abych se potěšil jejími nádhernými slovy, a abych se snad stal hodným přijetí do toho slavného místa.

Odložil jsem svůj kříž, již mne začal po mém celodenním putování tížit. Stal se mým stálým průvodcem na cestě, kterou jsem kráčel, neopouštěl mne ani na okamžik, i když byly chvíle, kdy se mi zadíral do masa, a mé tělo pod ním úpělo. Však věděl jsem, že to je můj úděl. Jít po cestě do nebes, hledat v Knize, kterak se zalíbit Panovníkovi nebeského města, a nést svůj kříž, to těžké břemeno, na každý den.

Sedl jsem si na zem, a vytáhl Knihu. Stalo se mým každodenním zvykem porovnávat můj život s Ní, věděl jsem, že Ona je živá, dokáže hovořit přesně a jasně do mého srdce, a ach, jak ono toužilo po tom, aby se do něj vpila, ovládla ho jako slunce ovládá ráno všechny kouty země. Každého dne jsem tedy čítával Knihu, a hledal, zda jsem se onoho dne alespoň trochu přiblížil k tomu nádhernému muži, o kterém Kniha píše.

Stávalo se některých večerů, že jsem po čtení Knihy usínal s jásotem a veselím, neboť jsem viděl, že mé úsilí přineslo toho dne mnoho výsledků, *ano*, říkal jsem si, *tohoto dne opět umřela další má pokřivená část, odešla do zapomnění, již nebude urážet mého Panovníka*. Však stávalo se v jiných večerech, že jsem usínal s krutou bolestí v duši, když jsem viděl, jak to, co bývalo mrtvé, zase povstává k životu, a tam, kde jsem čekal svatost a něžnou lásku, našel jsem jen trní a bodláčí. Ó, tehdy se má duše potácela, a hledala záchytný bod, na kterém by se mohla postavit. *Jak dojdu spásy*, volala, zoufale chtěla slyšet alespoň jedno povzbuzení, že já nejsem tím, kdo pohrdá slavným spasením, nejsem neposlušným synem, který za nic pokládá slova té vzácné Knihy.

Tehdy býval mi pomocí můj kříž. Vždy když má duše bývala bezmocná a zoufalá, pohleděl jsem a něj a připomínal si ta léta, po která jsem ho oddaně nesl kvůli svému Pánu. Jak jsem neumdlél ani v nejhorším vedru, ani za tuhé zimy, stále jsem ho nesl. *Ne*, řekla si tehdy má duše, *já spasením nepohrdám, nesu svůj kříž věrně na každý den, jak mi řekl můj Pán.*

Dvacátý rok, šestý měsíc, čtrnáctý den mého putování.

Mé tělo je slabé, nic nevydrží, a má duše onoho dne také vadla. Můj kříž se mi zadíral do ramen, byl těžký až k neunesení. Jak jsem toho dne uvítal, když slunce ulehlo ke svému spánku, a já jsem své břemeno složil u chatrče, kde přespávali poutníci. Nemusel jsem onoho dne ani otvírat Knihu, věděl jsem, že jsem ostudně selhal. Myšlenky, které jsem již dlouho nenosil ve své mysli, se znovu vrátily, a já jsem se cítil tak bezmocný ve snaze zastavit je při jejich vpádu.

Jak mohu jen přemýšlet o tom přestat nést svůj kříž, obviňoval jsem se hořce, *vždyť jedině tak mě můj Pán vpustí onoho dne do nebes, a ach, jak to, že má duše tak sténá, je tolik neposlušná těm nádherným slovům Knihy?* Cítil jsem se ubitý, zase o několik mil dále od toho vytoženého místa, kterým byl nebeský Jeruzalém, vždyť můj Pán mě bude muset nechat jít ještě mnohem delší kus cesty, aby mne můj kříž měl ještě čas proměnit, a aby se slova Knihy navždy zapsala nesmazatelně do mého srdce.

„Mohu zde také přenocovat?“ ozval se náhle poblíž mne hlas. Pozvedl jsem své znavené oči, a uviděl jsem muže, poutníka jako jsem já.

„Zajisté,“ odvětil jsem, „místa je tu dost i pro dva.“

Neřekl nic, a odkráčel do lesa sbírat dříví na oheň. Mou duši zaplavila radost i dík Bohu, že dnes nebudu muset zakládat oheň já. Cítil jsem se tak unavený, snad až k smrti, ale co víc, má duše byla onoho dne hrozně ubitá.

Přišel zpět, a v náručí nesl nasbírané dříví. Zatímco stavěl hranici, tíše jsem ho pozoroval. Byl to obyčejný muž, asi tak vysoký jako já, měl hnědé, jiskrné oči, a tělo plné síly. Věděl jsem, že tohoto dne musel ujít nejméně tolik, jako já, neboť jeho šaty byly pořádně zaprášené, ale nevypadal nijak unaveně. Sálal z něj klid a pokoj.

První plamínky zaplápolaly, a hladově se draly vzhůru za další potravou. Můj společník vytáhl ze svého vaku kus ryby, a začal ji na ohni opékat. Byl tak soustředěný na přípravu stravy, a já tak unavený, že jsme nepromluvili ani slova. Když otáčel rybu nad ohněm, všiml

jsem si, že má na obou svých rukou dvě nápadné jizvy, ale neměl jsem odvahu ptát se ho, kde se tam vzaly.

„Pojď, pojez se mnou,“ pozval mne, když dokončil své počínání. Mé srdce znovu zaplavila lavina vděčnosti. Vstal jsem, a jeho pozvání jsem s díky přijal. Jak dobré se zdálo toho dne jídlo mému vyhladovělému žaludku, dodávalo mi sílu a vracelo zář do očí.

„Děkuji ti,“ řekl jsem, když jsme dojedli.

„Mohu se tě na něco zeptat?“ opáčil, a jeho oči si mne laskavě přeměřily.

„Jistě,“ odušil jsem překvapeně. Případlo mi v tu chvíli, že mne tento neznámý poutník snad zná, ale ať jsem přemýšlel sebevíc, nemohl jsem si vzpomenout, že bych ho kdy viděl.

„Proč s sebou všude nosíš můj kříž?“ zeptal se jako by se nechumelilo.

„Tvůj kříž?“ Naprosto jsem ho nechápal. „Co tím myslíš tvůj kříž? To je můj kříž, a já ho musím brát na každý den na cestě do nebes. Jak bych se jinak stal hodným toho, aby mne přijali v tom slavném městě Jeruzalémě? Není snad v Knize napsáno, že kdo ho nebere na každý den, ten není hoden toho sdílet jeden stůl se svým Pánem?“

„Já ale nemluvím o tvém kříži,“ pokračoval, zatímco dojídal svou porci, „vím, že ho musíš nosit. Ptám se tě ale, proč s sebou všude taháš ten můj?“

Zachytil můj nechápavý pohled, a tak hned pokračoval. „Povím ti něco o svém kříži, ano? Přišel jsem totiž na svět, abych ho nesl, od počátku jsem věděl, že mám. Od malička jsem miloval právě tu Knihu, kterou ty máš ve svém vaku, a učil se podle ní poslušnosti Otcí. Po celý svůj život jsem nezanedbal ani jedině z těchto příkázání, a ona se mi stala potěchou a radostí. Ano, toto byl můj kříž, do jednoho naplnit každé z nich, a jak má duše jásala, že jsem ho mohl nést.“

Na chvíli se odmlčel, a zadíval se mi upřeně do očí. „Jenže,“ rozezněl se znovu jeho hlas, „když jsem se podíval kolem sebe, viděl jsem, že jsem jediný, kdo je schopen ho nést. Byli tam další, kteří nosili totéž jho, ale pro žádného to nebyla radost, žádný ho nenesl s jástem tak, jako já. Nebyli schopni, jeden jako druhý, naplňovat ta nádherná příkázání Knihy, a kříž, který jsem já nesl s radostí a jásáním, je dřel do ramen právě tak, jako dře teď tebe.“

Nebyl jsem skoro schopen slova, tak mě slova toho neznámého muže zarazila, ochromila a nechala úplně bez dechu. „Kdo jsi?“ zeptal jsem se naléhavě.

„Ty mě neznáš?“ opáčil. „Čteš Knihu, a ta celá svědčí o mně.“

Počekj ještě chvíli, dovyprávím ti o svém kříži,“ nenechal se neznámý vyrušit ze svého vyprávění.

„Donesl jsem svůj kříž až na kopec jménem Golgota, přesně, jak to Otec chtěl. Ano, šel jsem i údolím šeré smrti, a musel jsem vypít kalich hořkosti až do dna, ale došel jsem. Tam, na tom kříži jsem svůj úkol dokonil, naplnil jsem do jednoho slova té vzácné Knihy, kterou tak dobře znáš. Tam zůstal ten kříž stát, nebyl již k ničemu dobrý, a již nikdo kromě mne ho nikdy neměl nosit. Už chápeš?“

Krátký pohled do mých očí mu stačil, aby poznal, že jsem již pochopil. *Tak proto má na rukou ty dvě nápadné jizvy*, běželo mi myslí, *ale ach, jak je to možné, že jsem nepoznal toho, za kterým celou tu dobu jdu? Ó, jak zkažený, jak hříšný musím ještě být!* Chtělo se mi plakat, náhle jsem si před ním připadal jako ten nejubožejší člověk pod sluncem. Ano, mnohé jsem převyšoval, poslouchal jsem slova Knihy jako málokdo, ale on je naplnil všechna. Věděl jsem, že mu nejsem hoden ani rozvázat řemínek opáneků, tak mne převyšoval.

„Víš, proč jsem ten kříž nesl?“ zeptal se mne, když vzal mé ruce do svých dlaní. „Viděl jsem mnohé jako ty, horlivé, upřímné, pracující, toužící poznat Otce, ale všechny je tížil ten stejný kříž. Jak jsem toužil na ně zavolat tak, jako volám dnes: 'Pojďte ke mně všichni kdo pracujete, a vy, kdo jste obtíženi, a já vám dám odpočinout'. Poslyš, získal jsem pro tebe pokoj, klid a odpočínutí tvé duši, koupil jsem ho svou vlastní krví, mám ho dnes pro tebe, ne za zásluhy, ne proto, že bys donesl ten kříž až tak daleko, ale jako dar, zadarmo.“

Nechápal jsem. „Ale Pane,“ oslovil jsem ho jeho pravým titulem, „když já budu odpočívát, kdo bude hlásat ta nádherná slova Knihy, kdo bude ukazovat, co je dobré a co zlé, kdybych já odpočívál? Je tak málo těch, kdo hledají svou spásu v těch požehnaných slovech Knihy! Jak bych já mohl odpočívát?“

„Ne,“ odvětil mi laskavě, „ty mě ještě nechápeš. Vždyť jsem ti přeci říkal, že vím, že svůj kříž musíš nést. Nehovořím o odpočinku těla, ten je ještě před tebou, ale chci dát odpočínutí tvé duši, copak to není něco, po čem již dlouhou dobu prahneš, za čím se pachtíš, po čem toužíš? Není snad i ve tvé Knize napsáno: 'A naleznete odpočínutí vašim duším'?“

„Jak by to bylo možné,“ vydechl jsem. To, po čem jsem toužil celou dobu svého putování zdálo se mi náhle být na dosah ruky, ale přitom stále ještě vzdálené jako hvězdy na obloze.

„Jen, pokud ode mne přijmeš to odpočínutí jako dar,“ zašeptal laskavě, „dávám ho každému, kdo ke mně přijde, a žádného nevyženu“

ven.“

Měl jsem ruce skryté v jeho proboděných, když jsem uvěřil. Díval jsem se na jeho jizvy, dotýkal jsem se jich snad jako kdysi Tomáš, když do mého srdce vešla víra, a s vítězným hlaholem se v něm usadila.

„Potom to, Pane, prosím udělej,“ řekl jsem, hladový jako malé dítě, hladový po odpočinutí.

Dvacátý rok, šestý měsíc, patnáctý den mého putování.

Protřel jsem si oči, když první paprsky světla ozářily planinu. *Byl to jen sen*, ulekl jsem se náhle, když jsem si vzpomněl na včerejší události.

Ó ne, nebyl to sen, zajásalo mé srdce nevýslovnou radostí, když jsem uviděl mého Pána sedět vedle mne, a ucítil jsem pokoj plynoucí do mého srdce, pokoj, který jsem dosud nepoznal.

Vstal jsem. Vše, co jsem dosud znal, zdálo se mi náhle starým, zbytečným, byl jsem ochoten vyměnit vše za to, abych mohl jít s ním, kamkoli mne povede. *Kníže pokoje*, vytanulo mi na mysli náhle jedno z jeho jmen, *ne, to není jen pouhá fráze, to je skutečnost, je to skutečnost*, jásalo mé srdce, a nechtělo se mu přestat.

Odešli jsme spolu, on první, a já za ním, a na místě, kde jsme odpočívali, zůstal ležet jen můj kříž. *Ne, ne*, musel jsem si stále připomínat, abych se neotáčel, *ne můj, ale jeho kříž*.

Lhář

Slunce zářilo, posílalo své paprsky do všech temných koutů královny zahrady, a ukazovalo všechny nádherné květiny v jejich plné kráse. Darien dnes ale neměl pro tu krásu oči, šel s očima téměř sklopenýma, ztracený ve svých myšlenkách. Prosmýkl se neznatelnou brankou v živém plotu, a jeho zamilované, tajné místočko ho tiše vítalo. Býval zde častým hostem, opřený zády o zeď, tvář nastavenou k zářícímu kotouči na obloze, oči zavřené, a mysl nechával vznášet k nebesům.

„Máš ty peníze?“ Dariena z přemýšlení náhle vyrušil nevídaný hlas. Chvilí mu trvalo, než si uvědomil, že kdosi hovoří na druhé straně zdi.

„Ještě je nemám, potřebuji čas, dej mi tak měsíc,“ prohlásil druhý hlas, ve kterém Darien s obrovským překvapením rozpoznal korunního prince Ivaina.

„To by nešlo, Vaše Výsosti,“ opáčil poněkud posměšně první člověk, „nakonec budu muset zajít za vaším otcem, a všechno mu vyklopit.“

Darien neodolal, a tiše se přesunul o půl metru vedle, kde byla ve zdi malá škvíra. *Ano, opravdu je to Ivain*, potvrdil si sám pro sebe, když přiložil oko k mezeře. Další běh událostí ho ale nechal úplně bez dechu, přimrazeného k chladivé trávě, na které klečel. Jako ve zpomaleném filmu sledoval, jak Ivain náhle vytáhl zpod kabátce dýku, a s chladným rozmyslem ji zabodl druhému muži přímo do krajin srdečních.

Ozval se zdušený výkřik, když se již bezdeché tělo skácelo k zemi, a teplá krev začala vytékat na zem.

Ivain vzal dýku, namířil ji proti své ruce, ale po chvíli váhání ostré železo přesunul výše, a jedním krátkým švihem si udělal na tváři pořádný šrám. Zakrvácená dýka letěla na zem, přistála vedle mrtvého těla, které před chvílí protkala.

Ozvaly se rychlé kroky, když Ivain odcházel pryč.

Darien vstal, a jeho krev se v něm začala bouřit. Zeď byla příliš vysoká na to, aby ji mohl přelézt, a kromě toho, ten muž byl již dozařista mrtvý. *Tohle nesmí zůstat nepotrestáno*, vzbouřil se v Darienovi jeho čestný duch.

Prosmýkl se pod živým plotem, a jeho trénované nohy ho nesly do paláce.

„Otče, ten chlap mě chtěl zabít,“ uslyšel Ivainův roztřesený hlas, když vstoupil do paláce. Stál ve vchodu do trůnní místnosti se svým

otcem, králem Olvinem, a kolem nich se začal shromažďovat malý dav. „Dlužil mi nějaké peníze,“ pokračoval Ivain už klidnějším hlasem, „ale nemyslel jsem si, že by byl schopen něčeho takového! Vytáhl na mě dýku, a zranil mne, a už ani nevím, jakým štěstím se mi podařilo mu ji vykroutit...“

To už bylo na Dariena příliš. „Lháři,“ zakřičel přes celou místnost. „Copak jsem tě neviděl, jak tvoje ruka úkladně zavraždila toho muže? Copak jsem tě nesledoval, ty zbabělče, jak si vlastní rukou děláš tu ránu na čele, protože jsi neměl dost odvahy na to způsobit si nějaké větší zranění?“

Olvin se obrátil k Darienovi, svému prvnímu rytíři, a jeho tvář potemněla hněvem. „Co to říkáš, Dariene?“ otázal se.

„Seděl jsem za zdi, Vaše Veličenstvo,“ pokračoval již klidněji Darien, „a slyšel jsem, jak se váš syn dohaduje s tím mužem. Dlužil on jemu, ne naopak, jak tvrdí, a první ránu dozajista zasadil on sám, viděl jsem ho škvírou ve zdi.“

„Lže,“ prohlásil rozzuřený Ivain, když se k němu Olvin tázavě obrátil, „otče, snad bys nevěřil tomuhle chlapovi více, než vlastnímu synovi, vždyť víš, že na mne má spadeno!“

„Dariene,“ nesl se halou králův hlas, mrazil do kostí, a tvořil páru u úst, „měl byste si dvakrát rozmyslet, než obviníte někoho z královské rodiny z takového činu.“

„Vaše Výsosti,“ poklekl Darien na jedno koleno, „viděl jsem, co jsem viděl.“

„Nemyslel jsem si, Dariene,“ pokračoval Olvin, „že vaše zášť k mému synovi dojde až takových konců. Proč nechcete odvolat své lživé nařčení, a zachovat tak čest svou i čest mého syna? Měl bych snad něco takového nechat bez trestu?“

Darien se bezmocně rozhlédl po okolních lidech. *Copak se mne nikdo nezastane*, ptal se tiše jeho vyčítavý pohled.

„Vaše Výsosti,“ ozval se náhle ztichlou halou další hlas. *Rhiannon*, zaplesalo Darienovo srdce, *ten mě ve štychu nenechá*. „Vaše Výsosti, chtěl bych vám připomenout, že tento muž, rytíř Darien, je známý po celém vašem dvoře svým nelítostným odporem k jakékoli lži, a já sám si nepamatuji, že bych snad slyšel cokoli nepravdivého splynout z jeho rtů. Což je správné hodit svědectví takového muže za hlavu?“

„Rhiannone,“ obrátil se ke starému muži král, „cožpak nevidíš, že zde stojí svědectví proti svědectví? Mám snad prohlásit za lháře Ivaína, abych ospravedlnil tohoto muže? Cožpak i Ivain není muž přímý a bezúhonný?“

Zdušený výkřik protestu se přehnal mezi lidmi, a pravda znovu sténala lámána v kole. Všichni moc dobře věděli, co je tohle královo kvítko zač, rozhodně ne ze zahrádky spravedlnosti. Rhiannonovi po-hasl žár v očích, viděl, že nemůže dělat již vůbec nic.

Olvin se znovu obrátil k Darienovi. „Rytíři Dariene, dávám vám poslední šanci odvolat vaše hanebné nařčení.“

„Vaše Výsosti,“ prohlásil po malé odmlce Darien, „za celý svůj život jsem zalhal pouze jedné svému otci, a do dnešního dne toho hořce lituji. Nebudu lhát ani vám, viděl jsem, co jsem viděl.“

„Takovou urážku ovšem nemůžeme nechat bez trestu,“ rozkřikl se král, „odvedte ho do vězení, a čtvrtého dne bude na nádvoří popraven!“

Kap, kap, kap, ve ztemnělé cele bylo vlhko, a ze stropu kapala voda. Darien nemohl spát, chodil po cele sem a tam a přemýšlel. *Ještě čtyři dny, a budu popraven*, hrála smrt v jeho mysli nenávistnou ódu. *Neměl bych přeci jen odvolat, vždyť tím neuškodím sobě, ani nikomu jinému*, přemýšlel hořce, a jeho srdce pod tou tíhou sténalo a drolilo se. *Ne to nejde*, pozvedl se z posledních sil, *nemohu přeci lhát, zradil bych tím svého otce, ale co víc, zradil bych tím i sám sebe, nejsem přeci lhář*.

Kap, kap, kap, stékala voda, a po tmavé cele se ještě několik hodin rozléhaly tlumené kročeje odsouzeného. Pak usnul.

Darien měl sen. Viděl sám sebe té noci, před očima se mu objevila vzpomínka tak dávná, že již na ni téměř zapomněl. Toho dne měl poprvé jít cvičit s rytíři. Jak se těšil! Držet v ruce meč, i když třeba jen dřevěný, a stát vedle těch slovatných mužů, bojovníků, kterým nebylo v království rovno, to si vždy přál.

„Dariene, nemáš horečku?“ otázala se ho matka.

„Ne mami, je mi dobře,“ odvětil Darien. *Opravdu je*, přesvědčoval sám sebe, třebaže věděl, že mu opravdu není nejlépe. *Jen vyjdu ven, bude mi lépe, čerstvý vzduch mi udělá dobře*.

„Tak běž,“ objala ho na rozloučenou matka, „a buď statečný!“

Darien šel, a pískal si po cestě nápěv z balady o Tristanovi a Izoldě, své oblíbené.

„Dariene, jsi v pořádku?“ otázal se ho královský zbrojnoš Akvila. „Nevypadáš příliš zdravě.“

„Děkuji za optání Akvilo,“ opáčil Darien zdvořile, „je mi celkem dobře, jen jsem trochu ospalý.“ *Ano, ospalý, tím to bude*, šeptaly jeho

myšlenky, *ale rozhodně nejsem vůbec nemocný.*

„No dobře, jak myslíš,“ odvětil nepřilíši přesvědčený Akvila, a vydal mu jeho vlastní dřevěný meč.

Krok a úkrok, a pak seknout pod štítem, opakoval si Darien rady, které slyšel od slovných mistrů meče, když se zesláblý potácel domů. *Asi mi opravdu není příliš dobře, přiznal si najednou tiše, ale já jsem si myslel...*

„... že mluvím pravdu,“ dokončil Darien, náhle probuzený ze staré vzpomínky. Kap, kap, kap, šeptala voda.

A bylo jítro, a byl večer, den první.

Víčka se odsouzenici zavřela v cele podruhé, a jako blesk z dávných dob se vedrala do jeho snů další vzpomínka. Viděl mladého Dariena, v rozpuku mládí, jak sedí u stolu za svitu svící, a v rukou třímá husí brk, krásný to nástroj básníků a pěvců.

Má drahá Gwen, psal na pergamen před sebou první slova, *jak je pro mne nádherné, když vás mohu i jen spatřit, tehdy i pošmourný den se stává nádhernou písní. Okouzčila jste mne, jediný pohled vašich očí mne učinil navždy vaším zajatcem. Však není divu, vřdyť jak by se kterýkoli muž mohl do vás nezamilovat? Toužil bych navěky držet vás v náručí, kochat se vaší krásou a něžně vískat vaše vlasy, a ano, mé srdce si je jisté, že nikdy nebudu toužit po jiné, již nikdy by se mé oči nemohly dívat na jinou ženu tak, jak se nyní dívají na vás...*

Blesk udeřil podruhé, a s jeho úderem odešla scéna, kterou měl před sebou. Zjistil, že se znovu dívá na totéž místo, jen Darien, který seděl znovu u stolu s husím brkem ve své dlani, byl o rok starší.

Má rozmilá Ivette, dotýkal se brk něžně pergamentu, *neuplyne snad jediného dne, kdy bych na vás nemyslel. Když jsem vás poprvé spatřil, stál jsem tehdy v jámě smutku, a mé srdce bylo zlomené, avšak zdálo se mi, jako byste tu jámu naplnila svou září. Ano, i slzy z mých očí náhle vyschly, když se do nich opřelo vaše slunce, a já jsem si řekl: „Jak bych mohl být smutný v její přítomnosti!“ Z celého srdce si přeji strávit s vámi alespoň malou chvíličku, protože vaše něžnost, vaše tichá účast s mou bolestí se vepsala hluboko do mého srdce. Nemyslím, že bych kdy našel pod nebesy lepší ženu, citlivější, milejší, než jste právě vy, nevím, jak bych kdy mohl přemýšlet o tom strávit celý svůj život s někým jiným, než s vámi...*

Kap, kap, kap, šeptala voda, když se Darien znovu probudil. „A já jsem si myslel,“ šeptal i zmatený Darien, stále svobodný Darien, „že píšu pravdu.“ Kap, kap, kap, odpovídala voda, netečná, tichá.

A bylo jitro, a byl večer, den druhý.

Na celu padla tma, a rozrušený Darien po několika hodinách znovu zavřel své oči. *Jen nechci dnes žádné sny*, prosil nebesa, ale ani tohoto dne nebyl vyslyšen.

„Bude turnaj,“ ševalila Ivette, a oči jí blýskaly nadšením. „Také se těšíš, Dariene? Já moc. Vždycky mne uchvátí ty nádherné barvy, spousta vzácné společnosti, a turnaje vznešených pánů. Doufám, že také budeš bojovat,“ popíchla ho trochu, „vždyť je to přeci veliká čest.“

„Nemyslíš, má drahá,“ opáčil se smíchem Darien, „že bych měl tentokráte přenechat turnajový trůn mladším?“

„Ale Dariene,“ naléhala sladce Ivette, „byla bych na tebe tak pyšná! A kromě toho, copak ty se netěšíš na turnaj? Oči všech lidí na vás přeci budou upřeny, a i sám král vyznamená ty, kteří se budou bít nejstatečněji, a pak, ta sláva a veliké hostiny, na kterých bys mohl sedět i se mnou po králově boku! Tebe to ani trochu neláká?“

„To víš že ano, můj poklade,“ pohladil ji jemně po tváři, „jen jsem si říkal, že dám šanci ostatním. Ale jestli si to přeješ . . .“

Darien se odmlčel, a rozzážené Ivettiny oči dokázaly odpovědět lépe, než ústa.

Sundal si přílbici. Poslední z protivníků byl shozen ze sedla, a kolbištěm se ozýval nadšený pokřik davu: „Darien, Darien.“ Byl zpocený jako myš, ale rukou pokynul rozjásanému davu, a očima našel nadšenou tvář té, kterou miloval.

Přesto se sám nedokázal radovat. *Jak jsem mohl zapomenout, jaké to je, vyčítal si, že si člověk připadá jako šašek, který pro pobavení druhých zasazuje rány svým přátelům, že mi vždycky bývalo špatně z gratulací pokrytců, kteří by dali vše, aby se mohli dostat na mé místo, že jsem vždycky z duše nenáviděl honosné hostiny se spoustou řečí o všem a o ničem, a jak jsem pokaždé toužil z nich už uniknout zase do ticha ke svým skutečným přátelům. Proč jen člověk . . .*

„. . . obelhává sám sebe.“ dokončil již vzbuzený Darien.

A bylo jitro, a byl večer, den třetí.

Kap, kap, kap, šeptala voda, když se Darien ukládal ke spánku. *Můj poslední*, přemýšlel již bez hořkosti. Neměla v jeho srdci místo, neboť celou jeho bytost prostoupilo tiché odevzdání se osudu. *Jen kdybych věděl, co znamenají ty sny*, šeptal s vodou, *kdo se mi tu snaží něco sdělit.*

Lhář, lhář, lhář, šeptala voda, když se konečně jeho víčka zavřela.

„Pojď,“ vyzval ho ten muž. Darien se rozhlédl kolem, a byl si úplně jistý, že nezná ani místo, ani toho muže. Prohlédl si ho blíže. Měl na sobě bílé roucho, tak bělostné, že až zářilo, a ve vlasech vetkanou korunu. Jeho tvář byla nádherná, *jako tvář anděla*, pomyslel si Darien tiše. Oči měl upřímné, bez stínu jakékoli falše, a Darien věděl, že mu může věřit.

Šel za ním, následoval ho chodbami i komnatami, kolem dalších mužů, kteří vypadali podobně jako on, jejich tváře byly jako blesk. Darien chvíli nevěděl, čím to je, že se mu všichni zdají tak jiní, než lidé, které potkával na zemi. Pak ale našel ve svém srdci to slovo. *Spravedliví*, šeptalo jeho srdce, *toto jsou spravedliví*.

„Posaď se,“ vybídl ho jeho průvodce, když vkročili do veliké místnosti.

Rozhlédl se kolem. Stál ve veliké soudní síni, na místě plném vážnosti. Oči všech přisedících však nebyly upřeny na něj, ale dívaly se dopředu, kde na lavici obžalovaných seděl jeden muž.

„Tento muž je zbabělec, lhář a vrah,“ uvedl žalobce obžalobu, a Darien si náhle uvědomil, že toho člověka zná. *Ivain*, pomyslel si se zadostiučiněním, *nakonec tedy i on dojde spravedlnosti*. Někde uvnitř věděl, že tento soud nebude brát ohledy na postavení, nebude stranit osobám, ale každému naměří přesně podle jeho skutků.

A tak sledoval s nesmírným zaujetím celé dění, viděl, jak se Ivain snaží ze všech sil vykrotit, kterak uvádí každou polehčující okolnost, na kterou mohl přijít, a jak je každá z nich rozmetaná neúprosným žalobcem.

„Odvedte ho,“ prohlásil nakonec soudce, když bylo vše u konce, a viník byl odsouzen. Dva pochopové vzali Ivaina, a vedli ho kamsi ven z místnosti.

„Darien Eivehu,“ ohlásil soudce jméno dalšího souzeného. Darienův průvodce ho jemně pobídl, a za chvíli i Darien sám stanul na lavici obžalovaných.

„Tento muž je lhář,“ oznámil před soudem žalobce.

Zdušený výkřik protestu se prohnal soudní síní. Darien se otočil, a uviděl, že mnohé tváře zná. Za jeho zády seděl ctnostný pan Rhiannon, a jeho tvář zářila tím stejným světlem jako všem spravedlivým. Tam byla paní Maria z kuchyně, i děvečka Priska, obě v tom stejném, nádherném rouchu, obě měly v očích ten stejný, nevěřící výraz.

„Není třeba projednávat můj případ dále,“ pozvedl Darien svůj hlas směrem k soudci živých i mrtvých, „jsem . . .“

„... vinen,“ dokončil již s očima dokořán.
A bylo jitro, den poslední...

Líbím se mu?

Stálo děvče před zrcadlem . . .

Co si vezmu na sebe? Tuhle zelenou halenku, nebo ten šedý kabátek? Ne, to nepůjde, v obou vypadám strašně tlustá, chce to něco jiného . . .

Do háje, musím přeci nějak zakrýt ten hroznej špek, chce to něco volnějšího . . .

V tomhle přece nemůžu ven!

Ne, tohle taky není to pravé . . .

Ach jo, na moji postavu snad nejsou žádný šaty, který by neukazovaly, jak jsem nemožně tlustá!

Rádio Jerevan hlásí: „Zachovejte paniku! Npropadejte klidu! Ještě byste mohla přikládat věcem jejich pravou hodnotu.“

„Co myslíš, líbím se mu?“ *Víš, on mi říká, že je rád, že jsem na něj hodná, ale to je nejspíš proto, že nechce mluvit o tom, jak vypadám. Radši . . .*

„Já bych řekla, že jo. Ale na druhou stranu, víš jak kluci uvažují. Jak nedávno Petr řekl, že prý ze všech holek, co tu jsou, tak jen Veronika vypadá trochu k světu.“ *Kluci jsou dneska pěkně vybíravá banda. Místo aby mysleli na nás, tak myslí jen na sebe!*

„Ach jo. Jako Veronika nikdy vypadat nebudu.“ *Protože jsem tlustá, tlustá, tlustá, ošklivá, ošklivá, ošklivá. A budu si to myslet, a budu, a budu.*

„Zrovna naši kluci vůbec nemají co kecat. Taky tu mezi nima už nezástal snad žádněj pořádněj chlap . . . snad jen ještě Emil trochu ujde . . .“

Rádio Jerevan vybízí: „Poslouchejte, co říkají ostatní. Tedy holky! Kluků se přeci ptát nebudete! O těch všichni moc dobře víme, co jsou zač . . .“

„Jo . . . a připravte se na nejhorší, nebudete nepříjemně překvapena!“

„Líbím se ti?“ *A doufám, že neřekneš, že ne. Abys věděl, ‘ne’ je špatná odpověď. Ale já stejně vím, že ty si to myslíš! A když řekneš, že se ti líbím, je to jen proto, abych nebyla smutná a našťvaná.*

„Moc ti to sluší.“

Vidíte? Já jsem to říkala, že si myslí, že jsem tlustá!

Rádio Jerevan oznamuje: „Rozhodně nevěřte lidem, co říkají! Naučte se číst mezi řádky! A chlapům ze všeho nejmní! Tedy, pokud vám řekne, že jste tlustá, věřit mu můžete. Ale jinak ne!“

„Ach jo, já jsem tak nemožně tlustá!“ *Abys věděl, tak teď čekám, že to pěkně rychle popřeš. Jestli ne . . . tak si to budu myslet.*

„Ale vždyť to vůbec není pravda! To by tak bylo, aby z tebe byla anorektička!“

„Vážně? Dík.“ *Jo, kdybys mi to řekl sám, to bych ti to možná věřila, ale takhle přeci oba víme, na čem jsme. Ty si to stejně myslíš, já to moc dobře vím.*

Rádio Jerevan radí: „Čtení vašich myšlenek má patřit ke schopnostem každého ideálního chlapce. A pamatujte, že správné popření musí následovat minimálně minutu předtím, než se vůbec zeptáte!“

„Tady máš něco ode mně, miláčku.“

„Je, tys mi koupil kytku, to je od tebe pěkné.“ *Taková tlustá růže! Kdybys chtěl, mohl jsi mi přece koupit úplně normální! To je ale pěkně sprosté, víš?*

Rádio Jerevan varuje: „Nikdy nepodceňujte velmi dobře skrytou mužskou schopnost vás urazit!“

„Miláčku, víš, co mi na tobě trošku vadí?“

„Nevím . . .“ *Teď to přijde, teď mi to řekne už pořádně. Já moc dobře vím, že si celou dobu myslí, že jsem tlustá.*

„Víš, občas se strachuješ o úplně zbytečné věci, a pak jsi někdy až hysterická. Nechceš místo toho radši přijít za mnou, a já ti s tím pomůžu?“

„No jo, já to zkusím . . .“ *Jenže nejdřív musím aspoň trochu zhubnout, to je mnohem důležitější, víš?*

„A taky, miláčku, mě trochu mrzí, že mi nevěříš ani slovo, když ti říkám, že se mi líbíš. Víš přeci, že ti jinak vůbec nelžu.“

„Dobře. Promiň, miláčku.“ *Řekl 'jinak'! Takže normálně mluví pravdu, ale tady se ke mně chce nejspíš chovat ohleduplně, aby mě nemusel postavit tváří v tvář tomu, jak je to ve skutečnosti. Ach jo, proč jen zrovna já musím být tak nemožně tlustá!*

Rádio Jerevan odpovídá: „Ne, opravdu se jim nedá věřit. Na to, abyste zjistila, co si muži myslí, jsou třeba mnohem sofistikovanější nástroje, než se jen prostě zeptat.“

Stál mladý křesťan před zrcadlem Božího Slova...

Ach jo, já mám tak málo nadšení pro Boží věci. Jak bych se mu takhle mohl líbit?

Kdybych si aspoň pořádně četl tu Bibli, a aspoň trochu se modlil, jenže...

A i pastor říká, že komu se nelíbí kázání, není s ním všechno v pořádku...

Jo, to kdybych byl jako bratr biskup...

... a dál už to znáte sami...

*Ze všech těch hříchů,
co můžeš spáchat,
jeden je nejhorší
nedůvěřovat.*

*Ze všech provinění,
co oči zaslepí,
jedno je největší -
bez důvodu obvinění.*

*Ze všech těch zranění,
co srdce prorazí,
jedno nejvíc bolí
nedůvěrování.*

*Ze všech pevných hradeb,
co nespouští do nitra,
jedna je nejvyšší
nedůvěra.*

Král

Stál tam před ním jako malý chlapec. Vzpomněl si, že snad kdysi také takový býval. Ano, ještě než na něho dolehla tíha zodpovědnosti, to břemeno za celý národ, také takový býval. Mladý, plný síly a odhodlání. Nu což, dnes mám zase jiné přednosti, pomyslel si tiše. A zkušenosti, ty nadšením a odhodláním nevyvážíš.

„Postavil se proti Bohu, nemůže vyváznout, On mi ho vydá do rukou.“ Jeho zamyšlení vyrušil až chlapcův rozhorlený hlas. Trochu s pousmáním si všiml, že mu přitom trochu přeskočil hlas. Víš, já už jsem na světě nějaký ten čas a vím, jak věci chodí, pomyslel si, zatímco se shovívavě díval na mladíka, který zcela zaujal všechny velmože v jeho stanu. Však ty brzy zjistíš, že není vše tak černobílé, a že takoví i takoví padají mečem. Že Bůh někdy pomáhá a někdy se proti tobě obrátí jako by ti byl nepřítelem, linuly se myšlenky dál jako proudem. Pak ale dostaly jiný směr. Je tu nuda dneska, co kdybychom se na jeho účet aspoň trochu pobavili?

Mrkl na Joakima, velitele vojska, aby pochopil, že se něco chystá a pak obrátil svou pozornost k tomu chlapci. „Dobrá. Věřím ti, že Bůh ti ho vydá do ruky. Ale nemůžeš jít tak, jak jsi, vždyť by tě rozcupoval na kousky. Podívej, moje zbroj je ta nejlepší v celém Izraeli, dám ti ji k dispozici.“ Trochu se zarazil, pomyslel si tiše. Tohle asi nečekal, tenhle mladíček s odhodláním lva a zkušenostmi jepice.

S úsměvem se díval, jak trochu zaraženého mladíka oblékají do jeho vlastní zbroje. Což o to, zbroj by byla dobrá, opravdu nejlepší v království, ale chlapec na ni byl kapánek menší postavy. Trošku průvavý. Maličkatý. A velitelům už začínalo být jasné, že to bude zajímavé, vidět toho prcka v králově zbroji. Koneckonců, šašci na bitevním pole nesměli.

„Tohle není nic pro mě,“ prohlásil chlapec, když byl už celý navlečený. Ano, vypadal přesně tak legračně, jak si ho představoval. A taky mu už asi došlo, že se stal obětí malého žertíku. Zdálo se však, že na jeho odhodlání to nic nezměnilo. S velkou energií se ze sebe brnění shodil, až přilba zacinkala o brnění a stál tu znovu v tom, v čem přišel. V pastýřském oblečení.

„Půjdu, tak jak jsem. Bůh mi vydal do ruky lva i medvěda a bude se mnou i proti tomu neobřezanci.“ Snad poprvé se na chlapce podíval pořádně. Byl rudý od hlavy až k patě a jeho pleť moc pěkně ladila s jeho zrzavými vlasy, ale v hlase měl zvláštní odhodlání. „Půjdu,“

prohlásil ještě jednou, „pokud mi to král nezakáže.“ Naklonil se a přemýšlel. Ano, tady bylo něco zvláštního, něco, co dřív neviděl, ten chlapec má nějakou sílu, něco na něm je. A pak, je to jenom jeden pas-týř z tisíců poddaných. Co se stane, když neuspěje? Pravděpodobně nic. „Dobře. Můžeš s ním jít bojovat,“ prohlásil král a rychle odešel ze stanu, aby nemusel čelit překvapeným pohledům velitelů.

*A národ tiše stál, nevěda, co bude dál
a kdo mysl měl a uši k poslouchání
ten se tiše ptal: „Kdo je chlapec, a kdo král?“*

Snad ještě nikdy v životě neviděl tak strašně zbitého člověka. Ne-zůstalo na něm snad místa, které by nějak nekrvácelo, nebo alespoň nebylo pokryté několika vrstvami podlitin. Byl už zvyklý na leccos, ale při tomhle pohledu se mu skoro zvedl žaludek. Tak pojďme na to, ať už mám tuhle krvavou záležitost z krku, pomyslel si. Přál si už být se svou ženou, znovu v tichosti domova, bez všech těchhle otravných fanatiků okolo.

„Co proti tobě mají?“ Zadíval se do očí toho člověka. Nebyly to oči nějakého zločince, to si najednou uvědomil. Byly klidné, až příliš klidné, a taky moudré a inteligentní, i když se na nich podepsala bolest, kterou nesl na těle. Ale muž neodpovídal. Zvláštní, pomyslel si. Tady ten má na krku celý židovský národ, hrozí mu, že bude viset na kříži, ale přesto mlčí. Já být na jeho místě, už bych se hájil. Copak nevidí, že mu jde o krk?

„Ty jsi tedy ten židovský král?“ Druhý pokus. Tady už snad bude muset reagovat. Císař neměl nikdy krále v lásce, a tenhle by asi nebyl výjimka.

„Moje království není z tohoto světa. Kdyby bylo, moji služebníci by za mě bojovali.“

Trochu ho takhle odpověď vyvedla z míry. Viděl už spoustu bláznů, jak se hájí před soudem, viděl už lidi odvolávat se na kdekterou nebeskou i pekelnou mocnost, ale takhle tedy ještě ne. Padla na něho trochu bázeň. Jaké to má asi království, že za něho služebníci nebojují, ale přesto se nechová jako nějaký vězeň? Jakou to má tenhle zvláštní muž sílu? Viděl už kdejakého spravedlivého člověka před soudnou stolicí úplně zlomeného, naučil se, že jen dobrý život nikoho před strachem nezachrání, ba ani kdyby žil úplně bezchybně. Ale tenhle se nebál.

„Copak nevidíš, co mi na tebe žalují? To se nebudeš ani trochu hájit?“ Takhle otázka byla už trochu ze zoufalství. Přestože už soudil

spoustu lidí, tady jako by najednou nevěděl jak. Veškeré jeho zkušenosti na to nestačily, nebyly najednou k ničemu. A ten chlap pořád mlčí, stále nic nepovídá. Copak mu není jasné, že ho můžou poslat do muk, která jsou vyhrazena pro ty nejhorší zločince? Copak mu není jasné, že když je člověk před soudem, měl by se hájit? Copak mu není jasné, že mu opravdu jde o život?

Otočil se zády k muži a zády k zástupu, aby nikdo neviděl bezradný výraz, který se uhostil na jeho tváři. Nechtěl ho odsoudit, vlastně, i když si to nechtěl přiznat, hodně se toho bál. Ale v uších mu zněl ten stejný pokřik, který se už zase začínal ozývat zástupem: „Ukřičuj, ukřičuj!“

*A národ zase stál, nevěda, co bude dál
a kdo mysl měl a uši k poslouchání
ten se tiše ptal: „Kdo je vězeň, a kdo král?“*

*Zbývá už jen dodat,
že chlapec cestu našel,
a první z protivníků
před ním v prachu ležel.
Není to jak v pohádce,
nebylo vše snadné,
však stejně jak ten krásný princ
na trůn si pak sedne.*

*Muž ten zbitý v hrobě skončí,
odmítnutý, nahý.
Zvláštní je to místo, vid,
kde byl by člověk šťastný.
Na tváři však úsměv má
boj již dobojoval,
však zas vstane, slunce spatří,
tenhle vězeň, však přec král.*

*A lidé zase stojí, nevidí, co dál
a kdo mysl má, a uši k poslouchání,
jednou ptát se musí: „Jsem já vězeň, nebo král?“*

Malá píseň o lásce

Ptalo se srdce mé v měsíční záři,
kudy se láska ubírá,
kdopak to asi je, jakpak se tváří,
co ve své dušičce má?

Na cestách prošlapal jsem troje boty,
bezesných nocí bezpočet produmal,
ze srdcí lidských mámil lásky noty,
poslouchal, přemýšlel, útržky psal.

První je z veselí putyk a herců,
druhý ze síní opuštěných,
třetí má základy v moudrosti starců,
poslední v marnosti zklamaných.

„Láska je radost, žal je jí cizí,
ve víru tance začíná žít,
do srdce vstoupí a pak zase zmizí,
jako když tkadlec přetrhne nit.“

„Láska je bolest, srdce trhá,
krůpěje z očí ti vymámí,
pár krásných chvil a pak končí duha
ne pokladem, ale slzami.“

„Láska je jistota, pevná jak kámen,
kovaná žářem a zkouškami,
v hádkách a smířeních zní její Ámen:
‘stále jsem most mezi vámi’“

„Láska, ty blázne, to vůbec nic není,
jen vítr a prach a úsměvů pár,
nemůžeš doufat a spoléhat na ni,
zmizí jak pára, když přijde žár.“

Pak jednou přišla, tak něžná a krásná,
v slzách se zrodila v jediný den,
vyšla v mém životě jak hvězda jasná,
pravila jemně, pro mé uši jen:

„Láska je tichá, jemná jak vánek,
jak malé poupě když začíná kvést,

je tolik křehká, jak dětský spánek,
však moře starostí pomůže nést.“

„Láska je radostná, s jiskérkou v oku,
bez bázně, hany, jde dobývat svět,
nechce ho pro sebe, ne, ani trochu,
klidně ho smění za pár něžných vět.“

„Láska je: ‘Otvírám, pojd’, můžeš vstoupit,
z nejhlubších tajemství svých chci Ti dát.
Plakat, když pláčeš, a bolesti tišit,
i když já padnu tak ty musíš stát.’“

„Láska je pevností, záštitou v bouři,
ničivý čas o ni zuby si zláme,
je jako záplava, jež hradby boží,
lano, co kamkoli dosáhne.“

Láska je hlásek, co šeptá světem,
říká: „Cos byl a co jsi nechci znát,
co ale bude, to ať je ti létem,
já k tomu pravím ‘jsem tvůj, jsem tvá’.“

Malíř

Byl jednou starý malíř a jeho tři učni. Všichni jednoho dne malovali obraz téže krajiny. Seděli vedle sebe, každý v ruce tentýž štětec, vedle sebe položenou stejnou paletu. Večer, když už se slunce sklánělo k západu, vzali všichni své obrazy, a postavili je vedle sebe. Tu všichni učni viděli, že obraz jejich mistra je nádherný, převyšuje jejich malby skoro jako nebesa převyšují zemi.

Tu se první učeň rozhořčil na mistra a řekl mu: „Mistře, ty jsi to schválně namaloval tak krásné, abys mi ukázal, že jsem úplně k ničemu,“ a odešel se zkřiveným obličejem pryč. Druhému vhrkly slzy do očí, a tiše odtušil: „Mistře, tohle přeci nikdy nemůžu zvládnout. Nejsem tedy hoden být tvým učedníkem.“ A učedník jednou ranou protrhl svůj obraz, a vzdal se učednictví.

Třetí pak přistoupil k mistrovu obrazu, a chvíli ho tiše obdivoval. Pak se obrátil ke starému muži, a s hlubokou úctou mu řekl: „Mistře, vůbec nechápu, jak jsi to udělal. Vždyť jsi měl tu stejnou paletu, a stejný štětec. A ve skutečnosti si vůbec nejsem jistý, jestli se kdy zvládnou něco takového naučit. Ale chtěl bych umět aspoň to, co mě dokážeš naučit, i když se mi při malování třese ruka, nemám žádnou trpělivost, ani cit pro detail. Ti dva nemají pravdu, ty jsi přeci ten obraz namaloval, abys mi dal naději, abys mi ukázal, že je to možné, dal mi příklad. A věřím, že mě povedeš, krůček za krůčkem, abych jednou mohl také takový namalovat.“

Dlouhá léta potom seděl na tom stejném místě jeden starý malíř, a jeho tři učni . . .

Milost!

„Ó Pane, vylej na nás prosím svou milost!“

„Dobře. Co jsi udělal, maličký?“

„Počkej, jak to myslíš, co jsem udělal?“

„Říkáš, že mám na tebe vylít svou milost, tak se ptám, co jsi udělal.“

„Pane, ty přeci vidíš tu naši situaci, kolik nám toho chybí, jak bychom potřebovali nové nadšení, novou vizi, tvoje čerstvé Slovo, ujištění, copak to nevidíš?“

„Aha, takže ty myslíš obdarování.“

„Prosím?“

„Říkám, že myslíš obdarování. Že chceš, abych ti dal některý ze svých vzácných darů.“

„Hmmm, asi to tak bude.“

„Dobře. Ale mám k tomu jednu poznámku. Já své dary dávám rád, ale vždycky se pak ptám, jak jsi s nimi naložil. Víš, že jsem řekl, že komu bude hodně dáno, od toho se hodně očekává. Mimochodem, jak jsi naložil s tím, co jsem ti už svěřil?“

„Ale Pane, já přeci nechci nic pro sebe! Já volám proto, že církev potřebuje, vždyť víš, že ten náš kazatel by potřeboval nové nadšení!“

„Ale já mluvím s tebou. Chci žehnat ostatním také skrze tebe.“

„A to opravdu potom budeš chtít vědět, jak jsem s tím naložil?“

„Zajisté. Ty bys někomu dal něco vzácného, a pak by tě nezajímalo, jestli to někde nepohodí?“

„Hmmm, Pane, já si to budu muset ještě rozmyslet. Víš, to se mi zdá smrdět prachspoustou prací. Nešiješ ty na mě nějakou boudu? Že mi jako dáš nějaký dar, abys mi ukázal, jak mi to ještě nejde?“

„Už jsem ti někdy dal něco špatného?“

„Ne, nedal. Ale přeci jen, nešlo by to dát někomu jinému? Je tu přeci tolik jiných, lepších, než jsem já.“

„Chtěl bych to dát tobě. Víš, jakou mám radost, když ti můžu dělat radost?“

„Pane, promiň, necítím se na to být dost dobrý. Snad za pár let.“

„Dobře, ale můžeme si ještě promluvit o té milosti?“

„O milosti?“

„Ano, žádal jsi mě přeci, abych vylil svoji milost.“

„A co chceš jako vědět?“

„Ptám se tě, co jsi udělal špatného, že žádáš moji milost.“

„Já? Špatného? Vždyť já se, Pane, tak snažím! Je tu přeci spousta horších lidí, než jsem já!“

„Na to se tě neptám. Ptám se tě, kvůli čemu žádáš o moji milost.“

„Pane, to je přeci jasné! Vždyť vidíš, jak jsme unavení, jak je naše církev celá unavená, o život bys už málem ani nezavádil. Copak nevidíš, že potřebujeme nějakou novou vizi, nové nadšení?“

„Myslel jsem, že jsme si vyjasnili, že mluvíš o obdarování. O tom obdarování, které jsi nechtěl.“

„Pane, snad nechceš říct, že dělám něco špatně! Vždyť se tolik snažím, dokonce i lidé mi říkají, že je to se mnou docela dobré.“

„A co jsi tedy udělal s rodinou, kterou jsem ti svěřil?“

„To jako chceš říct, že já můžu za to, že moje děti nejsou věřící?“

„A jaký jsi jim dal příklad? Svoji hněvivostí, svým vysedáváním u televize, svým liknavým přístupem k životu se mnou?“

„Pane, ale oni jsou přeci v pubertě. Copak nevíš, že v pubertě nás děti neposlouchají? Co takhle kdybys dal své obdarování někomu jinému, koho poslouchat budou, abys je přivedl k sobě? Třeba nějakému mladému. Nevidíš, že je tu tak málo mladých, kteří tě hledají?“

„Já jsem je ale svěřil tobě. Kdo jiný by za ně měl nést odpovědnost, než ty?“

„Pane, vždyť já jsem přeci udělal vše, co jsem měl!“

„Takže ty jsi udělal vše, co jsi měl, a teď už je to na mě?“

„Ne, to ne. Ale vždyť ty bys přeci mohl někoho poslat, nebo ne?“

„Já jsem ale poslal tebe.“

„Ale Pane, na to já se vůbec necítím! Vždyť víš, jak je pro mě samotného těžké žít svůj křesťanský život!“

„Ano, na to přesně je tu moje milost, víš? Když kvůli vlastnímu hříchu neděláš, co bys měl.“

„Ale já se přeci tolik snažím! Vždyť jsem jim o tobě i říkal!“

„Na to se tě neptám. Ptám se tě, co ta televize, co to zaujetí věcmi tohoto světa, proč se ze tvých modliteb stal hřbitov, a tvé čtení Bible je asi tak časté jako přeháňky na Sahaře?“

„Počkej, počkej, Pane. Není snad spasení z víry? Nejsme snad spasení jen tím, že věříme ve jméno Ježíše Krista? To já přeci věřím!“

„A neslyšel jsi něco o tom, že bez skutků je víra mrtvá?“

„Skutky! Teď jsem tě poznal, ty bludný duchu zákonictví, chtěl bys mě zase strhnout pod otroctví Zákona. Ve jménu Ježíše, svazuji tě! Jdi ode mě až do nejhlubších pekel, kam patříš! Ó, Pane, vylej na nás prosím svou milost!“

„Pane, vylej na mě prosím svou milost!“

„Dobře. A co jsi udělal, maličký?“

„Pane, četl jsem ve tvém Slově, že mám mít vůči každému na mysli jen dobré. Ty mě znáš, a víš, že mi nic není vzdálenější, než dělat něco takového. Jak se ve mně tak často něco zdvihne, a přeje lidem jen to nejhorší.

Taky jsem se dočetl, že mám milovat svou manželku jako Kristus miloval církve. Ó, Pane, jak to mám udělat? Zdá se mi, že ji nikdy nebudu schopný tak milovat, a vydat i sám sebe za ni!

Také jsi říkal, že kdo je nevěrný v malém, bude nevěrný i ve velkém. Pane, ty víš, jak je pro mě těžké být věrný v mojí práci, neflákat se, neulevovat si, když je napsáno, že kdo při své práci otálí, je bratrem zhoubce. Jak bys mi potom mohl svěřit něco většího! Jak to mám, Pane, udělat, abych v tomhle stál, jak mám?

Také mám myslet na to, co je nahoře, a ne na to, co je na zemi. Moje myšlenky se mi v tomhle přímo vysmívají. Jak často přemýšlím o tom, co si o mě asi myslí lidé, přemýšlím nad věcmi, které bych si rád dopřál, jak bych ze svého křesťanství co nejvíce vytrískal. Pane, zbav mě prosím takového smýšlení!

A pak, Pane, ještě to nejhorší. Víš, jak si o sobě často říkám, že jsem v podstatě dobrý křesťan. Že je tu mnoho horších, než jsem já. Jak se snažím ti dokázat, že si to spasení v podstatě zasloužím. Jaká je to ve mně ještě pýcha, že si nedokážu ani přiznat, jak jsem na tom doopravdy. Že jsem opravdu slepý, bídny, a nahý, a že bez tebe bych byl jenom vrak na cestě do zkázy!“

„Maličký. Ani nevíš, jakou jsi mi udělal radost! Pojď, pojď blíž. Sedneme si spolu, a něco s tím uděláme, ano? Neboť tak bude v nebi větší radost nad jedním hříšníkem, který dělá pokání, než nad devadesáti devíti spravedlivými, kteří pokání nepotřebují.“

Myšlenky Boží

„Satane, viděl jsi mého služebníka Joba?“ zeptal se Všemohoucí jakoby mimochodem, když se onoho dne synové Boží přišli ukázat před jeho tváří. „Nemá na Zemi sobě rovného!“ chlubil se Bůh svým milovaným. „Je bezúhonný a přímý, bojí se mne, a vystříhá se všeho zlého.“ V hlase mu plálo nadšení, radost z toho, kdo chodí po jeho stezkách, a přitom byl jeho hlas podbarvený tou něžnou, vroucí láskou, kterou choval k tomuto maličkému.

Satan se nezdál být ohromený. „Cožpak to dělá jen tak?“ opáčil. „Vždyť jsi ho ze všech stran ohradil, rovněž jeho dům a všechno, co má! Dílu jeho rukou žehnáš a jeho stáda se na zemi rozmohla. Ale jen vztáhni ruku a zasáhni všechno, co má, hned ti bude do očí zlořečit.“ Postavil se výsměšně naproti trůnu Panovníka, a čekal na odpověď.

Očekával jsem, že bude odmítnut, ano, byl jsem si tím jist, vždyť co by mohlo Panovníka přimět k tomu, aby dopustil cokoli zlého na toho, kterého z duše miluje. Cožpak by se v něm jeho srdce nevzeprálo? Cožpak každá rána, která kdy dopadla na Joba, nezkrusila i jeho srdce? Cožpak by mohl jen tak, jen protože se tenhle padlý přivandrovalec vysmívá do jeho očí, postihnout něčím zlým toho, o němž s takovou láskou vyprávěl po celých nebesích? *Ne*, pomyslel jsem si tiše, *obávám se, že dnes ti na tvé urážky nikdo neodpoví.*

„Nuže, měj si moc nade vším, co mu patří, pouze na něj ruku nevztahuj,“ odvětil Hospodin s náhle vážnou tváří Satanovi.

Úžasem jsem úplně oněměl, zatímco v očích toho Zlého se začalo rozsvěcet nebezpečné světlo. *Jak jen mohl, přemýšlel jsem tiše, co pod nebem a na Zemi mohlo vést Panovníkovo něžné, milující srdce k tomu, aby dopustil takové zlo na toho, koho ze srdce miluje?*

Satan odešel od Hospodina, a já jsem se srdcem zmateným hleděl na katastrofy, které postihly jeho dům.

Hle, oheň z nebe padl na ovce! Jaká hrůza dopadla na toho jediného, který zůstal, když viděl vše kolem, spálené, zničené! Jak se mu řinuly slzy z očí, když utíkal ke svému pánu, předěšen až k smrti.

Hle, meč z obou stran pohltil zbytek Jobových stád, muži krutí a nelitostní nemající slitování přitrhli na to, k čemu lnulo Jobovo srdce, odváděli, zabíjeli, ničili. Pach smrti se vznášel nad krajinou, když jediní dva přeživší, v srdcích hrůzu, a na duších hořký smutek, vrávorali oznámit svému pánu tu přehořkou novinu.

Hle, zvedl se vítr, ne však jen tak ledajaký, tento sténal jako sama smrt. Se vši svou mocí se přiřítíl k domu, kde právě seděli všichni ti maličci, které Job na svých kolenou vychovával. Zadul mocně, zakřičel podruhé, váł se vši silou proti zdem toho domu, a ty nevydržely. Zhroutily se, a v jednom hrozném okamžiku pohřbily pod sebou mnoho mladých těl. Vyvázł jen jeden, a s myslí naplněnou žalem k neunesení se odpotácel k domu Jobovu.

Proč, proč, ptal jsem se znovu a znovu, když jsem viděl toho vzácného, převzácného muže klesnout pod silou všech těch zlých novin. Náhle, v jednom okamžiku se jeho tvář stala stařeckou, zář v očích pohasla, a do srdce vešla hořkost.

Tehdy mé myšlenky běžely jako o závod. *Hle, vždy jsem spoléhal na nesmírnou dobrotu toho Svatého na nebesích,* říkal jsem si, *lnul jsem k němu, neboť jsem viděl, že každému, kterého miluje, prokazuje jen a jen dobro. Byl jsem si tolik jistý, že nedopustí, abych kdy padl tomu Zlému do rukou, a teď tohle! Jak si mohu být jistý já,* lkala má duše, *když Joba nechá pro nic za nic takto trápit!* Myšlenky ty nepředstavitelně soužily mou mysl, nedávaly mi odpočinout, staly se ostnem v mém srdci, který drásal a trhal, ohněm, který propaloval mé sny. Nemohl jsem to snést, nemohl jsem si dopřát pokoje, dokud nezjistím, jaké myšlenky ho vedly k tomu udělat tak nepředstavitelnou věc.

Tehdy slyšel jsem prvního, jak hovoří k té věci, nebylo totiž od onoho dne v nebesích nároží, na kterém by se o tom nemluvilo. Říkal: „Mám za to, že Panovník chce vyzkoušet, zda tomu opravdu není tak, jak Nepřítel hovořil. Víš přeci, že zkouší srdce a mysl člověka, nebo ne?“

Poslouchal jsem ho, kterak rozvíjí teorie o zkoušení člověka ohněm, o přepalování, a mou mysl zachvátila jen větší hrůza. *Ó, co když bude takto zkoušet i mé srdce, jak bych to zvládl, jak bych obstál!*

„Ne tak to není,“ okamžitě se ozval druhý, „copak ho tak málo znáš? Vždyť on je přeci láska, a láska neudělá bližnímu nic zlého. Že by opravdu Všemohoucí zkoušel, zda na tom šprochu není trochu pravdy? Ne, rozhodně ne! Jak by mohla láska něco takového učinit tomu, koho z celého srdce miluje, uvalit na něj tak nepředstavitelnou bolest, takové trápení, jen aby zjistila, zda jí bude věrný? Vždyť bys pak Všemohoucího stavěl na roveň žárlivému muži, který si není jistý láskou své milé, a tak se jí rozhodl vyzkoušet. Říkám ti, že ani ten nejžárlivější, nejpodezíravější muž, by neudělal ty zkoušky tak kruté. Jak si můžeš něco takového myslet o tom, který ti dal vše, co máš?“

Všichni kolem zmlkli, a zářivá, jiskřivá pravda se rozezněla jako nádherný akord v jejich srdcích. *Však*, ptali jsme se dál tiše, *jak to tedy je?*

„Ano, máš pravdu,“ odpověděl ten první, „tak tomu rozhodně nemohlo být. Ale poslouchej, napadla mě jiná možnost. Viděl jsi toho Zlého, s jakou radostí odcházel od trůnu Věčnosti? Co když ho Panovník chce znovu pokořit, zesměšnit jej, jako už to udělal mnohokrát, a tak nad ním slavit další z plejády vítězství. Nebyl by toto snad dobrý důvod, aby na Joba toto vše dopustil?“

„Jak by mohl,“ vyšlo z mých úst okamžitě, protože mé srdce se vzepřelo jen pomyslení na takovou věc. „Ty bys snad něco takového udělal někomu, koho miluješ? Dopustil bys na něj takové strašné, nepředstavitelné věci jen proto, abys slavil vítězství nad svým nepřítelem? Copak by ti to stálo za to, vidět útrapy a bolesti toho, kterého ze srdce miluješ? Ach, jestli jsou opravdu myšlenky Panovníka takové, pak nikdo z nás si nemůže být jist ničím, vždyť pak by byl ochotný pro vítězství nad tím Zlým udělat snad vše, kdo ví, zda by nás také neobětoval!“

Viděl jsem ho, jak se nadechuje k odpovědi, když tu jsme náhle byli přerušeni. „Rychle, pojdte se podívat,“ volal na nás naléhavě nově příchozí, a z očí mu stékaly potoky slz. Vstali jsme jako jeden muž, jeho naléhavost nás volala, pobízela, nutila nás vydat se okamžitě v jeho šlépějích.

Job, proběhlo myslí každého z nás, *ó, co dalšího se mu ještě stalo*, plakali jsme ve svých srdcích. Pak jsme ho uviděli. Tomu zlému bylo málo vzít mu vše, co měl, šel ještě dál, a zatímco my jsme hovořili, on znovu přišel před trůn Panovníka.

Hle, ochranná ruka Hospodinova odešla od Joba, a nechala ho na chvíli nechráněného. Satan přišel jako blesk, zákeřně a se zlým úmyslem, a ranil Joba od hlavy až k patě ošklivými vředy. Toho dne řekla Jobova žena: „Zlořeč Bohu, a zemři,“ a její srdce se naplnilo hořkostí. Job klesl, zlomen pod tíhou svého hoře, posadil se do prachu, a jeho bolest byla nesmírná.

I naše srdce se při tom pohledu zakymácela. *Hospodine, Bože Všemohoucí, jak se můžeš dívat na utrpení tvého milovaného*, stále jsem nechápal, *je-li naše srdce zlomené, pláčou-li naše oči při pohledu na toho, který přeci byl spravedlivý a bezúhonný, jak jsi to mohl udělat! Jestliže bychom si my nedokázali představit, že bychom něco tak zlého nechali dopustit na toho, kterého milujeme, ano, naše srdce by se nám již při té myšlence vzepřelo, jak to můžeš dopustit ty, který*

přeci Joba miluješ mnohem více. Copak jsem tě neslyšel sám hovořit o něm s takovým zanícením, s takovou láskou, kterou jsi nechoval k nikomu jinému pod nebem? Copak jsem tě neviděl se nad ním veselit, láskou umlkat, a zase se veselit a radovat nad ním? Ó, jaké myšlenky tě mohly vést k tomu učinit něco takového!

„Poslyšte,“ prohlásil do všeobecného pláče další. „Myslím, že už jsem na to přišel. Cožpak nevíte, že Země je plná hříchu, porušená a zničená, a že její porušení je všude? Jen pomyslete, až dá Panovník Jobovi vyváznout, jaké to bude svědectví pro ostatní, kolika lidem to může pomoci! Bude pak schopen podat ruku těm, jejichž srdce se také rozteklo jako voda, bude moci říci těm zkoušeným: ‘Hle, Panovník je věrný!’ Tisíce mu budou dobrořečit za to, co podstoupil, statisíce ho budou blahorečit, že sestoupil až k hlubinám smrti, aby jim dal příklad! Není to snad důvod, proč na něj Panovník to zlo dopustil?“

„Ó,“ volal jsem přes své slzy, „nezapomněls v tom všem na jednoho muže, který se jmenuje Job? Nenechals ho někde vzadu, neužitečného, nepotřebného, dobrého jen k tomu, aby se na něm ukázala nesmírná moc Boží za každou cenu? Co Job? Kdo mu vynahradí tu nesmírnou bolest, kterou prochází! Kde je pak láska Všemohoucího, ta osobní, která říká každému, jehož přijala pod svá křídla, že ho nikdy neopustí? Není pak Job jen pěšákem na šachovnici, a již ne milovaným synem? Nebyl by pak někým, jehož život by měl v očích Panovníkových mnohem menší cenu, než životy těch, kteří by ho blahorečili? Kde by pak zůstala láska?“ volal jsem zoufale, a můj hlas se rozléhal po planině.

„Kde by pak zůstala láska?“ odpovídaly skály.

„. . . zůstala láska,“ šeptaly stromy.

„. . . láska, láska, láska,“ doznívala ozvěna, a spěšně se vytratila.

„Je jeden důvod, proč,“ odvětil mi onoho dne Panovník jenně. Ani jsem si ve svém zaujetí nevšiml, že přišel, a když jsem se k němu otočil, viděl jsem, že i jeho srdce je zasažené nesmírnou bolestí jeho milovaného. Ba, když jsem viděl jeho oči, přišlo mi, jako by ho každá rána protkala dvakrát, každá bolest zkrušila dvojnásob.

„Je to jen na čas,“ hovořil Panovník dále, „jen krátký čas, a přijdu, neopozdím se. Krátký čas utrpení, ponížení, bolesti, ale pak věčnost plná slávy! Byli byste vy ochotni dopustit něco zlého na toho, koho z celé své duše milujete?“ otázal se nás náhle Panovník.

Nevěděl jsem, co odpovědět, všechny mé myšlenky vybledly před Jobovým nepředstavitelným utrpením.

„Byli,“ pokračoval Panovník, „i ty bys byl,“ obrátil se na mne. „Ale jen tehdy, když bys věděl, že utrpení je jen na čas, potrvá ome-

zenou dobu, a že to, co tvůj milovaný získá, především on sám, a nikdo jiný, skrze své ponížení, bude mnohem slavnější, nádhernější, vzácnější, bude to stát za každou jeho slzu, každou kapku krve, každou bolest. Jinak ne! Jak bych mohl dopustit cokoli zlého na svého bezúhonného, svého spravedlivého, jestliže by pro něj z toho byl jen mizivý užitek? Vždyť by se ve mně mé srdce vzepřelo! Jak bych mohl zradit důvěru, kterou ve mně skládal, a jednat s ním křivě, zapřít lásku, která mezi námi je? Jak bych ho mohl vydat v plen, zapomenout na něj třeba i pro dobro ostatních? Nikdy,“ zavolal.

„. . . nikdy,“ šeptaly stromy, zatímco Panovník odešel, a nechal nás beznadějně zajaté v našich myšlenkách.

Vzpomněl jsem si na Joba pak ještě mnohokrát. Viděl jsem Panovníkovo „nikdy“, když jsem sledoval Syna Božího, jak stoupá do slávy. Prošel zkouškou, byl ponížen až k smrti, ale pak, ach, jaká to radost byla před ním! Sledoval jsem Panovníkovo „nikdy“, jak se naplňuje na muži jménem Pavel. Prošel soužením, že se až vzdal naděje na život, ale jaká sláva to ležela před ním! Jak malé, jak nicotné a pomíjivé zdálo se mi najednou jeho utrpení, když jsem byl vyslán pro jeho duši, abych ji dovedl k trůnu milosti. Viděl jsem Panovníkovo „nikdy“ mnohokrát, nezklamalo ani jednou, naplnilo se na každém, kterého kdy pod Sluncem miloval, na každém, kdo se upínal ke jménu jeho Syna, Beránka, toho obětovaného. Jeho „nikdy“ působilo vždy a ve všech takových, že každá věc, dokonce i ta zlá, přinesla jim dobro, záplavu dobra, celou lavinu věcí nádherných a slavných.

„Nikdy,“ opakoval jsem si vždy při takové příležitosti, a stromy mi tiše přizvukovaly.

Nástroj

Napětí bylo takové, že by se vzduch dal krájet. Hřích Ninive, toho velkého města, volal, křičel, sténal a řval k nebesům, a jeho míra provinění již byla skoro naplněna. Město se stalo vředem plným nepravosti na tváři země, a zdálo se, že již není nikdo, kdo by jeho pád zastavil. Však v nebesích se proslýchalo, že snad sám Panovník chce městu dát ještě poslední šanci.

Ano, on jediný ještě něco zmůže, běželo každou myslí, když následovali Panovníka do zbrojnice, aby si vybral nástroj pro tento přetěžký úkol.

Jeho ruce se tiše probíraly nástroji, které měl k dispozici, a oči pečlivě vážily přednosti každého z nich. Pak vzal do svých rukou meč z nepřetaveného železa, hladovějící po krvi.

Jeho hlavice je příliš těžká, pomyslel si první, je nevyvážený!

Ó, příliš hrubý pro tuto práci, tiše šeptal druhý v úžasu.

Copak nevidí tu prasklinu v jeho srdci?

Jak neohrabaný nástroj!

Nepoddajný!

A dějiny ztichly v bezmezném úžasu...

Několik let zpátky...

Jonáš opatrně procházel vypálenou vesnicí. Všude byl zmar, zkáza a zničení. Do praskání dohasínajícího ohně se mísilo sténání raněných, kteří jen tak tak unikli hrozivému osudu, a pach smrti se vznášel všude kolem. Plakal by, kdyby mu ještě v očích zbyly nějaké slzy, ale dnes již nemohl.

Asyřané, říkal si ve svém srdci, jak jen může být pod nebem pro-národ tak hrozně krutý, jako jsou oni! Jak jenom mohli! Jeho srdce bylo naplněné hořkostí, a bolestí. Ne, na tyto obrazy si stále nedokázal zvyknout, a pokaždé, když viděl novou ukázkou krutosti toho hrozivého národa, bušilo jeho srdce jako o závod.

Udělal dalších pár kroků vypálenou vesnicí, a náhle to uviděl. Tam, kousek od něho, na prahu domu spáleného na prach, leželo tělo malého dítěte. Již bylo zohavené žářem, ale stále bylo poznat, jak zemřelo. Nějaký meč se zanořil do jeho hrdla, a jeho krev se ještě tiše vsakovala do země. Pro Jonášovo srdce to bylo toho dne již příliš. *Bože, odplat jim za to, co udělali tomuto lidu,* křičelo jeho srdce k nebesům, *nenávidím je, nenávidím!*

Náhlé pnutí proběhlo nezkaleným železem, když se srdce meče v Hospodinově zbrojnici stáhlo nesmírnou hořkostí a bolestí. „Nenávidím,“ zakřičel meč do ztichlého prostoru.

V jeho srdci se objevila puklina.

„Jonáši, vstaň, jdi do Ninive, toho velikého města, a volej proti němu, neboť zlo, které páchají, vystoupilo před moji tvář,“ říká onoho dne Hospodin Jonášovi.

Jonáš neváhá ani chvíli, vstane, a velikou rychlostí se začne ubírat přesně opačným směrem. Chce utéci do Taršíše, do místa daleko od země izraelské, vždyť leží až v daleké Hispánii, ale hlavně je daleko, příliš daleko od Ninive, místa, které tolik nenávidí. V Jafě zaplatí za cestu, nastoupí na loď, aby utekl Hospodinu, svému Bohu.

Ó, Panovníku, víš, že bych pro tebe udělal cokoli, křičí jeho srdce, ale toto po mně nemůžeš chtít. Já znám tvé slitování, vím, že se tvé srdce pohne vždy, když se před tebou lidé skloní. Ještě by nakonec tihle vrazi dětí, tihle krutí a nesmlouvaví lidé, dělali pokání, a ty bys jim odpustil. Ne, Panovníku, tohle po mně nemůžeš chtít, jen ať to hříšné město zahyne pod tvým planoucím hněvem!

Meč se v ruce Hospodinově začal vzpírat, a dělat přesný opak, než Všemohoucí chtěl, ba, chtěl se z Jeho pravice vysmeknout.

Příliš nepoddajný, pomyslel si jeden, a nebyl zdaleka sám.

Do lodě se opírá vítr, a pohrává si s ní jako s maličkým lístkem. Šlehaří blesky, a jasný den potemněl, když slunce zakryly černé mraky věstící zkázu. Po palubě běhají námořníci, muži zkušení a schopní, ale nyní vyděšení jako malí chlapi úpí každý ke svému bohu.

V podpalubí leží Jonáš.

Spí.

„Vstaň, volej ke svému Bohu!“ zoufale na něj křičí lodníci, ale Jonáš je netečný.

„Pojďte, budeme losovat, abychom zjistili, kvůli komu nás ta bouře postihla,“ dostává náhle kapitán spásný nápad.

Vrhají los, který s neomylnou přesností ukazuje na muže jménem Jonáš.

„Co jsi udělal?“ ptají se ho lodníci vyděšeně.

Jonáš klidně odpovídá. Ví dobře, že tato bouře je kvůli němu, sám Panovník Hospodin, kterému slouží, ji na ně poslal. „Uvrhněte mne tedy do moře,“ žádá vyděšené lodníky.

Neposlouchají ho, jejich svědomí křičí a řve, nedokáží jen tak někoho hodit přes palubu, neodpustili by si to, a tak veslují se zvýšeným úsilím, aby unikli zkáze.

„Nemá to cenu,“ řekne po čase první.

„Všichni zahyneme,“ padá strach na ostatní, ochromuje, svazuje.

„Hospodine, Bože nebes a země, ať nezahyneme pro život tohoto muže,“ volá k nebesům kapitán, „nestíhej nás za nevinnou krev!“

Pak vezmou Jonáše, a uvrhnou ho do rozzuřeného moře.

Vše se náhle ztiší, a bouře se zdá být jen špatným snem, ze kterého se lodníci právě probudili.

„Budu ti sloužit,“ říká první Všemohoucímu.

„Přineseme oběť tomu Bohu, neboť je mocný,“ šeptem prohlásí kapitán.

Bázeň padá na muže, kteří přežili, a zahaluje je jako šat.

Konečně se zdálo, že Hospodin svůj boj s nepoddajným nástrojem prohrál. Vysmekl se z jeho mocné ruky, a nyní klesá hluboko, až na dno moře.

Vše je ztraceno, pomyslely si dějiny v náhlém úleku, a nebyly zdaleka samy.

Jonáš padá do vody, a její chladivá přítomnost ho objímá. Ještě než se ponoří pod hladinu, vidí, jak se moře náhle utiší, a vlny přestávají útočit na těžce zkoušenou skořáčku lodi. Pak ho moře obejme dokonale.

Je konec, pomyslí si.

„Ještě ne,“ říká Hospodin, stále při své práci, nesmírně soustředěný.

V hlubinách moře dostává hlad jedna velká ryba. Její žaludek se stahuje, a dovolává se své denní potravy. Náhle, jako mžik před očima, vidí cosi klesat ke dnu. Hlad se přihlásí s ještě větší naléhavostí, a tak rychle spěchá uchvátit svou potravu.

Jonáše obklopí tma tmoucí, dokonalá, každý paprsek světla je náhle uhašený.

Ó, Panovníku, copak mě nenecháš ani v klidu zemřít, šeptá Jonášovo skleslé srdce.

Uplynou tři dny.

Jonáš je stále v útrobách ryby, ví, že nemůže dělat vůbec nic.

Avšak třetího dne náhle sklání svou hlavu, hovoří ke svému Bohu, a vzácná vůně se line k nebesům.

„Volám k tobě v soužení, Panovníku, ty jsi mi vždy odpovídal. Byl jsi to ty, kdo mě vhodil do hlubin moře, obklíčil jsi mne ze všech stran. A já jsem si už řekl: ‘Jsem zapuzený, už o mně nechceš slyšet’. Tak rád bych ale zase viděl světlo, znovu se díval na tvůj svatý chrám! Jsem na duši skleslý, sestoupil jsem až do podsvětí, své závory za mnou zavřela země navěky. Ale tebe si připomínám, vím, že má modlitba vejde až k tobě, do tvého chrámu. Nechci se, Panovníku, držet více jen přeludů, připravovat se o tvé nádherné milosrdenství. Chci ti znovu přinést oběť, vzdávat ti chválu, a plnit ti své sliby. Vždyť u tebe je spása, u tebe vysvobození!“

Ještě než Jonáš domluví, Hospodin slyší, vždyť je nablízku.

Ryba dostává nový příkaz, a v krátké době vyvrhne Jonáše na pevninu.

Nové pnutí proběhlo mečem z nezakaleného železa, mečem hladovějícím po krvi. Hospodin ho rychle uchopil do své ruky, a sledoval, jak se veliká, těžká hlavice meče náhle odděluje, a padá do hlubin moře.

Již je vyvážený, s údivem si pomyslel první, když viděl Panovníka zkusmo s mečem máchat.

Jeho vzpurnost přebývala v té hlavici, došlo druhému, když viděl, že meč se již nebrání.

Ale ještě stále má v srdci prasklinu, a stále hladoví po krvi, šeptá tiše třetí.

Tiše, řekl čtvrtý, dívejte se . . .

„Vstaň, jdi do Ninive, toho velikého města, a provolávej v něm, co ti uložím,“ říká znovu Hospodin Jonášovi.

Jonáš se zvedne, a kráčí do Ninive, toho velikého města.

Stojí nad ním, na pahorku odkud vidí celé to obrovské mraveniště, tak obrovské, že by bylo třeba procházet ho celé tři dny, aby ho muž prošel celé.

Pak vchází do města, a z plných plic volá: „Ještě čtyřicet dní, a Ninive bude vyvráceno.“

To by mohlo stačit, říká si večer, ještě by mě mohli poslechnout a udělat pokání. Vychází z města směrem na východ, a čeká, co se bude dít.

Ninive je vystrašeno, kymácí se ve svém srdci před slovy Panovníka Hospodina, lidé jímá strach z Všemohoucího.

Kdosi to vyhlásí ve městě.

Kdosi navrhuje, aby se všichni odvrátili od svých zlých skutků.

Kdosi to ohlásí králi.

Král vstane ze svého trůnu, a i jeho srdce se zachvěje. Náhle odloží svůj vyšívaný plášť, zahalí se do zíněné suknice, a posadí se do popela.

Jako blesk se šíří městem zpráva: „Podle vůle krále a jeho mocných! Lidé ani zvířata, skot ani brav ať nic neokusí, ať se nepasou a nepijí vodu. Ať se zahalí do zíněné suknice, lidé i zvířata, a naléhavě ať volají k Bohu. Každý ať se odvrátí od své zlé cesty a od násilí, které mu lpí na ruce. Kdo ví, možná že se Bůh v lítosti obrátí a odvrátí od svého planoucího hněvu a nezahyneme.“

Lidé poslouchají, a každý sklání svou hlavu, i své srdce před Všemohoucím.

Bůh to vidí, a jeho soucitné srdce se znovu pohne. „Dám vám ještě šanci,“ rozhodne se.

Hospodin nemusel meč použít. Držel ho ve své napjaté ruce, a hrozil jím velikému městu jménem Ninive. A na město padl strach z toho, který meč držel, pokořilo se ve svém srdci, padlo do prachu a popela.

Úžasné, řekl první.

Nemyslel bych si, že je to s takovým nástrojem možné, pomyslel si druhý.

A na meč samotný, meč s puklinou v srdci, hladovějící po krvi, náhle všichni zapomněli.

Ne tak Hospodin . . .

Jonáš vše vidí, a jeho srdce vzplane jako suchá krajina.

„Ach, Hospodine, což jsem to neříkal?“ lká hořce, „právě kvůli tomu jsem utekl do Taršíše! Vždyť jsem věděl, že tě jímá lítost nad každým zlem, já jsem věděl, že těm vrahům nakonec odpustíš.“

„Vezmi si můj život,“ dodává nakonec, „lépe abych umřel, než abych žil.“

Hospodin slyší, ale neodpovídá.

Toho dne nad Jonášovým příbytkem vyrůstá skočec, a stíní Jonášovu hlavu před žhoucím sluncem. Jonáš z něho má velikou radost, a jeho zloba na chvíli ustupuje z bojiště.

Druhého dne je skočec mrtvý. Za svítání ho nahlodá červ, a během několika hodin ho úplně zničí.

Je poledne. Slunce pálí a sálá, a navíc vane východní vítr, žhavý a nemilosrdný. Jonáš je úplně zemdlený.

„Ó, Panovníku, lépe abych umřel, než abych žil,“ vrací se znovu jeho hněv na bitevní pole.

„Je dobře, že se tak zlobíš pro jednu rostlinu?“ opáčí mu Bůh okamžitě.

„Je to dobře,“ odpovídá Jonáš ve svém vzdoru, „planu až k smrti.“

Hlas Panovníka se změnil. Hovoří k Jonášovi jako k malému dítěti.

„Tobě je líto skočce, s kterým jsi neměl žádnou práci, jemuž jsi nedal vzrůst; přes noc vzrostl, přes noc zašel. A mně by nemělo být líto Ninive, toho velikého města, v němž je víc než sto dvacet tisíc lidí, kteří nedovedou rozeznat pravici od levice, a v němž je tolik dobytka?“

Meč byl vystavený žhoucímu slunci i větru, a puklina v jeho srdci se začala nebezpečně rozevírat. Jeho srdce planulo hněvem až k smrti, až se zdálo, že se roztrhne na maličké kousíčky.

Stál tam sám, muž a jeho Bůh, všichni ostatní šli oslavovat veliké vítězství.

Stál tam sám, když ho zaplavila žhavost lásky Boží, jeho slitování a milosrdenství, a nechala ho stát zahanbeného a v úžasu.

Jeho srdce se rozteklo.

Hospodin Bůh ho znovu vzal do svých rukou, a z roztaveného železa pečlivě sbíral všechnu strusku, která vyplavala na povrch.

Pak vytáhl připravenou formu . . .

Návštěvník

Kazatel řekl poslední slova a pak dal pokyn k zazpívání závěrečné písně. Nesla se prostorem a lidé povstávali, aby se ještě k té poslední přidali. Pak ale dozněly i její tóny a místností zazněl ruch značící, že shromáždění skončilo.

Zvedl se ze své židle a zadíval se po okolí. Tváře poznával, sedával totiž v téhle místnosti neděli co neděli již několik let. V poslední době si oblíbil sedadlo pěkně vzadu, to aby na něho nebylo tolik vidět. Bylo mu trochu smutno, když viděl, jak se lidé zvedají, začínají zapřádat tkanivo rozhovorů a vět, a každý se druží k tomu, koho má nejradši, nebo aspoň rád.

Opřel se rukama o opěradlo židle a chvíli přemýšlel. Už dlouho mu v mysli vyvstávala jedna jediná otázka: „Mají tu o mě vůbec zájem?“ Vždycky, když se na to zeptal, dostával kladnou odpověď. Dokonce i kazatel mu několikrát svatosvatě sliboval, že mu na něm záleží a že je rád, že je tady. Ale někdy se mu tomu těžko věřilo. Zvlášť teď na konci shromáždění, kdy každý našel svého přítele či přítelkyni a šel si po svých cestách k domovu.

Někdy zkoušel něco říct, něco přinést ostatním, ale většinou mu bylo odpovědí zaražené mlčení. Někdy se lidé urazili, někdy se to jakoby nehodilo, jindy zase vůbec nevěděli, co si o tom mají myslet. Ale často jako by to jen tak přešli. Tak si zase něco řekl, půjdeme dál. Znovu se mu do mysli vetřela neodbytná otázka: „Chtějí mě tu vůbec?“

Jako po každém shromáždění, i dnes se zkusil připojit k některé ze skupinek povídajících si lidí. Ale zdálo se, jakoby před ním rozhovory utichaly, jako by lidé najednou ztratili slova a již neměli co říct. Tak se často zase rychle vytratil do své samoty. Nechtěl přeci, aby se v jeho přítomnosti někdo cítil trapně, to raději odejde. Tichý a sám.

Když odcházel z modlitebny, měl trochu svěšenou hlavu. Jako každou neděli, i tentokrát za ním několik lidí vyslalo jakoby omluvný pohled. Viděli, jak odchází a najednou měli pocit, že by ho měli tedy aspoň na závěr pozdravit. Na cestě uličkou ke dveřím ho tedy provázelo několik nesmělých „nashledanou“.

Pak už stál u dveří. Otvíraly se lehko, lidé totiž vždycky potřebují snadno otevřít dveře, když odcházejí, ale jemu se nechtělo do těch veřejí zatlačit. Chtěl být v téhle místnosti, chtěl tu zůstat. Měl moc rád tyhle lidi, záleželo mu na jednom každém z nich. A proto se

mu nechtělo odejít. Ale pak se zase přihlásila ona neodbytná otázka: „A chtějí mě tu vůbec? Chtějí tu opravdu mě, nebo někoho jiného?“

Svěsil hlavu a do očí mu vhrkly slzy. Opřel se do dveří a ty snadno povolily. Byl by skoro rád, kdyby aspoň trochu vrzaly, nebo se trochu vzpíraly, ale otvíraly se až příliš hladce. A tak odešel. Tichý, sám, posmutnělý a s tou stálou tichou otázkou v srdci. Nezůstala tu po něm ani vzpomínka, ani památka, jen na opěradlo židle skanuly z jeho probodených rukou dvě kapky krve.

Ne mé ovce

Seděl u stromu, a hrál na svou harfu. Jeho prsty skákaly po strunách, a do ticha rozjásané jarní lučiny se linuly něžné tóny harfy. Idylka, řekl by sis, kdybys to viděl. Svou hůl měl opřenou kousek od sebe, a jeho ovce se pásly po celé louce. Byl bezstarostný, klidný a tichý. Kdyby ses onoho dne podíval do jeho očí, viděl bys tam klid a mír, právě takový, jaký má muž, který chodí s Všemohoucím. Viděl bys tam touhu sváry nerozdmýchávat, ale naopak urovnávat, touhu po pokoji a klidném životě v dlaní Hospodinově, mírnost ducha, který netouží po věcech velikých a nevystihnutečných.

Ten muž se jmenoval David, a toho dne pásł ovce svého otce. Nebyly jeho, patřily Jišajovi, který toho mladého ryšavého chlapce sedícího pod stromem zplodil. Však přesto přirostly mu ty ovce k srdci, že choval se k nim jako ke svým vlastním. Znal je jménem, tu s černou skvrnou za uchem, i tu s kulhavou nohou, dokonce i tu nenažranou a toulavou. Miloval je, a vodil je po dobré pastvě, tak, aby každá z nich měla život a měla ho v hojnosti.

Však pokoj té chvíle měl být za chvíli narušen. Lev, stojící na okraji té planiny, dostal ve své hlavě bláznivý nápad. Prý, že on by dneska rád k obědu ovci. Nedělal to poprvé, nebyl v tom oboru žádným nováčkem, a již mnozí z pasáček raději nějakou tu ovci pohřešili, než aby se potkali tváří v tvář s jeho zuby. Obhlédl tiše terén, plížil se od stromu ke stromu, a v očích se mu začalo rozsvěcet nebezpečné světlo. Viděl jen jednoho pastýře, navíc žádného bojovníka, muže jen s holí položenou vedle sebe, a kromě toho, zdálo se, takového tichého romantika, co nejvíce ze všeho miluje hrát na svou harfu tklivé písně. Dneska se dobře najíš, řekl tehdy lev svému žaludku, a vydal se sebejistým krokem vstříc stádečku mladého pevce.

David ho nejprve neviděl, třebaže lev, vědomý si vlastní síly, se vůbec neskrýval, jeho oči byly zamžené, a ztracené v příjemných vzpomínkách na dny v náručí Všemohoucího, jeho mysl se opájela klidem a mírem toho dne. Ale potom ho uviděl, zlatavou hřívu, pružné a svalnaté tělo, a tesáky ostré jako meče, uviděl ho v celé jeho kráse. Lev, rozpoznaly hned jeho rozšířené oči.

Nejdřív se mu stáhlo srdce, začalo bušit čím dál silněji, podíval se kolem sebe, na svou pastýřskou hůl, která se zdála být tak bezmocná proti té zlaté záplavě síly, pak na své ovce. *Uteč*, velelo mu jeho srdce. *Vždyť on stejně sní jen jednu, pak si dá pokoj, a zítra půjde možná*

k jinému stádu. Co je jedna ovce, abys kvůli ní riskoval svůj život? A pak, jak ho chceš asi přemoci? Ano, i David měl srdce jako já a Ty, jako každý člověk chodící po této Zemi. To vše mu proběhlo v mysli jako blesk, když protne oblohu.

Pak se ale zadíval na své ovce. Na tu s černou skvrnou za uchem, na tu kulhavou i na toulavou, a v srdci mu zazněl ještě jeden tón. *A kterou z nich bys obětoval, která z nich je ta, kterou by si měl lev odnést, která má položit život za stádo?* Tyhle dvě myšlenky chvíli bojovaly v jeho srdci, a pak jedna s vítězným hlaholem položila na lopatky tu druhou. *Ne, řekl si, ty nedostaneš ani jednu ovci, ty ovce jsou mé, jsou mé!*

Toho dne udělal lev svou poslední, osudovou chybu. Potkal již mnoho pasáčků ovcí, pasáčků, na které stačilo vycenit zuby a zatrást hřívou. Ale ještě se nesetkal s žádným pastýřem, mužem tichým a pokojným, ale přesto hrozivým jako sama smrt, jde-li o jeho ovce. Teď ho potkal, a byl na to setkání zoufale nepřipravený.

O nějaký čas později stál ten stejný muž na jedné straně úvalu, vedle mužů v plné zbroji vojska země Izrael. Díval se na druhou stranu, kde stálo vojsko Pelištejců, mužů hrozivých a krutých. Po celém Izraeli se vyprávěly zkazky o jejich jednání, když dobyli nějaké město, zkazky o tělech rozbitých na ulici, a krvi vylévané celými potoky.

Jeho oči sledovaly toho muže, jak vystoupil z řady, aby se šel vysmívat bojovníkům Izraele. Byl obrovský, jeho kopí se zdálo být jako tkalcovské vratidlo, že by ho museli nést dva muži, a jeho hlava se zdála čnít k nebesům. I zdálky mohl vidět jeho jistotu, kterou dává muži víra ve vlastní sílu a schopnosti, viděl, jak se ten muž nese jako válečník jistý si svým uměním boje. A na celý Izrael padl strach, přikryl ho jako příkrov, umlčel, nechal ho jen tiše dýchat v očekávání věcí přichozích.

Pak otevřel ústa, a na řady bojovníků Izraele se vyvalil proud rouhání a urážek. Vysmíval se všemu, co bylo svaté Davidovi, i jeho spolubojovníkům. Urážel Boha, vysmíval se odvaze těch válečníků, kteří najednou stáli jako přikovaní ke skále, plný zášti a pohrdání. Věděl, že smí.

To není tvá věc, horečnatě šeptalo Davidovo srdce, to má bojovat Saul, ten mu také snad jako jediný může sahat alespoň k ramenům. Nestarej se o to, splyň s davem, a budeš žít v pokoji. Pak ale jako paprsek ozářil jeho mysl jedna stará vzpomínka.

Stál tam v kruhu svých bratří, ještě mladý, nezkušený. Zavolali

ho od ovcí, tím stejným výsměšným tónem, kterým mu dávali najevo pohrdání, jako vždy. Polkl odseknutí, které se mu už už dralo na rty, a šel. Vešel do domu, očekával jako vždy nějaké výčitky od svých bratrů. Však dnes byla nálada v domě jiná. Pak uviděl, proč tomu tak dnes je. Vedle jeho otce stál muž, ke kterému vzhlížel celý Izrael. *Samuel*, pomyslel si David, *proč přišel zrovna do našeho domu, co tu hledá?* Pak na sobě ucítil pátravý pohled toho muže, a zdálo se mu, jako by mu propaloval vnitřnosti. Chvíli váhal, ale pak pohled opětoval. *Nemám se za co stydět*, řekl si ve svém srdci, *vždyť i já chodím s Hospodínem*.

Pak se Samuel pohnul. Vzal roh, který měl u pasu, a než mohl David cokoli udělat, vytil celý jeho obsah na jeho hlavu. David nemusel dlouho přemýšlet, aby pochopil, co to znamená, toto věděl celý Izrael. *Já*, ptal se tiše ve svém srdci, *copak, Otče, na trůnu Izraele nevládně tvůj služebník Saul?*

Mrkl, když mu slunce zasvítilo do očí na izraelské straně úvalu, a znovu se vrátil ze vzpomínek do skutečnosti. Rozhlédl se po bojovnících, a najednou je viděl takové, jací doopravdy byli. Bezmocní jako ovce, vystrašení, a neschopní čelit tomu nebezpečí, které se jim vysmívalo v dolině. *Mé ovce*, uvědomil si David, *ty ovce jsou mé, a já je budu chránit*.

Toho dne udělal Goliáš z Gatu, obr, muž válečník od útlého dětství, svou poslední chybu. Potkal již mnoho bojovníků, válečníků zvučného jména, ale jeden každý měl po pohledu na jeho velikost co dělat, aby jeho oběd neskončil v kalhotách. Ale ještě se nesetkal s žádným pastýřem, mužem mírným, klidným a shovívavým, ale přesto strašným jako požár šířící se stepí, jde-li o jeho ovce. Teď ho potkal, a byl na to setkání zoufale nepřipravený.

Na hoře Sinaj povstal Bůh. Jeho oči se rozhlédly doleva, doprava, ale pak se zahleděly do dále. Měl před očima horu Sijón, místo, které miloval nade všechna místa na Zemi. *Davide*, vzpomínal tiše ve svých myšlenkách, *jak jsem miloval tvé společenství, tvé tiché srdce, tvou radost, že jsi se mnou*. Uplynulo již několik století po smrti ryšavého vojevůdce, ale pro toho Svatého na nebesích to bylo jako včera.

Sijóne, Sijóne, jsi popleněný, odvlečený do zajetí, zbyly z tebe jen rozvaliny, štkalo jeho srdce, býval jsi místem, kde má duše plesala, ale dnes jsou z tebe jen sutiny. Býval jsi místem, kde přebývalo mé jméno, a dával jsem slyšet svůj hlas, aby právo vycházelo z tebe pro život národa, ale dnes jsi jen vzpomínkou, stínem toho, co kdysi bylo,

pokrouceným, zničeným.

Se zúženými zornicemi pozoroval krále Babylónu, když napochodoval i se svým vojskem do toho místa, kde on sám trávil tak vzácné chvíle se svým služebníkem, jak šlapou po těch kamenech, které miloval, jak trhají a ničí vše, k čemu lnul celým svým srdcem, a jeho ovce ujařmují, obnažují, odvádějí do zajetí.

Ne, řekl si ve svém srdci, přestože již bylo zbrázděné odmítáním a zradami jeho lidu, pro Sijón nebudu mlčet, pro Sijón neodpočínu, dokud tě zase nevybudují, a dokud neodplatím těm, kdo tě ničili ohněm, válkou a mečem. Opustil jsem tě, ale hle, zase se navrátím, kvůli sobě, a kvůli svému služebníku Davidovi.

Na hoře Sinaj povstal Bůh. Jeho mírné a klidné srdce se toho dne naplnilo ohněm, protože viděl své ovce, jak jsou pobíjené na návrších, a jak jsou mezi národy k posměchu a pořekadlům. Vstal, před sebou nákazu, a za ním šel mor. Věděl, kam jde, tu cestu prošel mnohokrát, však dnes šel jako pastýř, který jde se vši svou mocí bojovat o své stádo.

Otráslly se hory, a zachvěly se pahorky toho dne, a na národy žijící ve stínu té hory padl děs. Jak dobrým sousedem byl pro ně ten Svatý na nebesích, jak mírným, klidným a žehnajícím, však toho dne padl na ně děs z toho Živého na věky věků. I slunce onoho dne schovalo svou tvář za závoj oblaků, protože vědělo, že jediné pohnutí Jeho ruky může i jej strhnout z oblohy na věky.

Toho dne udělal král Babylónu svou poslední a osudovou chybu. Potkal již mnoho králů pod nebesy, mužů mocných pro sílu svých vojsk, vojevůdců slavných po celé zemi, a všem se smál do očí. Jen přitáhl, nahnul prach země, a každý se před ním musel dříve nebo později sklonit. Šlapal po pronárodech, jako by to bylo víno, ze kterého vymačkával víno pro svůj kalich. Ale ještě se nesetkal s pastýřem, který brání své stádo, mužem shovívavým a dlouho čekajícím, ale hrozivějším než smrt, neúprosným a stíhajícím nepřítele až na sám kraj země, jde-li o jeho ovce. Teď ho potkal, a byl na to setkání zoufale nepřipravený.

Nemilovaná?

Plakala. Zalykala se studem a hanbou, a slzy se jí řinuly proudem po tváři. „Už se tam nikdy nevrátím,“ šeptala horečnatě vstříc ranním červánkům, „nikdy.“ Hlavou se jí znovu táhly vzpomínky z minulé noci.

„Otče, to ale nejde, on přeci miluje Ráchel,“ oponovala svému otci, i když to nevypadalo, že se dá obměkčit.

„Podívej, kdy jsi naposledy slyšela, že by se tady vdávala mladší dcera dřív než starší. Je to koneckonců jen spravedlivé, ani on by si neměl myslet, že může jen tak obejít obyčeje naší země,“ nechtěl ji slyšet její otec Lában, a v očích mu chtivě plápolaly ohníčky.

„Bude našťvaný, a pak, bral by to přeci jako podvod. Nedomluvili jste se, že bude sloužit za Ráchel?“ zkusila to ještě jednou.

„To přece musí uznat i on. Koneckonců, má s ne úplně čestným jednáním také svoje zkušenosti. Kdoví, jestli dokonce sám Všemohoucí tohle nepřipravil, aby mu ukázal na jeho vlastní jednání. A pak,“ zadíval se Lában skoro něžně na svou dceru Leu, „ty ho máš přeci také ráda, nebo ne?“

Lea zčervenala. „Už by se na mě nikdy ani nepodíval,“ šeptla tiše.

„Ale prosím tě,“ kul železo Lában, „vždyť je to přeci služebník Hospodinův. Jak by to asi obhájlil před svým Bohem? Řekni mi, nestojí snad Jákob za nějaké malé počáteční problémy?“

Stojí, uvědomila si Lea. Do této chvíle si neuvědomovala, jak moc o toho zvláštního muže vlastně stojí. Sklopila oči, najednou překvapená vlastními myšlenkami, takže neviděla, jak se Lábanovi radostí rozzářily oči.

Byl už hodně opilý, když ho dovedli do stanu. Přesně tak, jak to Lában naplánoval. Ještě v duši vychutnávala sladkost toho, že je nyní ženou muže, o kterém dřív jenom potajím snila. Držela jeho hlavu na svých kolenou, a jemně mu vískala vlasy. Ještě před týdnem se neodvažovala na něco takového ani pomyslet, a teď najednou . . . Zdálo se jí, že se jí snad srdce samou radostí rozskočí. *Nestojí snad Jákob za nějaké problémy?* řeklo si její srdce tiše, když se zvedla, aby zatáhla stanovou zástěnu.

„Ty nejsi Ráchel.“ Probuzení. Zamžourala do šera, ještě neschopná

přemýšlet. „Ty jsi Lea! Jak mi to jen mohl udělat! Ten podvodník!“ Už si uvědomila, co se děje. Otevřela oči. Jákob vstal z jejich společného lůžka, jako by ho uštkl had. Jeho tvář, kterou znávala tak milou, tak plnou lásky, se najednou změnila v rozčilenou. Neřekla ani slovo, jen cítila, jak jí na líčka pomalu vstupuje červeň. Najednou se cítila tak odvržená, nemilovaná, jako ten poslední kus dobytka. Věděla, že by v tu chvíli Jákob ve stanu viděl cokoli raději, než zrovna ji. Pak Jákob strhl hněvivě zástěnu, a vyrazil do rodícího se rána.

Stála kousek za Jákobem, když si další den bral za ženu její sestru Ráchel. Slzy už si z tváře smyla, oblékla své nejlepší šaty, a myšlenky na útěk se jí podařilo zkrotit. Jen červená zůstala. Zalitá studem se dívala, jak se muž, který si ji vzal za ženu, s nesmírnou něžností laská s její vlastní sestrou Ráchel. *Jen počkej, ještě uvidíme, koho bude milovat více*, procedilo skrze zuby její srdce.

„Bude se jmenovat Rúben,“ řekla rozradostněná Lea porodní bábě. „To znamená ‘Hleďte-syn’. Teď už mě můj muž bude milovat, když jsem mu porodila syna. Pochválen buď Hospodin, že se nade mnou smiloval, když viděl moje pokoření.“ Lea se v srdci radovala. Ano, Bůh je na její straně, nemůžu prohrát. Teď už snad konečně uvidí, že já jsem pro něho ta pravá. *Kéž by, povzddechla si znaveně. Je tak těžké, tolik těžké, zůstat nemilovaná.*

Rúben, Šimeon, Lévi, Juda. Lea ještě jednou přepočítala své děti, aby se jí ani jedno neztratilo. „Dneska jdeme za tatínkem,“ oznámila jim důležitě. „Tatínek hlídá na poli ovce a kozy.“ „Jé, půjdeme za jehňátky,“ zaradoval se Šimeon. Vždycky měl tyhle výlety za Jákobem a stády ze všech nejradši. A to i přesto, že se z nich vždycky maminka vracívала smutná, a pak často dlouho plakala ve svém stanu.

„Vezmi si také moji služku,“ naléhala Lea na Jákoba. „Nemůžu už mít syny, tak mi dej další aspoň z ní.“ Jákob mlčel. Lea se trochu zarazila. Připadal jí najednou starší, ustaraný. Nejspíš také nemá z toho našeho věčného soupeření moc velikou radost, pomyslela si zahanbeně. Ó, jak nerada by mu ublížila. Zjišťovala, že i když zůstávala nemilovaná, její vlastní láska k Jákobovi byla pořád stejně silná. Možná i silnější, než na počátku. „Dobře,“ svolil nakonec Jákob po chvíli ticha, „uděláme to, jak chceš.“

„Mami, podívej,“ hlásil důležitě Rúben.

„Na co se mám podívat,“ zvedla Lea oči od své práce.

„Našel jsem jablíčka. Byla pořádně schovaná, ale já jsem je našel,“ nadýmal se dětskou pýchou Rúben, „a pár jsem ti jich přinesl,“ oznámil nakonec. S chutí se do jablíček zakousla. *Ještěže mám děti, pomyslela si tiše, kolik mi přinesou radosti do života.*

Její přemýšlení přerušil druhý hlas. „Dej mi, prosím, také trochu těch jablíček od tvého syna.“ Ráchel. Jestli někoho nechtěla v tuto chvíli vidět, byla to právě ona.

„Copak je ti to málo, že jsi mi vzala muže?“ vyjela na svou sestru ostře. „To mi chceš vzít i ta jablíčka od mého syna?“

„Tak ať za ta jablíčka spí tuto noc Jákob s tebou,“ rychle opáčila Ráchel. Zjevně na ně měla velikou chuť.

„Dobře,“ souhlasila ohromená Lea. *Bože, prosím, z celého srdce tě prosím, dej mi ještě jednou milost, ještě jednou milost mít syna,* linula se tichá vůně v myšlenkách k nebesům.

Zkontrolovala všechny Jákobovy děti. *Jedenáct,* spočítalo její zkušené oko. Dneska hlídala i Rácheliny, protože ta se schovala ve svém stanu. Nebylo jí úplně lehkou u srdce, když viděla svého otce s bandou ozbrojenců prohledávat tábor. *Kdo jen mohl ty bůžky vzít,* přemýšlela tiše, *copak Jákobovi muži neví, že to má Hospodin v ohavnosti?* Pak ale v jejím myšlení převládly znovu obavy, a Lea, tak jak byla zvyklá po všechna ta léta, klekla na kolena, a vylévala své srdce svému Bohu. „Bože, ochraň nás, i naše děti. A především tě prosím, ochraň Jákoba. Ať se mu nestane nic zlého.“

„Nic jsme nenašli,“ hlásili muži Lábanovi. „Prohledali jsme to tu celé, ale tvoji bůžci tu nikde nejsou. Neprodali je náhodou tví synové někde na trhu?“ Lea viděla, jak Jákob začíná rudnout. „Pojďte, tady být nemusíme,“ odváděla děti pryč. Nemusí přeci vidět své rodiče se hádat. Odešla o kousek dál, a začala se svými dětmi tiše uklízet rozházený tábor. Nemilovaná?

Ó ne. Byly tu ještě jedny oči, které se dívaly na její život. Ještě jedny oči, které sledovaly každý její krok. „Lea,“ šeptaly tiše, když nad ní s láskou umlkaly, a zase se z ní veselily a plesaly, „to je žena, která se bojí Hospodina.“ A tyhle oči si cenily tuhle dívčinu, tu nemilovanou, zneuznanou, ale přesto stále bojující, nezdolnou jako plamen Hospodinův, milující. Cenily si ji víc, než tu milovanou, přízní zahrnutou, ale se srdcem liknavým a křivým. O mnoho víc.

Jednoho dne, staletí poté, co Lea ulehla ke spánku, narodilo se v zemi izraelské dítě. „Bude se jmenovat Ježíš,“ řekli o něm jeho

rodiče. V jeho rodokmenu, těsně před jménem Juda, dá se vystopovat jméno té nemilované. Opravdu nemilované?

Nestvůra

Šero padá na město, a objímá ho v ledovém objetí. Mráz se začíná zadírat i pod můj chlupatý kabát, i když se ze všech sil snažím udržet si vítr daleko od mé kůže. Je zima. A také šero, tiché, slibující noc, která právě přichází.

Držím svůj poklad levou rukou na svém srdci, hřeje mě jako kámen vyhrabaný z popela právě uhašeného ohně. *Můj, říkám si tiše, jsi můj. Ty ani nevíš, pokračuji ve svém přemýšlení, kolik jsi mě stál, kolik jsem si kvůli tobě musel odeprít věcí, jak jsem po mnoho dní nechával vše ostatní, abych tě mohl mít, a abych tě učinil nad jiné krásným a přitažlivým.* Mimoděk svírám ruku kolem svého pokladu ještě více. Jak moje srdce plesá, když ho mám, jak k němu lne, jak si ho váží, vždyť stál mě nejednu bezesnou noc.

Náhle zašustí listí, a pak ještě jednou, a do ticha zšeřelého města se ozvou tlumené kročeje. Míří přímo ke mně, a jejich zvuk se mi zadírá do uší jako řezání pily. *Co když to bude on, pomyslím si, ne, rozhodně nestojím o to setkat se s ním, a už vůbec ne tady, na zšeřelé, osamělé ulici. Vždyť jsem viděl jeho oči, jak se žádostivě dívají právě na tebe, a mé prsty něžně hladí klenot, který nosím na srdci. Ne, ne, vždyť je přeci můj, pobízí myšlenky mé nohy k běhu, a nohy ochotně poslouchají.*

Dveře zapadly, a já horečnatě otáčím klíčem v zámku. *Unikl jsem, oddechl jsem si, když slyším známé kročeje, jak se vzdalují od mých zamčených dveří. Vyčerpáním se sesouvám u dveří na zem, a pěknu chvíli mi trvá, než zase vstanu něco dělat. Vybalím svůj poklad zpod bundy, a postavím ho na stůl. Jak jsi krásný, obdivuji jeho nádheru, mé potěšení, moje útěcho v časech osamělých.*

Jdu horskou stezkou, je úzká, právě tak, aby se na ni vešly stopy jednoho člověka. Vine se po úbočí skály, nade mnou stěna, a dole sráz. Krok za krokem, kousek po kousku, zdolávám obávaný úsek cesty, na kterém už mnohý z poutníků předčasně skončil svou cestu. Na srdci mě hřeje můj poklad, je pod mou pravicí, a má levice ho něžně hladí, ano, i tady mi dodává sílu a jistotu. Pro něj jsem schopen jít i mnohem delší a nebezpečnější cestu, než je tato, skály zlázat, ba i údolí šeré smrti projít.

Náhle za mnou padá do hlubin kamínek, a pak ještě jeden, každý se na své cestě dolů odráží od srázu, zve další maličké k sobě na své pouti

do hlubin, a všechny do potměné krajiny bubnují tu stejnou zprávu: „Někdo jde za tebou.“ Otočím se, a i když nemohu rozeznat siluetu, ty kročeje přeci znám, však jsem je slýchal již mnohokrát předtím.

Znovu upřu své oči na stezku, která se vine přede mnou, a je mi jasné, že mě čeká závod, závod snad na život a na smrt. Do žil se mi vlije adrenalin, a strach zamlží mou mysl. *Hlavně se neotáčeš*, radí mi, *vždyť víš, jak strašný je ten, kdo tě pronásleduje*. Poslouchám ho, a vzpomínám na Lotovu ženu, jak se otočila, a zůstala stát jako solný sloup. Kladu nohu před nohu, krok za krokem se mé nohy snaží utéci tomu, který jde za mnou.

Ale jeho kročeje se stále blíží, najednou si připadám strašně bláhový, že mu chci utéci, vždyť on po horách chodil mnohem dříve, než jsem poprvé uviděl světlo, a jeho nohy jsou mnohem jistější než mé. Však strach mě žene, do svých rukou bere štětec, a na stěny mé mysli kreslí černou tuší strašlivé obrazy. Ve své mysli najednou vidím žádající oči toho, který mě pronásleduje, jeho silné ruce, schopné přelomit kost, jako když zhasínáš knot, a jako bych už slyšel jeho hlas, šeptem mi slibující, že před ním není úniku, že i kdybych vzlétl na křídlech jitřní záře, přec si mne jeho ruka najde, stejně neuniknu, i kdybych se do podsvětí zahrabal.

Čas plyne dál, i když pro mě jako by se zastavil, a přestože tak rychle jsem ještě nikdy touto cestou nešel, jeho kročeje už jsou za mnou. *Neotáčeš se*, radí mi strach, a já ho bezhlavě poslouchám. Pak ucítím na rameni jeho ruku, a pln děsu ji zkouším shodit ze svého ramene. Ve svém strachu však zapomínám, kudy jdu, a neuvážený pohyb rozkolísá mé tělo, které se kácí do bezedné propasti pode mnou. Mé ruce ještě zkouší najít něco, čeho by se zachytily, ale sevřely jen vzduch, příliš řídký, než aby mne mohl udržet . . .

Probouzím se zpocený jako myš, a na svém srdci křečovitě svírám svůj poklad.

Jdu do školy. Je jitra, a šero už je jen tichou vzpomínkou. Také můry noci už mě netíží, a odešly zapomenuté pryč se svítáním. Na srdci mě hřeje můj poklad, a na rty se dere píseň. Slyším zpívat ptáčky, a slunce dává svými paprsky teplo a světlo každému, kdo nastaví svou tvář k pohlazení. *Ubráním jsem tě*, říkám tiše svému klenotu, *i když mi tě chtěli vzít, ty jsi přeci můj, a můj také zůstaneš*.

Pak krok a ještě druhý, a známé kročeje zase zní za mnou. Už není čas jim utéci, ani se není kam probudit. *Čekal tu někde v průjezdu*, zachvátí mě beznadějí, *a teď je vše ztraceno, jak před ním ubráním to*,

co je mi tak drahé? Vždyť je o tolik silnější, než já!

Otáčím se, vždyť není kam utéci, a zase po nějaké době se dívám do jeho očí. Do tváře mi vstupuje červená barva, když si uvědomím, jak moc jsem se mýlil. Jeho či nejsou plné žádosti, ba ani touhy sebrat mi vše, na čem mi aspoň trochu záleží. Jsou jen smutné, a zdá se, že jsem jim chyběl.

Moje levice zahanbeně loví můj poklad zpod kabátu, a dává ho do jeho probodených dlaní. *Můžeš mi odpustit*, ptají se moje oči, *vždyť já přeci vím, že ty jsi můj poklad, jen jsem někdy hrozně hloupý*. A první slza se dere zpod víček, když se dívám, jak se můj opečovávaný klenot mění v jeho rukou na pouhý prach. Nepláču pro něj, vždyť mě na srdci tížil již dost dlouho jako balvan. Pláču pro zraněné srdce mého Spasitele, a do srdce mi znovu vstupuje pokoj. *Můj*, říkám si tiše, když znovu bere mou ruku do své, *ty jsi přeci můj*.

Odpočinek

Boží odpočinek. Místo, kam by se měl dostat každý křesťan. A nejen se tam dostat, ale i zůstat. A tak v čem je potom takový odpočinek v té vši práci a shonu? Jak se dá vlastně najít a jak v něm dokonce zůstat?

Člověk si velmi dobře odpočine při jedné věci. Když je v kruhu svých přátel, lidí, co ho mají rádi, a tráví čas v neuspěchaném společenství, v pokoji, a v klidu. Tam, kde lidé ví, že se nemusí za pět minut zvednout a odejít, a pak ví, že těm lidem okolo můžou věřit. Pak si odpočine. Co je zvláštní, Bible mluví také o Božím odpočinku. Ten, kdo odpočívá, je tedy v první řadě Bůh. On sám. A tak si Bůh (obrazně řečeno) sundá boty, natáhne si své nohy na gauč, nechá připravit pořádné jídlo, vybrané lahůdky, a protože to všechno není odpočinek podle jeho gusta, tak si uvědomí, že tu ještě něco chybí. Už to má. Chtělo by to nějakou společnost. I sezval Bůh své milé do svého odpočinku. Na vybrané lahůdky a skvělé jídlo, na pohodlné poležení si, ale především na něco jiného. On s nimi chce být. Chce mluvit a chce komunikovat. To je Jeho odpočinek. Já odpočívám rád. Mnohem raději, než pracuji, i když i svou práci mám rád. A tak si myslím, že On bude stejný.

Co se bude dít v takovém odpočinku? Nu což, přišel tam jeden, který potřeboval poradit. Pak druhý, který si potřeboval sám odpočinout. Pak další, který hladověl po moudrosti, a nakonec hladoví a žízniví. Pěkná společnost, řekne si člověk. Ale On má jídla dost, a pítí jakbysmet. A radí rád. Bůh vymyslel celý svět proto, abychom se ho na něj chodili ptát a abychom z něj měli radost. On rozumí programování a i čemukoli dalšímu.

I seděli lidé v Božím odpočinku, a báli se na cokoli zeptat. Ten, který potřeboval poradit, trápil se tam se svými problémy. Ten, co si potřeboval odpočinout, stál v pozoru, a přemýšlel, jak toho velikého krále neurazit. Ten, kdo hladověl po moudrosti najednou onéměl. To přeci není možné, říkal si ve svém srdci, že by mi tenhle, tak slavný, chtěl odpovědět na moje hledání. A hladoví a žízniví? Seděli kolem stolu, a hladově a žíznivě se dívali na vybrané lahůdky, šerbet v lahvičce a vychlazené víno v parném dni. A mlčeli. Čekali, co On.

Neříkal nic. Snad si myslel, že postačí lidem Jeho pozvání, že když uvidí jeho tvář, laskavou jako vždy, řeknou si, že tohle je tu přeci pro ně. I stáli lidé před stolem plným lahůdek a mysleli si, že to vše Bůh

přichystal si pro sebe. Vůbec jim nevadilo, že si o něm myslí, že je strašný egoista, vždyť já přeci nemůžu. To přeci nemůže být zadarmo, ne pro mě, ne tady, ne teď.

Tehdy vstoupilo malé dítě. Vbatolilo se dovnitř na svých nejistých nožkách a s vykulenýma očičkama. Dívalo se na všechny ty moudré lidi, co stáli v Božím odpočinku, ale nějak moc se nesnažilo je všechny pochopit. Mělo totiž hlad. A taky žízu. Prostě, dítě potřebovalo hamat. A tak prošlo kolem toho, co hledal moudrost, po kolenou se plazilo kolem toho zraněného, a na hladové a žíznivé vystrkovalo nechtě svůj roztomilý zadek. Dítě přišlo až ke stolu, a bez ptaní si nabídl. Vždyť ten strejda za stolem vypadá tak hodně, on se na mě nebude zlobit, řeklo si dítě ve své dětské myslí. A tak dítě sedělo v místnosti a dávalo si do nosu. Šerbet, banány, jablka, hrozny, chleba i s pomazánkou, a to vše ve velmi dobré. Tak, jak to umí připravit jen sám Bůh.

Tehdy se ten sedící na trůnu pohnul. Zvedl se. Natáhl svou ruku k dítěti a místnost zahalilo napjaté očekávání. Potrestá to dítě za jeho nemístnou troufalost? znělo v myslích každému příchozímu. Nestalo se tak. Na místě dítěte nezůstala krvavá skvrna, ale maximálně tak skvrna od pomerančové šťávy, která mu stekla ze rtů. Ten odpočívající vzal si dítě do náručí. „Táta,“ zazněl mu v odpověď nadšený hlásek.

„Táto, proč ti pánové tak divně koukají?“ ptalo se dítě ve své nevinnosti. Pánové se vyděšeně dívali jeden po druhém. Taková troufalost, takové rouhání. Copak nevíš, dítě, že tohle je je pán pánů a král králů?

„Inu, maličký, to je proto, že si o mě nemyslí, že jsem až tak hodný, víš?“ pravil Bůh.

Veliký Bůh promluvil. Hladoví a žízniví padli na tvář a začali se klanět. Bůh promluvil! Moudrý odešel ven a začal shánět kameny. Tady je přeci místo, kde Bůh promluvil k člověku, je tedy třeba nějaký ten oltáříček. Zraněný začal si ještě s větší intenzitou foukat vlastní bolístku s myšlenkami: „Kdyby mě on měl jen tak rád, jako tohle dítě, taky by mě vzal do náručí.“ A ten, co si chtěl odpočinout? S odevzdaným povzdechem se natáhl na kamennou podlahu s vědomím, že nikdy nic lepšího mít nebude. Vždyť náruč je jen pro privilegované.

Tehdy Bůh plakal. Jeho slzy padaly na tvář malému dítěti, které se choulilo v Jeho náručí. Plakal pro lidskou snahu se mu zalíbit vlastní silou, plakal pro lidskou nedůvěru, která má často ten nejzbožnější háv, plakal pro to, jak tvrdé a kamenné srdce mu lidé často přisuzují, plakal, protože ho srdce bolelo. Jak rád by je přijal pod svá křídla,

dal jim to nejlepší, co měl, ale oni nikdy nechtěli.

Malé dítě se podívalo nahoru. On pláče, uvědomilo si překvapeně. Táta pláče. „Tati, neplač,“ natáhlo svoji malou ručičku k tomu zvláštnímu pánovi v tom legračním oděvu na krásném sedadle a zkusilo mu otřít slzy. Mohlo snad tím malým, dětským gestem, zlomit tu bolest dřímající v tom nádherném srdci? Nemohlo. Však přesto nezůstalo bez odpovědi.

Nepřestal plakat. Pořád ho to bolelo. To odmítání, nepochopení, zbytečná námaha a bolest. Bolelo. Ale už na to nebyl sám. V jedné staré, prastaré písni, se v poslední sloce zpívá: „Musí snad Ježíš nést ten kříž sám, a celý svět si jít po svém? Ne, je tady kříž pro každého, a je tady kříž i pro mě.“ Mám ji strašně rád, protože tohle je můj kříž. Můj milovaný kříž. Dopřát Bohu Jeho odpočinek.

Ovoce

Zazpívám svému milému píseň o jeho sadu:

*Můj milý vysázel si sad,
pro potěchu očí, pro úlevu duše.
A že by mohl snad,
po létech sklízet ovoce.*

*Zahradu ohradil,
a postavil tam věž,
sémě v zem zasadil,
a volal: „Kéž by, kéž.“*

*V jarní čas skřivanů
měl odpočinku málo,
hlídání u stromů
ho tolik, tolik stálo.*

*Když v létě vládl žár,
a lidé vešli ve stín,
on tiše pracoval,
jen aby stromy neschly.*

*Za zimních plískanic
a větrů vlezlých na podzim,
nemohl dělat víc,
než chránit je snad před vším.*

*Řekni mi, človíčku,
přemýšlej málo,
zdali je správné,
že něco vzešlo?*

*Řekni mi podruhé,
přemýšlej více,
zdali mi tenhle sad,
má vydat ovoce?*

Tak i Hospodin Bůh zasadil na počátku věků svůj sad. Vytvořil ho svou mocnou paží, svým slovem ho upevnil, a tím také dodnes stojí. Pověz mi, poutníče, chodil jsi někdy sadem? Díval ses na nádherné stromy rostoucí všude kolem, na větve obtěžkané ovocem? Také někdy, nu jen se příznej, tvá ruka se vztáhla po tom, co dobré na pohled se zdálo. Když potom potkalo se utržené s tvým jazykem, věděl jsi, že dobré to bylo nejen na pohled. Ó ano, ovoce, to je něco. Jeden můj přítel blahé paměti prohlásil, že nejlepší Boží vynález jsou jahody. Nu nevím, ale cosi to vypovídá.

Tak i Hospodin Bůh zasadil svůj sad. „Kde je?“, ptáš se, „vždyť Jeho sad musí být nad jiné nádherný. Ó, snad jako zahrada Eden, ta dávno ztracená! Kde je, abych se tam mohl jít podívat?“ Počkej, počkej chvíli, poutníče! Je něco, co Ti musím říct o tom sadu, abys snad nehledal nadarmo. Ten sad zasadil si Hospodin Bůh pro sebe, ovoce z něj má dělat radost Jemu, víš? A tak se ptám, po jakém ovoci touží ten, který nebydlí v domech udělaných lidskýma rukama? Jablka? Hrušky? Nebo že by ananas? Mám za to, že přeci jen půjde o něco jiného.

Ovoce totiž, které roste pro radost Otce v nebesích je přeci jen trochu jiné. Slyšel jsem, že jedno se prý jmenuje láska, tomu druhému říkájí radost, třetí, takové malé a nenápadné pak je tichost. Také má ten Svatý na nebesích velmi rád jedno s velmi jemnou chutí, které se jmenuje pokoj. Na svazích Jeho hor, tam, kde buší vítr do stromů, pak roste trpělivost a sebeovládání.

Přijdou tedy dny, kdy se Hospodin vydá do své zahrady, aby se podíval na ovoce. Vidíš ho? Jeho oči září, asi tak, jako sadaři, který spoustu své práce věnoval svému dílu. Tak, jako někomu, kdo se z celého srdce těší, že bude sklízet plody své práce. Kéž bych se mohl k té Jeho radosti přidat, vždyť ona tryská z čistého srdce.

Však když přišel do svého sadu, čekalo Ho jen zklamání. Na místě, kde čekal lásku, vyrostla lhostejnost. Na místě radosti pak lehké žertování a zábava. Místo pokoje mu Jeho stromy nesou pomíjivost a honbu za větrem, a malý stromeček, který měl přinášet tichost, nosí teď klepy a pomluvy. Když pak vyšel na stráně a hory, aby sklízел trpělivost, našel jen touhu mít vše hned a rychle. A stromy se sebeovládáním? Ty zahynuly úplně, vyhnaly své větve vysoko převysoko, a vítr je vyvrátil.

Co teď má s tím sadem udělat? Podívej, poutníče, vždyť i bodláčí a trní mu vyrostlo, a stromy vydávají jen odporná pláňata. Že je na těch stromech přeci jen něco dobrého? Ano, to tvrdíš Ty, když

podobná pláňata neseš, a také jsi trním a bodláčím. Ale Jemu to nechutná, ba co víc, Jemu se tohle ovoce prostě hnuší. Má teď snad chodit, a hladit malý bodláček po jeho bodlinách se slovy: „Vždyť ty tak krásně pícháš,“ nebo ty stromy plné hořkosti chválit za to, že nevyhnaly své větve tak vysoko jako stromy se sebeovládáním? Ani na okamžik! Vždyť On zasadil každý strom, aby nesl své ovoce, takové, které je Jemu milé.

„Jak se to mohlo stát?“ slyším Tě tiše se ptát. Inu, snadno. Řekl si totiž jednoho dne strom se sebeovládáním, že jemu se nelíbí nosit takové ovoce. Že je tu příliš větrno, a kdesi cosi. Doslechl se pak kdesi z dalekých krajin, že když někde vyroste hráz ze stromů, tuším, že jim snad lidé říkali topoly, pak že vítr už tolik nemůže si vyskakovat. A tak strom, místo aby nesl ovoce, začal vyhánět své větve výš a výš. Myslel si, že když je vyžene dost vysoko, a zabere veliký prostor, tak že vítr už přestane vát. „Ó, být tak bez toho neustálého pronásledování, kdy vám vítr zalézá až do štěrbin mezi listy,“ myslel si tiše. Pak jednou přišel poryv nad jiné mocný, a strom, ani nevěděl jak, ležel na zemi. Proč? Protože věděl lépe, co je pro něj dobré.

Tak i ostatní stromy začaly se vypínat ve svých srdcích. Ten první, že se mu nelíbí nést tohle ovoce, a druhý, že on by chtěl dělat něco jiného. Aby si to ospravedlnily, chodil strom od stromu, říkájící: „Podívej, Hospodin Bůh nás zasadil s velikou láskou, On zajisté nejvíce ze všeho chce, abychom se měli dobře.“ Slepé oči a hluché uši si vůbec neuvědomily, že oceňují hlínu stejně jako hrncíře, že staví vůli sadaře na stejnou úroveň jako vůli stromu. „Ó, On ti to uzná,“ říkal jeden strom druhému. „Uvědom si, že především se musíme starat o sebe navzájem,“ povídal starší strom mladšímu, „to je zajisté před Hospodinem vzácné. Vidíš támhle ty dva, jak se o sebe starají? Ten větší stíní toho menšího, a ten menší na oplátku poskytl ve svých větvích hnízdo datlům, aby se o toho většího starali. No není to nádherné?“ Mladší strom jen přikyvoval, a s větrem skláněl své větve. „To je opravdu nádherné,“ přemýšlel, „když to takhle bude, pak snad ani tolik nevadí, že ani jeden z nich nemá dobré ovoce.“

Tehdy chodil Hospodin Bůh zahradou, a hněval se. Ano, opravdu se hněval, divíš se? Ty bys nebyl nahněvaný, kdyby ses léta staral o svou zahradu, a ona Ti přesto vydala jen trní a bodláčí? Vždyť kdo je ten strom, aby se vypínal nad svého sadaře?

Také ho jímala nesmírná lítost nad tím zmařeným dílem. Každý strom byl totiž zasazen s nějakým účelem, ale nyní byly všechny všelijak pokřivené. Jeden měl listy zažloutlé, protože se příliš vystavoval

slunci, druhý měl větve oholené větrem, protože se příliš vypínal, a ten třetí měl sice nádherné květy, ale protože je vyhnal v mrazu, všechny zahynuly. Jeden strom vedle druhého byly pokřivené, zničené, k ničemu. Hodily se leda ke spálení, nebylo naděje, že by snad mohly ještě někdy nést něco z toho nádherného ovoce, které Všemohoucí tolik miluje.

Tak mi pověz, poutníče, čeho stromy dosáhly tím, že si každý šel svou cestou? Vždyť jen ony samy byly zasaženy svou hloupostí, jen ony samy za ni pykaly, a nesly spravedlivou odplatu. A pověz mi také, copak má teď Hospodin Bůh se svou zahradou udělat? Není snad jediné správné, nechá-li všechny stromy vykopat, a jeden každý z nich spálit ohněm? Který sadař by udělal něco jiného! Nejsou snad ty stromy Jeho?

Však rozhodl se Hospodin Bůh, že přeci jen celý sad ohněm nevypálí. I chodil strom od stromu, a nabízel jim svou novou cestu. Cestu, jak se vyhnout tomu ohni, který každý z těch stromů po právu čekal. A každý strom, který přijal nabídku Všemohoucího, potom sňal sekerou Zákona u kořene, a pařez zaléval krví svého Syna, Krista Ježíše. Z malých proutků, které vyrostly z toho pařezu, ano, z těch malých, nevzhledných proutků, pak vyrostly nové stromy. Budou rozumnější? Nebo si zase půjdou svojí cestou, aby tak odepřely ovoce Všemohoucímu?

Padá hvězda

„Honzo, padá hvězda, něco si přeješ“, zasněně řekla Aneta a ještě víc se k němu přitulila. Co za přání se jí v téhle chvíli honilo hlavinkou bylo vidět jasně v jejich rozzářených očích. A v tenhle prchavý okamžik se spousta dalších okýnek do duše rozjasnila a spoustou myslí proběhly stovky přání. Všechna měla něco společného. My totiž vždycky myslíme na sebe, nebo v lepším případě na někoho nám blízkého. A nikdo si nevzpomněl na tu malinkatou hvězdičku.

Vypadá to, že ji to ani moc nemrzí, když tiše padá jasným, tušově černým nebem. Ohnivé vlásky za ní jiskří a poletují ovzduším v tichounké harmonii s vánkem vanoucím povětřím. Na něžné tvářičce má lehounký úsměv a v očích jiskěrky veselí. A letí. Letí dolů k Zemi za jedním jediným človíčkem ze všech těch kteří právě pozvedají své oči k ztemnělému nebi, vyplnit jedno jediné přání.

Asi bych vám ji měl představit. Tak téhle hvězdičce říkám Atalaya. Proč? No předně proto, že vlastní jména hvězdiček jsou tak krásná, že se nemůžou vyslovovat jen tak. A Atalaya jsem ji pojmenoval proto, že v mé fantazii jsou hvězdičky jemné, něžné a tichounké bytosti. Tohle jméno k ní prostě tak nějak sedí. Teď se ještě trošku víc usmála. Asi se jí taky líbí.

A tak letí. Letí dolů k Zemi věnovat svůj život jedinému človíčkovi. Jen jeho přání bude dneska vyplněno, na víc malinkaté Atalaye nezbyvá síla. Ale i když ta ostatní musí zůstat nesplněná, ona je přesto slyší a zaznamenává do své paměti...

„Ať jsou maminka s tatínkem zase spolu doma“, povzdychla si osmiletá Petruška, když usazenýma očičkama uviděla Atalayu svištět oblohou. Stojí tu opuštěná ve svém pokojíčku mezi spoustou nádherných hraček a pláče. Chtěla by zase jednou ležet v postýlce, tulit se k mamince a poslouchat, jak táta čte pohádky. Atalayu poprvé trošičku zabořilo u srdíčka. Vůbec neví, co se to s ní děje, co je to za pocit, který jí svírá hrdlo a žene pálicí slzy do očí. Dřív, než si uvědomí, co dělá, její laskavé srdíčko na Petrušku zavolá: „Neplač, možná přiletí jiná hvězdička, jen a jen pro tebe a všechno bude v pořádku.“ Petruška ji neslyší. Jak by taky mohla, když Atalayin hlásek je tak tichounký, že ho přehluší i letní vánek. A navíc, kdo to kdy slyšel, aby hvězdička mluvila?

Já chcu nový fáro, prokmitlo myslí lehce podnapilého mladíka, znechuceného tím, že jeho starý vůz jede jen 160. Ano, i takováhle

přání přijdou až k Atalayiným ouškám. Ne, že by z nich měla nějakou obzvláště velkou radost, ale slyší je. Slyší je a napomíná svoje srdíčko, aby přestalo tolik bušit. Sice moc netuší, proč se jí něžná tvářička trošku sevřela vráskami a oči, ještě okrášlené leskem slziček, se sevřely do uzoučkých štěrbin, ale někde hluboko cítí, že to není správné. Pak, jen tak lehounce, než zase odletí o kousíček dál, zachytí letný pohled očí toho kluka. Je tak smutný, tak vyděšený a prázdný, že Atalaya najednou ví, proč se nemůže na toho chudáčka hněvat. Najednou by mu chtěla vyplnit nějaké přání, třeba ne auto, ale aspoň nějakou maličkatou radost. Jen aby se do těch očí dostala aspoň jiskřička života. A přes závoj slziček už ani skoro nevidí, jak jí odplouvá někam pryč. Daleko.

„Maminko, neumírej“, donese se k naší malinkaté hvězdičce z malé místnůstky kousek pod ní. U postele, na které leží stará, vráscitá žena s úsměvem na rtech, sedí křehká slečna. Už není nejmladší, ale věk jí z krásy nic neubral. I její maminka má ve tváři znatelné stopy té krásy, navíc podmalované pokojným úsměvem. V tuhle chvíli je její tvář mnohem hezčí, než její uplakané dcerušky. A Atalaya se dívá a nechápe. Nechápe, proč by měl někdo truchlit nad tím, že někdo druhý, ba dokonce někdo blízký, půjde někam dál. Někam, kde je život ještě mnohem krásnější. Pak ji něco napadne. Co když to ta uplakaná slečna neví? „Poslouchej, neplač, ona půjde domů. Je tam krásně, mně to můžeš věřit“, zavolá. Tak hlasitě, jak jí to jen její tichý hlásek dovolí. Uplakaná slečna jen na chvíli zvedne hlavu, na okamžik se jí v očích uhnízdí klid a mír. Jenže Atalaya pořád letí. Letí, a za chvilinku už je moc daleko na to, aby slova doputovala až ke smutné slečně. Přestala plakat? To se už Atalaya asi nikdy nedozví.

„Ať nám to spolu vydrží“, přiletlo z okraje jednoho lesíku. Tohle už Atalaya dneska slyšela tolikrát. Jenže tohle je nějaké jiné. Ne proto, že to říká kluk, těch už dneska slyšela taky spoustu. Ne, je v tom něco jiného. Něco v té myšlence bylo strašně moc pokřivené. Nebyla tam ani stopa toho, že něco krásného a trvalého klíčí mezi těmi dvěma osůbkami. Nic. Jen zmrzlé duše za usměvavými maskami. Už to říkali tolikrát, přáli si to tolikrát, že dneska sami nevidí, jak moc jsou jejich slova zbytečná. Atalaya se zase nemůže hněvat. To nejde. Pod sebevědomou maskou jsou tu zase smutné a prázdné oči, tichý pláč, když se nikdo nedívá a tolik, tolik bolesti. A malá Atalaya už má pocit, že se jí snad rozskočí srdíčko. Tak prudce buší a tepe, že je teď snad hlasitější, než její hlásek. Už ani skoro nevidí přes mlhavý závoj přes oči a něžnýma ručkama si zacpává svoje ouška. Nechce už slyšet žádná

další přání. Nic. Neví, jestli už by vydržela ještě jednou se bezmocně dívat, jestli by se jí srdíčko nerozskočilo.

A tak letí. Už ho vidí. Vidí svého človíčka, toho, pro kterého proletěla celou tu obrovskou dálku. Zamžené oči se jí zase rozzáří a celá její bytůstka se upíná k tomu okamžiku, kdy mu bude moci splnit jeho přání. Jen pro něj, z lásky celého jejího malinkého srdíčka.

Ale Honza, nepřiliš romanticky založený chlapec, který se právě těšil ze chvíle ticha s upovídánou Anetou, ji nevidí příliš rád... *Ať ta blbá hvězda třeba chcípne*, prožene se mu hlavou. Budiž mu to přáno.

Pláč mladých

Kde Bože, kde jsi, dáš se dnes nalézt?
Jak Tě mám hledat, na zemi žít?
Kdopak mě naučí hříchy mé odměst
než jako lavina přijdou mě smýt.

„U nás už není, tam jsou jenom hádky“
„A u nás též ne, tam vládne jen svár“
Snad v shromáždění, při tónech harfy,
však závoj chvály je často jen cár.

Jeden jak druhý bereme masky,
tak jdu tu svoji nasadit hned.
S úsměvem vyznávat vědomí lásky
a místo hořkosti mít na rtech med.

Všichni mi tvrdí: „Bůh tě miluje“
láska ta studenou zdá se mi být.
Člověk, ten pohladí, slovo zahřeje,
jen s ním mi většinou zbývá jen snít.

Kde, Bože, kde jsi, jak Tě mám hledat,
když na kolenou najdu jen zmar?
Má to snad smysl jen slova říkat?
Vždyť stěny křičí: „Far from you, far“

Zkoušel jsem listovat knihou moudrosti.
Já vím, že měl bych, každý den pár
písmenek přečíst, však místo radosti,
zas na mě volá: „Far from you, far“

Vztahuji ruce, snad ten, nebo tahle,
vědět by mohli, kde najdu žár.
Však často popel, a zlomená vůle,
jen tiše sténá: „Far from you, far“

Mám se s tím smířit? Mít vše za pohádky?
Říct, že už nedává své lásky dar?
Lidé jen mluví, v nitru maj skládky,
z očí číší jim: „Far from you, far“

„Utíš se srdce a zklidni se myslí,
proč pořád pobíháš sem nebo tam?“

Nestal se zázrak snad na kříži kdysi?
Od tehdy světlo přec svítí až k vám!

Neříkej: 'Nemůžu, já neznám směr.'
Mé uši také dnes slyší tvůj hlas.
Že nerozumíš? Nechápeš mě?
Však stejně pravím, že přišel už čas!

Když mrtví povstanou, není to proto,
že by snad slzami zalili zem.
Nebo snad k Bibli či modlitbě pouto
zvládli si vytvořit, věř mi to jen.

Ba ani člověk moudrosti plný
neumí život do žil ti dát.
A i na poušti, bez stopy vody
dokáží vysadit nádherný sad.

Není to hněv co chovám pro tebe,
chtěl bych zas jednou vidět tě smát.
Pokání číš, a čekej na nebe,
a tam na cestě uč se mě znát.

Jestli jsi slabý, přijď ke mně slabý.
Jestli jsi poustí, tak přesto přijď!
Jestli jsi nahý, úplně mrtvý,
zahod' svou masku, tak ke mně přijď.

Na tebe volám: Míšo, Péto, Jani!
Ve stínu kříže dal bych ti mír.
Na každý den a snad i ve spaní
do ouška šeptal: 'Near by you, near.'“

Pokrytec

Ceremoniář: „Vážený soude, dovoluji mi prosím představit žalobce, svědky, a obhajobu. Soud se sešel ke zvážení případu pana Petra, obžalovaného. Žalobu bude před váženým soudem vést pan Mojžíš, muž věrný v celém Božím domě.“

Jako svědkové budou stát pan Svědomí, budou otevřeny knihy se záznamy synů lidských, ze kterých bude předčítat žalobce, a jako poslední svědek je vybrán pan Kristus Ježíš, ten věrný a pravý svědek.

Pane obžalovaný, svědkové, přisedící, dovoluji mi představit vám soudce, pana Boží Slovo.“

Mojžíš: „Dovolte mi, prosím, abych začal obžalobu.“

Boží Slovo: „Začněte, pane Mojžíši.“

Mojžíš: „Jako důkazní materiály si obžaloba přinesla kopii z knih Všemohoucího, kde jsou zapsány všechny činy pana Petra. Ze záznamů z těchto knih se bude ve většině případů skládat naše obžaloba. Pravost zápisů je možné si ověřit v archivu Všemohoucího, odkud byly kopie pořízeny. Jako svědka obžaloby jsme povolali pana Svědomí, neboť byl většině událostí osobně přítomen, a vše viděl i slyšel, nebyl-li zrovna umlčen rukou pana obžalovaného.“

Dále bychom chtěli vážený soud upozornit na jistou zvláštnost záznamů Všemohoucího. V popsáných událostech bude vystupovat osoba jménem Petr T., který však není skutečnou osobou, ale ukazuje všechny tajné myšlenky pana Petra právě tak, jak je v onu chvíli ukládal ve svém srdci. Vše je pořízeno podle výroku veleváženého soudu, že *‘není nic zahaleného, co nebude jednou odhaleno, a nic skrytého, co nebude poznáno’*.“

Boží Slovo: „Pane obžalovaný, chcete něco říci, než bude přečtena obžaloba?“

Petr: „Ne, Vaše Ctihodnosti.“

Petr T.: (tiše) „Do háje.“

Mojžíš: „První ze záznamů byl pořízen dne 11. 6. 2004 v modlitebně sboru v Zapadlé Lhotě.“

Kazatel: „A nyní bych prosil naše sestřičky, které slouží košíky, aby se ujaly své služby.“ (tiše se zvednou dvě sestry a obejdou shromáždění. Košík doputuje až k Petrovi)

Petr T.: „Poslouchej, asi bys měl dát. Víš, je to na Boží dílo, a navíc, podívej se, Pepa dal, Karel dal, a ty jsi teď na řadě, a bude trapné, když nic nedáš.“

Petr: „No jo, ale když já jsem si chtěl koupit novou televizi, a když dám do sbírky, tak ta sleva možná vyprší.“

Petr T.: „Já vím, ale když už dal dneska i ten držgrešle Karel, tak by ses neměl nechat zahanbit. Televize počká.“

Petr: „Víš co, máš pravdu, vždyť *‘ochotného dárce miluje Bůh’*, že?“ (pětistovka tiše putuje z peněženky pana Petra do košíku)

Boží Slovo: „Máte k tomu co říct, pane obžalovaný?“

Petr: (vášnivě) „Pane, na svou obhajobu mohu říci, že celou tu dobu za mnou stál pan Mělo Byse, a držel mi nůž v oblasti žaludku!“

Petr T.: (zuřivě šeptá) „Nic jim neříkej, nic jim neříkej! Máš právo nevyprávět!“

Boží Slovo: „Soud k tomu přihledne. Nyní prosím, pane Mojžíši, pokračujte ve čtení obžaloby.“

Mojžíš: „Druhý záznam byl pořízen dne 1. 11. 2004 při brigádě na sborovém domě v Zapadlé Lhotě.“

Patrik: „To jsem rád, Petře, že tě tu vidím! Dneska se bude každá ruka hodit!“

Petr: (truchlivě poklepe na své klouby) „Jo, ale kdybys věděl, jak se mi dneska špatně vstávalo. Člověče, měl jsem mít odpočinkový den, ale místo toho jsem musel ty své staré kosti zvednout a jít vám pomoci.“

Patrik: „No co, však to nebude tak zlé. Hlavně, že jsi tady.“

Svědomí: „Ale Petře, vždyť se ti dnes vstávalo stejně jako jindy.“

Petr T.: „Víš ty co? Radši mlč.“

(po několika hodinách práce)

Petr: (otírá si pot z tváře) „To je dneska ale horko, že? A hádám, že většina sboru si válí šunky někde u televize!“

Patrik: „A jen je nech válet, však za sebou možná mají perný týden. Vypadá to, že to stejně zvládneme i bez nich.“

Petr: „Stejně by jim prospělo si taky jít občas máknout.“

Boží Slovo: „Pane Svědomí, je záznam autentický a pravdivý?“

Svědomí: „Vaše Ctihodnosti, já jsem mu říkal, ať si nevymýšlí, ale on mě nechtěl poslouchat.“

Boží Slovo: „Dobře. Pane obžalovaný, máte mi k tomu co říci?“

Petr: (nehnutě stojí)

Petr T.: ##%\$&##\$ (neotisknutelné výrazy)

Boží Slovo: „V tom případě prosím pana Mojžíše, aby pokračoval ve čtení obžaloby.“

Mojžíš: „Následující záznam, v pořadí již třetí, byl pořízen dne 23. 12. 2004 na sborové skupince v domě pana Patrika v Zapadlé Lhotě.“

Patrik: „A teď se půjdeme modlit.“

Eva: „Pane Ježíši, děkuji ti za to, že jsi mne zachránil. Z celého srdce ti děkuji za tvůj kříž, za to, že jsi mne vykoupil z hříchu...“

Petr T.: „Ty, pamatuješ na ten film včera v televizi? To bylo bájo, všiml sis, jak mu ubalil tou pravačkou, až sebou sekl do toho příkopu?“

Petr: „Buď zticha, nevidíš, že se modlíme?“

Petr T.: „Ale no tak, copak nevíme oba, že sem chodíš prostě jen proto že by se to mělo? Že kdybys neměl strach z toho, co si o tobě lidí řeknou, tak bys sem ani nepáchl?“

Petr: „Hele, to není až tak docela pravda. Vlastně mám docela rád tyhle lidi kolem, a vůbec, každý křesťan přece potřebuje společenství.“

Petr T.: (pošklebuje se) „Tak si dávej pozor, ať se tváříš aspoň trochu zaujatě, a nezapomeň si něco vycucat z prstu, až na tebe dojde řada.“

Petr: „Buď zticha a neruš.“

Svědomy: „Petře, co vlastně potřebuješ od Všemohoucího, a co bys mu chtěl říct?“

Petr: „Co od Něj potřebuju? Vždyť já jsem vlastně celkem spokojený. Vlastně nic moc nepotřebuju. Stejně jsou ty modlitby takový univerzální nástroj na všechno, co často nefunguje. A vůbec, neruš, modlíme se.“

Petr: (došla na něj řada) „Pane Ježíši, děkuji ti za tvou oběť na kříži. Jsem tak rád, že tě znám, že jsi se stal mým spasitelem a pánem...“

Boží Slovo: (sleduje ztichlou síň) „Pane Mojžíši, přejděte prosím k dalšímu záznamu.“

Mojžíš: „Záznam čtvrtý je z domácnosti pana Petra na Štědrý den, tj. 24. 12. 2004.“

Petr: „Evo, pojď mi prosím pomoci se zdobením stromečku.“

Eva: „Počkej chvíli, já teď nemůžu.“

Petr: (po několika minutách, poměrně našťavaně) „Tak kde jsi, já už tu na tebe čtvrt hodiny čekám, a ty se pořád někde flákáš. Nevím, kde jsou ozdoby, a takhle nemůžu začít.“

Eva: „Petře, když jsi až do deseti spal, tak ještě chvilku počkej, já teď připravuju salát, a mám špinavé ruce.“

Petr: (našťavaně) „Jak do deseti spal. To jako chceš říct, že jsem se flákal? Kdybys věděla, jak jsem byl včera unavený, když jsem přišel domů!“

Svědomy: „Petře, mírni, vždyť ti nic neudělala. Proč se na ni hněváš?“

Eva: „Ale Petře, já jsem také celý den pracovala, a večer jsem už ani nevěděla, kde mi hlava stojí.“

Petr: (sarkasticky) „Aha, takže ty jsi tedy ta spravedlivá, co všechno udělá dobře, a já jsem ten lenoch a lump, co?“

Eva: „To jsem přeci neřekla. Jen jsem ti připomněla, že jsi do deseti spal, zatímco já jsem už od sedmi na nohou, a připravuju jídlo.“

Petr: (vešel našťavaně do kuchyně) „Víš co si myslím? Že bys ke mně měla mít trochu větší úctu. Co ty víš o tom, jak bývám přepracovaný, a jak se mi někdy chce hrozně spát už po cestě domů. Myslíš si, že se jako Bohu líbí, když mi takhle předhazuješ takové maličkosti?“

Svědomy: „Petře, ale ona přece bývá občas ještě unavenější než ty. Copak si nepamatuješ na ty dva dny, kdy ses musel o děti starat ty?“

Petr T.: „Ty laskavě mlč. Měla se mnou jednat s úctou, a ne jako kdybych byl nějaký poskok.“

Boží Slovo: „Pane obžalovaný, chcete k tomu něco říci?“

Petr: „Vážený soude, zde bych se přeci jen chtěl ohradit. Není snad zřejmé, že se mnou nejednala s dostatečnou úctou? Kdyby byla opravdu duchovní, pak by mé i třeba špatné jednání přece v tichosti snášela jak se sluší na poddanou ženu v domácnosti!“

Boží Slovo: „Zde vám jsem, pane obžalovaný, nucen připomenout, že podle paragrafu Mt 5:22 platí, že *‘kdo by se bezdůvodně hněval na svého bratra, bude vydán soudu’*, kterýžto skutek jste jistě naplnil. Jsem také nucen podotknout, že v porovnání s vaším hněvem bylo jakékoli přestoupení Vaší manželky v této věci jen příslovečnou třískou v porovnání s trámem ve Vašem oku. Pane Mojžíši, prosím pokračujte.“

Mojžíš: „Další záznam obžaloby je ze dne 14. 1. 2005 z modlitebny

sboru v Zapadlé Lhotě.“

Petr: „Ty jo, dneska to kázání bylo dost nic moc, nemyslíš? Sice se snažil, ale já pamatuji nějaká kázání, a tohle byl jen slabý odvar.“

Patrik: „Ano, Petře, také mi to dělá starost. Zdá se, jako by se nám vytratil život. Je to něco, co mi v poslední době dost leží na srdci.“

Petr: „A všiml sis těch modliteb? Člověče, já si pamatuju, jak takhle modlitebna burácela nadšením, když se lidé modlili. A teď je to jen popel.“

Svědomí: „Ale Petře, co tvé modlitby? Kdy jsi byl naposledy zavřený ve svém pokojíčku jen se svým Pánem?“

Patrik: „Víš, Petře, vůbec není divu. Když se vytrácí život, tak lidé najednou nevidí v prostém hovoření slov do vzduchu jakýkoli smysl. Tohle mi dělá snad ještě větší starosti, protože sice říkáme, že tu Bůh je, ale chováme se, jako by tu vůbec nebyl, a často mu prostě nemáme co říct.“

Petr: „Jo, toho jsem si také všiml. Víš, Patriku, říkám si, jestli ty modlitby, kdy každý skoro usíná nudou, jsou opravdu z Ducha Svatého.“

Svědomí: „Petře, neměl bys takhle mluvit. Je to sice pravda, co říkáš, ale uvědom si, jak vypadá tvůj vlastní život! Vždyť i ty máš svůj modlitební čas jen jako pouhou povinnost, a jsi často rád, když už je ta povinnost za tebou.“

Petr T.: „Už zase otravuješ? Uvědom si laskavě, že já se aspoň netvářím, že je to v pořádku, jako ostatní.“

Petr: „Víš, Patriku, já si také uvědomuji, že na tom nejsem tak dobře, jak bych měl být, že bych zkrátka měl ve svém modlitebním životě zabrat.“

Svědomí: „A Petře, neslyšel jsi něco o tom, *‘že kdo ví, co má činit a nečinit, má hřích?’*“

Petr T.: „To sice jo, ale uvědom si, že Bůh je milostivý a laskavý. On ví moc dobře, že se snažím seč můžu. To jen ty jsi strašně zákonický, víš?“

Mojžíš: „Toto byl poslední záznam obžaloby, Vaše Ctihodnosti.“

Boží Slovo: „Děkuji vám, pane Mojžíši. Prosim nyní svědky, aby se vyjádřili. Pane Svědomí...“

Svědomí: „Mohu potvrdit, že to, co říkal pan Mojžíš je plná pravda. Až na tu první událost, kdy mě pan Petr umlčel již při vstupu

do modlitebny, jsem vše viděl a slyšel. Také mohu dosvědčit, že večer před spaním jsem panu Petrovi tyto skutečnosti opakovaně připomínal, aby si je dal do pořádku. Naneštěstí se moje snaha minula cílem.“

Boží Slovo: „Děkuji vám, pane Svědomí. Tímto je svědectví doloženo ústy dvou svědků, jak ukládá zákon, soud si však dovolil povolát ještě svědka třetího, pana Krista Ježíše. Máte prosím k případu co říci?“

Kristus Ježíš: „Je mou povinností veleváženému soudu oznámit, že dne 25. 5. 1984 jsem s panem Petrem uzavřel vzájemnou smlouvu, ve které jsem se zavázal vzít na sebe všechny jeho viny, a on se zavázal věřit ve mne až do konce svého života.“

Podle této smlouvy by veškerý trest a veškerá vina pana Petra padly na mou hlavu, a já bych místo něj platil každou pokutu, kterou by spravedlivý soud panu Petrovi uložil.

Jsem ovšem nucen s politováním a s velikou bolestí soudu dosvědčit, že pan Petr smlouvu nedodržel, a nezachoval mé slovo až do konce. Jeho pokrytectví se mu stalo dražším než jsem já, a ani přes mé upomínání se ho nebyl ochoten vzdát. Proto musím před soudem dosvědčit, že naše smlouva s panem Petrem není platná, protože se rozhodl ponechat si ve svém životě hřích, a přinést si ho s sebou až do nebes, což ovšem zajisté není přípustné před tváří Všemohoucího.“

Boží Slovo: „Děkuji vám, pane svědku. Pane Petře, máte ještě co říci k věcem, které zde byly vysloveny?“

Petr: (mlčí)

Boží Slovo: „Přistoupili bychom tedy k rozsudku. Soud shledal pana Petra vinným v plném rozsahu z následujících věcí:

- Že konal skutky spravedlnosti lidem na odiv (podle paragrafu Mt 6:1)
- Že když se postil (tj. odpíral si něco jakoby pro dům Boží), tvářil se utrápeně, aby lidem ukázal, že se postí (paragraf Mt 6:16)
- Že se modlil, aby byl lidem na očích, tj. aby se líbil lidem a nikoli Bohu (paragraf Mt 6:5)
- Že chtěl vyjmout třísku z oka svého bratra, přestože na ni ani pořádně neviděl přes trám v oku vlastním (paragraf Mt 7:5)
- A dále že hovořil, ale nečinil (paragraf Mt 23:3)

Z tohoto všeho je zřejmé, že pan Petr je vinen činem pokrytectví, což bylo také doloženo svědectvím tří svědků před soudem.

Nyní soud přejde k vynesení rozsudku. Podle Slova Všemohoucího se tímto pan Petr podle paragrafu Mt 24:51 *'vyžene ho a vykáže mu úděl mezi pokrytci; tam bude pláč a skřípění zubů'* odsuzuje k trestu věčnosti v ohnivém jezeře. Výrok soudu je konečný a neměnný, pana Petra bych tímto chtěl upozornit, že již není žádná vyšší instance, ke které by se mohl odvolat. Tímto je soud s panem Petrem ukončen.“

Předplatné do Nebe

Narodil jsem se do rodiny, která měla svůj dům postavený na cestě do Nebe, a okna toho domu byla natočená směrem ke Slunci, které ozařovalo každý kout mého domova. Byl jsem malý, a protože jsem neznal nic lepšího, poslouchal jsem své rodiče. Oba dva měli už koupenou vstupenku, a já jsem od malička věděl, že jednou dojdou až do toho bájného místa jménem Nebe, kde bude navěky mír. Šel jsem s nimi, jak už jsem říkal, neznal jsem nic lepšího, a též pro mne se našla jedna dětská vstupenka.

Běžel čas, a já jsem vyrostl. Najednou už nebyl můj táta ten nejlepší člověk na Zemi, nejrozumnější, nechytřejší, a vůbec všechno nej, ale začal jsem vidět, že je taky omylný. A kromě toho, díval jsem se, jak proti nám jde spousta lidí, měli úsměv od ucha k uchu, a věci o tolik lepší, než já. Taky, bývalo mi s nimi někdy i lépe, než s těmi, co byli na stejné cestě s námi, do Nebe. Zdálo se mi, že se k sobě umí často lépe chovat, že jsou v mnohém laskavější, a tak jsem si začal říkat, že místo, kam jdou, bude lepší, než to, kam jdu já.

Když se tedy můj táta jednoho dne nedíval, proklouzl jsem dál od své rodiny, abych tak zjistil, co že to mají tak skvělého. Zpočátku jsem se jen tak zpovzdálí díval na lidi, jdoucí po cestě opačným směrem. Ale v mém srdci rostla touha. Měli tolik krásných věcí, tolik nádherných, a vypadali často tak spokojeně, jako že k životu nic víc už nepotřebují. Jak jsem mohl tehdy vědět, že to často je jen namalovaná fasáda, kterou na obličej kreslí pan Mělo Byse.

Tehdy si mě všiml jeden muž v bílém oděvu. Měl tak krásnou tvář, až jsem při pohledu na něj úplně oněměl. Vypadal totiž právě jako anděl. Přišel ke mně, a laskavým hlasem mi řekl: „Díváš se na to veselí, mladiče? Je to zajisté krásná věc, že? Víš, sleduji tě už dlouho, a všímám si, že jsi přemýšlivý mladý člověk. A taky vidím, že jsi už unavený vším tím pokrytectvím a předstíranou dobrotou těch, co jdou po cestě do místa jménem Nebe. Kromě toho, nechtěl bys také trochu toho nádherného, co vidíš všude kolem? Vidíš tu slávu, nechtěl bys i ty být slavný? Vidíš to veselí? Vidíš všechny ty lidi, jak se k sobě mají, a ty zatím zůstáváš osamělý? A mimochodem, nebylo by skvělé neslyšet pořád jen musíš a nesmíš, a být svobodný, volný, nespoutaný?“

Poslouchal jsem ho, a cosi hluboko v mém srdci nadšením bušilo do rytmu jeho řeči. Ano, můj život mi někdy připadal hrozně šedý, nezajímavý, nudný, a mít tyhle nádherné barvy, aby ho prokreslily,

to by bylo něco. Kromě toho, opravdu mě často štvalo, když mě rodiče nutili jít po té cestě do místa jménem Nebe, a neměli ani trochu pochopení pro to, že mám také vlastní názor. Prý že je špatný, či co.

„A to by šlo?“ vypadlo ze mně s touhou, a mé oči se žádostivě podívaly na toho krásného muže.

„Ale jistě, že ano, stačí si jen koupit tuhle vstupenku do země Peklo, a můžeš se tam hned vydat. A nejen, že se dostaneš až na konec téhle zářivé cesty, ale už i ta cesta sama stojí za to! Najdeš na ní spoustu přátel, a lidi, se kterými si budeš rozumět, a co je hlavní, nikdo tě na ní nebude peskovat, že děláš něco špatně. Každý rozumný člověk přeci ví, že pravda je relativní, že?“

„A co by to stálo, pane,“ vyhrkl jsem překotně, moje srdce mě pánilo, že jsem ani neměl čas se pořádně nad jeho slovy zamyslet.

„Copak máš, synku,“ zeptal se mě muž blahosklonně, „víš, není to zrovna levná záležitost.“

Prohledával jsem své kapsy, a jediné, co jsem našel, byla moje dětská vstupenka do Nebe. Rozpačitě jsem mu ji podával, a klopil jsem přitom oči k zemi, takže jsem si nevšiml chtivého záblesku v očích toho zářícího pána.

„Ano, to by mohlo stačit tak na půlku ceny,“ řekl mi laskavě, „tedy, když trochu přimhouřím oko. A máš ještě něco dalšího, mladíče?“

Prohledával jsem své kapsy s velikou pečlivostí, ale nenašel jsem tam už nic dalšího. „Nemám už nic, pane,“ řekl jsem téměř plačky.

„Víš, maličký, to není tak úplně pravda. Ještě máš svůj Život, můžeš mi dát za tuhle vstupenku ten. A nemusíš se bát, já jsem dobrý pán, vlastně chci pro tebe jen to nejlepší, nevidíš kolem sebe všechny ty, kteří jdou také po stejné cestě, jak jsou veselí?“

Nad tím jsem už musel přemýšlet. Touha v mém srdci byla obrovská, v hrudi mě pánilo, ale přeci jen, dát někomu svůj život, to není jen tak. *Vždyť ten život není tvůj*, šeptal někde v mém nitru malý hlásek, *máš ho jen svěřený ke spravování*. Rychle jsem ho však přehlušil, a s velikou dychtivostí jsem na nabídku pána v bílém kývl.

Vzal si tedy ode mne můj život i vstupenku do Nebe, a místo té jednoduché, bílé vstupenky mi dal nádhernou, zářivou vstupenku do země jménem Peklo. Pak odkráčel pryč, a já jsem byl příliš zaujatý svým nově nabytým majetkem, než abych viděl, s jakým potěšením mou starou vstupenku trhá na maličké kousíčky.

Koupil jsem si tedy vstupenku do Pekla. Byla vyvedená v nádherných barvách, a na její přední straně se zubil cool úsměv současných Superstar. Jo, tohle bude ono, řekl jsem si, když jsem četl další výhody

toho, že si tuhle vstupenku koupím. Dokonce už cesta do země je lemovaná spoustou super přátel, kde se budu sčele bavit, nepoznám nudu, a protože je na ní spousta značkových obchodů, budu taky vždycky in. Dokonce na konci cesty prý čeká pro každého (každého!!!!) sčelá výhra. Tak jsem ji plný nadšení koupil, kdo by chtěl být out, že?

Pak jsem si ale všiml, že malým, šedým písmem je na spodu vstupenky napsáno ještě něco jiného. Kdosi, kdo ji vydával, zřejmě netoužil příliš po tom, abych věděl i o stinných stránkách téhle cesty. A tak jsem se najednou s hrůzou dozvídal, že na té cestě není příliš bezpečno. Že tu chodívá Samota s Depresí, a koho najdou, toho oberou o všechnu Radost, kterou má právě u sebe. Že část cesty vede mlhou jménem Zrada a Podraz, kde člověk najednou ztratí všechny své přátele, a bloudí úplně sám. Že zde vládne tuhé právo knížete Lucifera, a koho najde jeho policista jménem Hřích, může ho jen tak, bez důkazů, spoutat pouty jménem Závislost. A z těch již není úniku. Četl jsem to všechno, a s hrůzou jsem si uvědomil, co jsem to udělal. Navíc úplně dole bylo napsáno, co je výhra, kterou na vstupence slibovali. Každý, kdo dojde až do země jménem Peklo, vyhraje Smrt.

Největší problém byl v tom, že já jsem promrhal vše, co jsem měl. Jak se asi teď mám postavit před překupníka z Nebe, když to, co mi svěřil, jsem dal, kam nemám? Vždyť by mě zavřeli, a dopadl bych snad ještě hůř, než když půjdu touhle cestou do Pekla! Ne, to nemůžu zkoušet. Raději dál, cestou do Pekla, a budu co nejvíc křičet, co nejvíc si užívat, co nejvíc dávat slávu tomu knížeti jménem Lucifer, co tu na cestě vládne, abych snad nakonec ušel té strašné výhře jménem Smrt.

Po několika letech jsem se stále nacházel na cestě do země jménem Peklo. Ušel jsem spoustu kilometrů, potkal spoustu zajímavých lidí, podíval se na místa, kam bych se jinak určitě nepodíval. Ano, vskutku mnohé z věcí, které cesta do této země nabízela, bylo nádherné, zářivé, a vždy lákalo k tomu, abych si znovu dal, užil, získal to jen a jen pro sebe. Mí rodiče již byli daleko za mnou, příliš daleko na to, abych ještě slyšel jejich hlas, přestože se snažili volat.

Stinné stránky cesty se však stávaly stále palčivější. Depresi jsem sice vždycky utekl, ale Samota mě několikrát přepadla, a všechnu mou Radost, kterou jsem po cestě stihl nasbírat, mi vzala jedním rázem. Moje srdce uvnitř zhrublo, stalo se necitelným, toužícím urvat kousek vlastního žvance, a i když jsem se někdy tvářil, jaký že to mám zájem o své spoluputovníky, vždy jsem chtěl něco pro sebe. Nebyl jsem spokojený, získal jsem spoustu toho nádherného, co cesta do země jménem Peklo nabízela, ale každá taková věc mě dokázala těšit

jen chvilíčku. Pak její zářivé barvy vybledly, lak se oprýskal, a celá věc najednou vypadala zničená, nebyla už k ničemu. To mne vždy jen donutilo najít si nějakou větší, lepší, barevnější, a po ní jen větší, horší, a šedější zklamání.

Kromě toho mě několikrát chytil pan Hřích, jednou, jak jsem kradl počítačové hry, a podruhé, když jsem na vlnách internetu platil panu Chtíči za jeho služby, a dovoloval mu, aby používal mé oči. Zkoušel jsem si omlouvat své jednání, ale pan Hřích byl neúprosný. Podvkráte tedy vzal svá pouta, a spoutal mi jimi nejdříve ruce i nohy. Pan Hřích byl nejen hrozný, ale také mazaný. Jeho pouta jménem Závislost tu nebyla od toho, aby člověka uchránila od jeho zlých činů, nebyla tu pro jeho ochranu, ale pan Hřích je měl naopak proto, aby mě jen donutil nořit se do hlubin špatných věcí čím dál tím víc. Věděl, že pak budu víc a víc pod jeho vládou, a on mě bude moci ovládat, třeba už jen tím, že mi bude hrozit prozrazením.

Studoval jsem po cestě střední školu, protože aspoň něco ze zodpovědnosti vštípené mi mými rodiči, ve mně zůstalo. Ale často jsem se bál, a říkal jsem si, jak v tom hrozném životě obstojím, když jsem viděl, jak jsem hrozně slabý. Přesto všechno jsem šel dál, od pana Mělo Byse jsem si koupil masku hodného a lidumilného člověka, a jásal jsem vždy, když jsem našel nějakou novou, ještě zářivější věc.

Několikrát jsem si po cestě do Pekla všiml, že kolem cesty jsou vyvěšené velké bílé billboardy. Vzpomínal jsem, kde jsem asi tuhle bílou viděl, a pak jsem si vždycky vzpomněl na svou vstupenku do Nebe. Stejně jako jiné billboardy, byly i tyhle navštívené bandou sprejerů, snad jen že tyhle byly postříkané ještě mnohem více. A tak jsem jen s obtížemi mohl číst prostý text, který byl na nich napsaný: „Na vědomost se dává všem . . . každý, kdo dojde do . . . Peklo, nechť ví, že celé místo . . . uvrženo do místa odplaty . . . každý sám se jednou . . . zodpovídat ze svých skutků.“ A na jiném bylo zase napsané: „I když nemáš ani vindru . . . nevíš si rady s životem . . . úzkou cestu . . .“

Přemýšlel jsem o těch nápisech, ale většinou zase brzy vytlačily tyhle myšlenky z mé mysli jiné, zářivější, barevnější, a pouta se mi při jejich čtení vždy ošklivě zarývala do zápěstí. Vzpomněl jsem si na ně také vždycky, když jsem po cestě viděl někoho jít opačným směrem. Potkal jsem mnoho pobožných lidí, ale většina z nich měla se mnou stejnou cestu, jen jejich pouta byla označená nějakou jinou nálepkou. „Pokrytectví“, četl jsem na poutech jednoho, a „Zákonnictví“ na poutech druhého takového. Ale občas jsem viděl někoho úplně a totálně

jiného. Takový člověk měl bílé roucho, které prý dostal od Spravedlnosti, a šel opačným směrem. Když jsem se k němu přiblížil blíž, sálal z něho Pokoj, s takovou intenzitou, že jsem si byl jistý, že tenhle člověk je nějaký jiný. Možná bych řekl věčný. Šel po stejné ulici, jen jiným směrem, a i když se jeho oči občas zadívaly na všechny ty krásné věci kolem, i když jeho nohy nešly nikdy úplně přímo, a bylo vidět, že i on má ještě proradné srdce jako my, přesto šel stále k jednomu cíli. A co bylo nejdůležitější, nikde neměl žádná pouta, byl úplně svobodný. Věděl jsem, že on by se mohl klidně obrátit, a jít tam, kam jdu já, ale já nemohu učinit opak, Hřích by si mě zase brzy našel, a donutil by mě otočit zase do země jménem Peklo.

Občas, když jsem někoho takového viděl, zatoužil jsem najednou být jako on, ale vždy bylo moje srdce nakonec zase upoutané k tomu krásnému a zářivému kolem. Věděl jsem už, že to nepřináší život, ale nemohl jsem si pomoci, vždyť pouta byla příliš silná, a pan Mělo Byse mi tak často stával za zády, abych si snad nedovolil neposlechnout.

Jednoho dne ale kalich přetekl. Neplakal jsem příliš často, ale toho dne ano. *Je tu nějaký Bůh*, ptalo se moje srdce, *mohl by mi snad pomoci s mým životem? Bože, já vůbec nevím, jestli jsi, ale jestli ano, chtěl bych tě poznat.* Toho dne jsem věděl, že pokud je tu někde Bůh mého otce, který byl jedním z mužů Pokoje, co jsem potkal, chtěl bych ho poznat. Nestalo se nic, nezazněl hlas z nebe, ani má pouta ze mně zázrakem nespadla.

Však o týden později uviděl jsem vpravo vedle cesty malý ukazatel, který směřoval pryč z cesty. „Úzká cesta“ bylo na něm napsané. Zadíval jsem se, kampak to asi vede, a moje oči uviděly uzoučkou, rovnou cestičku, která vedla ne zrovna dobrým terénem. Rozhlédl jsem se doprava, pak doleva, aby mě tu neviděl pan Hřích, nějak jsem totiž věděl, že by se mu to nelíbilo, a pak jsem se vydal po té cestě. Pouta mě tížila, a můj šat byl stále otrhaný, ale jako bych dýchal jiný vzduch, a mé srdce se začalo stávat měkčím a poddajnějším.

O nějaký čas později jsem dorazil na rozcestí jménem Kříž. Tady jsem se poprvé setkal s mužem jménem Ježíš. Byl úplně obyčejný, neměl žádné zářivé barvy, ani sčelou zábavu. Ale viděl jsem, že mě má rád, i když ještě neřekl ani slovo. Usedl jsem u jeho nohou, a znovu se rozplakal. Věděl jsem totiž, že nemám nic, s čím bych před něj mohl přijít, vše jsem po cestě promrhal, neměl jsem dokonce už ani svůj život, prodal jsem ho za vstupenku do země jménem Peklo. Jediné, co jsem měl, byl roztrhaný oděv Vlastní Spravedlnosti, pouta Závislosti, a už notně zmačkaná vstupenka do země jménem Peklo.

Pak se ke mně ten pán sklonil, a na má kolena položil bílý kus papíru. Jen mimochodem jsem si všiml, že na jeho rukou jsou dvě veliké jizvy, jako by je snad kdysi probil pěkně velký hřebík. *Vstupenka do Nebe*, vydechl jsem překvapeně, když prastará vzpomínka ozářila moji mysl.

„Pane, já nemám nic, za co bych si ji mohl koupit,“ řekl jsem zničeně muži v bílém plášti.

Mlčel. Vypadalo to, že si mě se zalíbením prohlíží, jako by byl nesmírně rád, že na jeho rozcestí zavítal právě takový otrhaný žebrák, jako jsem já. Pak konečně promluvil, a jeho slova pro mě byla jako balzám.

„Neboj se, maličký,“ řekl mi tiše, „já moc dobře vím, že nemáš, za co by sis ji koupil. Vždyť jsem byl u toho, když ses narodil, a vím o tobě úplně všechno. Ale tuhle vstupenku jsem koupil já, a já jsem za ni zaplatil. Nebyla levná, platil jsem za ni vlastní krví, ale stála za každou její kapku. Dám ti ji zadarmo, a co víc, dám ti i Život, který jsi promrhal, ne už ten starý, ale nový, Život Věčný. A když mi dovolíš, vzal bych si tvé roucho, a ty si u paní Spravedlnosti vyzvedni úplně nové. Také bych, maličký, rád tvé kamenné srdce, abych ti mohl dát citlivé a milující.“

„Ale to přece není spravedlivé,“ zmohl jsem se na ubohý odpor, „vždyť já ti nemám vůbec co dát!“

„Spravedlivé? Ano, spravedlivé by bylo, abych tě nechal dojít až do země Peklo, to je pravda. Ale nemohu snad dát co chceš, komu chceš?“ opáčil tiše. „Maličký, jen se podívej pořádně na tu vstupenku, a rozvaž, jestli ji opravdu chceš,“ vybídl mě potom o něco rázněji.

Díval jsem se vstupenku, a četl jsem podmínky smlouvy. Ten pán chtěl, abych mu věřil, bezpodmínečně, a předem. Chtěl, abych mu dal všechny své starosti a trápení, a abych ho prostě následoval po cestě novým Životem, po cestě do země jménem Nebe. Oddechl jsem si, protože jsem věděl, že bych sám po cestě určitě zabloudil. Na vstupence také stálo, podepsané jeho vlastním jménem, že mě nikdy neopustí, a nikdy se mě nevzdá, a další balvan starostí spadl z mého srdce.

Stejným, tušově černým písmem byly na vstupence vyvedené i ty ne úplně příjemné věci. Psal na rovinu, že lidé jdoucí do Pekla ho pokládají za nepřítele, a stejně tak se budou chovat ke každému, kdo jde po cestě do Nebe. Na rovinu říkal, že kdo by byl rozhodnutý přinést si nějakou z těch nablýskaných, avšak zlých věcí až do Nebe, toho při vstupu nepustí dovnitř, a stejně tak na rovinu psal o tom, že vyžaduje poslušnost. Nebylo také divu, když jsem si uvědomil, jak nebezpečnou

cestou mám jít až do země jménem Nebe.

Přemýšlel jsem dlouho a úporně, vážil jsem pro a proti, ale nakonec jsem se podíval na svá pouta, a připomněl jsem si beznaděj některých předešlých dnů, a váhavě jsem na nabídku kývl. Jeho oči se rozzářily, a jemně mi nabídl svou ruku, abych mohl vstát. Toho dne jsem na rozcestí jménem Kříž dostal Život Věčný.

Od toho dne jsem na cestě do Nebe, do místa, kde je navěky mír. Z toho, co je napsané na vstupence do něj, se již mnohé naplnilo, jak to příjemné, tak i to nepříjemné. Nemám již život nalakovaný všemi krásnými a zářivými barvami, ale zato jsem dostal Pokoj a Čisté Svědomí. U paní Spravedlnosti jsme vyměnili mé staré, roztrhané roucho za nové, zářivě bílé, a když byl po cestě čas, můj průvodce mě kousek po kousku zbavoval všech mých starých pout, jedno po druhém se pod dotekem jeho ruky rozpadalo v prach.

A tak jdu, jdu po cestě do Nebe, tou stejnou mlhou jménem Zrada a Podraz, kolem Samoty a Deprese, a občas mě přepadne můj starý známý Hřích, ale nejsem nikdy sám, neboť můj průvodce je věrný. Mohu být zrazený, ale ne opuštěný, mohu být sám, ale nikdy ne osamocенý, mohu klopýtnout, ale nepadnu, protože můj Bůh mě podepírá. To všechno dalo na mé rty novou píseň, a tak si zpívám: „Já se těším do Nebe, já se těším do Nebe, já se těším . . . do Nebe.“

Přišel jsem, abych ti dal vše, co mám

Zápis z kroniky Senecta, kronikáře na dvoře Jeho Výsosti.

Sedmého dne prvního měsíce, po bitvě převelíké mezi vojskem královským, a jednotkami rebelů, zalíbilo se králi přizvat mě, abych zapsal událost, která se mi na první pohled zdála být bezvýznamnou. Však slovo krále jest nad slovo mé, tedy nemeškal jsem, a přispěchal rychle podle jeho rozkazu.

Druhého dne po slavném vítězství našeho krále nad vojsky odbojníků, stalo se, že v branách města náhle stanul jakýsi otrhaný muž. Hlasem zvučným a silným dožadoval se audience u Jeho Veličenstva. Ostrým zrakům strážných však nemohlo uniknout, že tento muž patří k jednotkám rebelů, jež vojska Jeho Veličenstva na hlavu porazila. Nebylo ve zvyku vojáků s rebely zacházet se všelijakou uctivostí, a tak byl muž hrubým hlasem otázan, z jakého důvodu přeje si být uveden až ke králi. Odpověděl, se stejnou silou a odhodláním, že přišel dát Jeho Veličenstvu vše, co má.

Zkazka ta dostala se až k uším královým, a ten, pohnut zvědavostí, však mnohem více svým soucitem, vydal příkaz ke vpuštění toho muže. I přivedli ho až do trůnní komnaty, kde zasedal král s rádci a všemi svými dvořany. Muž ten byl velmi zbídačeného vzhledu, jeho šat na něm byl rozerván trny, však v očích mu plálo odhodlání.

„Kdo jste, a co chcete,“ zeptal se ho onoho dne král, sedící na svém trůnu.

„Vaše Veličenstvo,“ uklonil se onen muž, „jsem z vojska rebelů, jak jistě Vaše Jasnost již odhalila, neb se o vás říká, že jste mužem nad jiné důvtipným. Však mizerná mzda mého dřívějšího pána začala se mi zajídat, a tehdy řekl jsem si v srdci svém, že k vojsku tvému zběhnout, a služby své ti nabídnout bych mohl. Nyní tedy stojím zde, jak si mé srdce předsevzalo, a nabízím Vašemu Veličenstvu vše, co mám.“

„Nu dobrá,“ pokýval král moudře hlavou, a do čela se mu vryly soucité vrásky, „co tedy máte, že byste nám to chtěl dát?“

Tehdy sáhl ten muž s výrazem sebejistým pod svůj rozedraný kabátec, a chopil se velikého měšce peněz, který měl pod ním schovaný. „Hle, Vaše Veličenstvo, toto jsem přinesl jako malou pozornost pro

vás, získal jsem to v táboře vašich nepřátel.“ Položil měšec králi k nohám, a několik mincí se se zacinkáním vykutálelo ven.

„Proč bychom o toto měli mít zájem,“ podivil se král. „Vždyť i ten nejmenší poddaný mého království poví vám, že mince rebelů nemají v tomto městě nejmenší ceny. Kromě toho, zlato, ze kterého jsou vyrobeny, je tak mizerné kvality, že se takovým v tomto městě ani nedláždí ulice.“

Jen krátký záblesk v očích mužových dával tušit jeho překvapení, však pokračoval rychle dál. „Však poslyšte, Vaše Veličenstvo, mám ještě jiné trumfy v záloze. Pohleďte na toto,“ říkal, zatímco tahal z rukávu velký svazek listin, „toto jsou tajné dokumenty přímo z nepřítelova stanu. Hle získal jsem je pro vás, jsou na nich i ty nejtajnější plány rebelů.“ Muž ten stál, a tvářil se znovu vítězně.

„Ach ano,“ znuděně pokýval hlavou král. „Mohu vám zajisté slovo od slova říci, co v těch dokumentech stojí. Není pravdou, že rebelové příští měsíc hodlají zaútočit na Arwin, a přitom poslat zálohu, aby vypálila Lewenské sýpky? Ne, ani toto nemá pro nás nejmenší ceny, vždyť žádný úmysl srdce rebelů mi nezůstal skryt.“

Tvář muže stala se na chvíli popelavou, když byl ponechán na chvíli bez dechu. Pak však znovu nabral sílu, když s novou přesvědčivostí prohlásil: „Ach ano, jak jsem si mohl myslet, že taková nicotnost mohla by něco znamenat pro Vaše Veličenstvo. Však poslyšte, nejsem mužem mezi rebely bezvýznamným. Jsem hrabě z Ilois, muž vážený a ctěný mezi rebely, a do vlastnictví mého patří i nemálo půdy, a mnoho lidí a dobytka. To vše svěřil bych Vašemu Veličenstvu,“ dokončil již s tváří opět zdravě růžovou.

Ani toto nezdálo se však udělat dojem na krále. „Ne, ani toto nemá pro nás cenu,“ odpověděl. „Vždyť znám-li plány tvých pánů, a mé vojsko je dosti silné, copak si nemohu vzít sám, co je mé? Nezapomeňte, hrabě,“ pravil poněkud ledovým hlasem, „že celá tato země je podle dědictví má, a každý kousek půdy patří mně. Před vašimi lidmi jste možná hrabětem, dle zákonů této země však jste pouhý zloděj půdy.“

Tehdy poprvé pohasl žár v očích onoho rebela. Neměl totiž žádnou další věc, kterou by králi mohl nabídnout. „Pak snad,“ hovořil již tiše, „mohu Vašemu Veličenstvu nabídnout své služby.“

„Nu dobrá,“ opáčil král, „co tedy umíte, hrabě z Ilois?“

„Ach,“ napřimil opět hrabě svou hlavu, „nejsem v žádném oboru mužem nezkušeným. Vedl jsem již kdejakou bitvu, a žádná válečná lest mi není neznámá. Také mohu na svůj účet bez uzardění říci, že ovládám téměř dokonale umění diplomacie, ano, dokáži balancovat na

ostří nože pravdu a lež tak, aby z toho byl veliký užitek pro mého pána. Také,“ pravil s velikou hrdostí, „jsem velmi oblíben u všech dam, žádná ještě neodolala mému naléhání, a každá mi nakonec podlehla. Vaše Veličenstvo jistě uzná,“ pokračoval po krátké pauze, „že tyto kvality mohou být zúročeny v jeho službách, obzvláště v těchto dobách válečných.“

„Hrabě z Ilois,“ zněl ztichlou halou mrazivě chladný hlas Jeho Veličenstva. „Nevíme, jestli je vám to známo, ale pokud by kdokoli z mých služebníků udělal cokoli z toho, čím jste se před naší tváří chlubil, byl by toho stejného dne sřát mečem. Máme dost moci k tomu, abychom nemuseli používat léčky a lsti, a lež nemá žádného místa v našem městě, dokonce ani v službách diplomatických. Základem práva našeho města jest pravda, a kdokoli by chtěl jednat jinak, hrubě se prohřeší proti zákonům tohoto města. Můžeme si totiž dovolit,“ pokračoval král o něco mírněji, „jednatí přímo a bez zbytečných vytáček, jak se sluší na panovníka, jenž chce svůj trůn upevnit právem a spravedlností.“

Kromě toho, pane hrabě, zmínil jste, že svádíte ženy ku své i jejich zkáze. Není snad ohavnějšího činu, kterého byste se mohl dopustit v tomto městě, než svést ženu kteréhokoli z mých věrných poddaných. Copak by to nebyl mrzký čin hodný potrestání?“ dokončil král, a jeho rozhořčený hlas se rozléhal místností.

Hrabě z Ilois se ulekl, vždyť znal, jak závažný bývá hněv králů, a z příškrčeného hrdla mu vyšel jeho poslední návrh. „Pak snad, Vaše Výsosti, mohl bych vám nabídnout své služby jako obyčejný voják. Hle, nejsem nezkušeným bojovníkem, a ani ve věcech civilních nejsem nováčkem. Dokáží odlévat zbraně, i vyrábět šperky, má dílna byla v tomto vyhlášenou. Snad přeci něco mohl bych dát Vašemu Veličenstvu.“

„Ano,“ prohlásil král, „zajisté by šlo zaučit vás jako muže ve zbrani našich oddílů, či v kovářské dílně, o tom nemám nejmenších pochyb, vždyť naši učitelé jsou schopní. Však uvažte sám, hrabě, zda by mi vaše služba nepřinesla mnohem více potíží, než užitku. Sám jste řekl, že vaše srdce tíhne ke lži, k přetvářce, k obelhávání a lsti, a vaše tělo si oblíbilo smilstvo. Budeme spolu jednat na rovinu, pane hrabě, věřím, že nebudete mít tu drzost mi tvrdit, že dnem vstupu do mého města budete schopni vzdát se všech těchto ohavných věcí. Vždyť oba dobře víme, že každá z těchto ohavností poutá vaše srdce, a vy nejste schopni takto nejednat o nic více, než můžete sundat Slunce z oblohy. Pak ale každá vaše služba bude poznamenána touto nevěrností, a kdo je nevěrný v malém, bude zajisté nevěrný i ve velkém. Ne,“ odmlčel se

na chvíli král, „obávám se, že nám nemáte co nabídnout. Vaše služba by přinesla tomuto městu mnoho zlého.“

Tehdy zůstal stát hrabě z Ilois před králem a jeho dvořany úplně beze slova. Jeho tvář zpopelavěla, a jeho dech se stal přerývaným. Náhle si uvědomil, že je stále jen pouhým rebelem, a nemůže doufat v nic jiného, než spravedlivý trest za svou vzpouru vůči králi. Každý jeho pokus si krále zavázat skončil potupným fiaskem, vždyť žádná z jeho věcí neměla před Jeho Veličenstvem pražádnou cenu.

Mocný hrabě z Ilois stál v tu chvíli před králem úplně zlomený, a po tvářích mu tekly slzy. „Pak,“ pravil mezi vzlyky chvějícím se hlasem, „mohl bych snad doufat v milost Vašeho Veličenstva?“

Král se zamyslel, a po dlouhou dobu se díval na nebohého hraběte. Pak rozvážně pravil: „Hrabě, jste si vědomý toho, že jste po léta žil ve vzpouře vůči naší spravedlivé vládě, že jste žil jako nepřítel naší země, a že váš dluh vůči královské koruně se vyšplhal tímto do závrtných výšin? Hle, spravedlnosti musí být učiněno zadost, vždyť jinak by naše vlastní výnosy o trestu za vzpouru proti naší vládě byly jen pouhým cárem papíru. Kromě toho, jak jsem již zmínil, již sama vaše přítomnost ve městě znamená mnoho potíží.“

„Však,“ pokračoval král, „kdyby se našel někdo, kdo bude ochoten vzít na sebe dluh, který vůči koruně máte, a zaručí se, že vás naučí jednat podle zákonů tohoto města, aby snad vaše služba mohla sloužit k dobrému jeho občanům, byli bychom ochotni s tím souhlasit.“

Hrabě pozdvihl hlavu. Vždyť slyšel mnoho dobrého o ctihodných mužích královského města. *Byl by tu někdo takový*, ptaly se jeho zoufalé oči? Však jeden po druhém šlechtici kývali hlavou nesouhlasně. Dluh hraběte z Ilois byl příliš velký pro většinu z nich, a kromě toho, žádný z nich by se nemohl zaručit za to, že by ho dokázal naučit žít podle zákonů města. Tehdy kleslo srdce hraběte opět do hořkého smutku, a očekávalo potupnou smrt z rukou Jeho Veličenstva.

Místnost ovládlo ticho, a každý čekal na konečné vynesení rozsudku. Spravedlnost Jeho Veličenstva je dobře známa po celém městě, a tak každý věděl, že není vyhnutí. Zákony musí platit pro každého. Tehdy zazněl místností pevný hlas posledního, který ještě nehovořil. „Já se ho ujmu,“ prohlásil s vážnou tváří jediný syn Jeho Veličenstva, dědic jeho trůnu.

V ten okamžik mi dal král pokyn, abych vše zapsal do paměti města, a rozpustil shromáždění předních mužů. Podle svého nejlepšího vědomí i svědomí jsem pak vše zapsal takto já, Senectus, kronikář na dvoře Jeho Veličenstva.

Proč Bůh nestvořil zemi snů

V zemi snů . . .

Avriel otevřel oči. Snažil se spát, ale jeho duch v něm byl této noci příliš vzrušený, než aby mohl usnout. Shodil ze sebe deku, a tiše vstal na své nohy. Poodešel kousek od tábora, našlapoval tiše, jak to umí snad jen lesní lid. „Lumene istai,“ zašeptal do nočního ticha, a vedle jeho ruky, zakřivené do zvláštního gesta, se zhmotnila malá koule studeného světla. Tohle světlo pro něj bylo jako přítel, svítilo mu už tolikrát na pouti tmou, vlastně to bylo první zaklínadlo, které se naučil ve škole magie.

Podíval se zpět do tábora, kam dopadalo trošičku bělostného světla koule, a chvíli studoval spící tváře. Dorian, drsný trpasličí válečník, spal jako vždy se svou sekerou položenou přes svůj bok, a i ve spánku měl svůj obvyklý sverpý výraz. Vedle něj spal Armi, štíhlý člověk, který se v každé bitvě i šarvátce stal jen vířícím větrem čepelí, které držel v obou svých rukou. Ve spánku se usmíval, a jen jeho oči, kmitající pod víčky, prozrazovaly, že snad sní další ze svých snů o bitvách. Lei, podíval se Avriel o kousek vedle. I ve spánku byla nádherná, tichá jako vánek, ale přesto i teď vypadala nezdolně. Vzpomínal, kolikrát ho její ruce, které přinášely zdraví, vytáhly z nejhoršího, a se zalíbením se díval na její špičaté uši, které tak rád hladil.

Pak obrátil své oči druhým směrem, tam, kam vedla i jejich cesta. Do podmračené noci se tu tyčil Caer Dunon, průsmyk, kde tentokrát končila jejich cesta. *Kdo ví, jestli neskončí navždy*, pomyslel si, a jemně mu přeběhl mráz po zádech. Průsmyk Caer Dunon již pohltit kdekterého hrdinu, ne, že by byl tak drsný, ale před několika lety se v něm usídlil Eyrach, jeden z posledních draků v zemi Ithilien, a ještě se nenašel nikdo, kdo by jeho řádění učinil přítrž.

Najednou ucítil na paži něžný dotyk. „Therine,“ vzdechl tiše, ještě ztracený ve svých myšlenkách, když ho levou rukou objal, a pravou mu hladil hřívu. Jeho pegas se zdál být nad míru spokojený, jako by vůbec neviděl, že srdce jeho pána je sevřené, a přemýšlí o věcech budoucích, a jeho křídla se pnula k nebesům. „Therine,“ zašeptal po chvíli ticha Avriel, „myslíš, že se ještě vrátíme domů?“

Zpět na staré, hříšné zemi . . .

Elveah se rozhlédl po ulicích. Oheň už pomalu dohasínal, a dům, který dřív poskytoval přístřeší rodině trpaslíků, již byl jen vzpomín-

kou. *To máš za Ivaina*, pomyslel si se záští. „Jdeme, chlapi,“ zavelel jasným hlasem, a parta elfů přestala zaujatě sledovat scénu zkázy, a za halasného hlaholu se vydala za svým vůdcem. Za sebou nechali zmar, zkázu, a několik mrtvých těl podřezaných ve tmě malého domku. *Patří mu to*, myslel si Elveah, *neměl se do Ivaina navážet, zmetek jeden trpaslickej.*

New York byl město ghatt, místo, kde byla zastoupená snad každá rasa, kterou Všemohoucí pod Sluncem stvořil, a každá měla svůj koutek země, který bránila až do morku kostí. Zpočátku, když město rostlo, stěhovali se sem všichni, elfové, trpaslíci, lidé, dokonce i okřídlení faeri, v touze, že zde najdou svobodu, ale jak brzo se jim změnila v noční můru. Do města vstoupila nenávist, a pak také strach ze všeho cizího, a nakonec se město zmítalo v něčem horším, než co Elveah znal z rodného Irska, kde proti sobě válčily jen dvě skupiny elfů. Tam byla nenávist, ale přeci mnoho je spojovalo, však zde, v zemi, kde bylo tolik jiného, tolik cizího, nenávist kvetla, a své purpurově fialové květy vyháňela na každém rohu. *Je jiný*, zněla většinou tichá omluva, když se zase nůž zabořil do těla, hladovějící po krvi.

„Kde se flákáš,“ přivítal Petra rozzuřený hlas jeho manželky, „že ty jsi zase chlastal v hospodě.“ Maria vstala, a s tváří staženou hněvem začala Petrovi vyčítat všechno zlé, co jí za poslední léta učinil. „... a celé noci trávíš v hospodě, kde jsi prochlastal celou svoji výplatu,“ zakončila nakonec nenávistně.

„Ty jedna falešná štetko,“ nenechal se zahanbit Petr, „co si o sobě myslíš, že mi tady budeš nadávat. Kdo tě živí a šatí, abys měla na všechny tyhle svoje hadry, na malování na svůj falešnej ksicht, aby ses mohla nakrucovat na ulicích, no?“

„Kereamo misraim,“ vyštěkla Maria, a její ruka nakreslila do vzduchu obrazec. Petr otevřel ústa, aby něco řekl, ale náhle byl jeho jazyk jako svázaný železným řetězem, a nemohl říci ani slovo. Už znal její triky, a tak krátké gesto do vzduchu jeho němotu ukončilo. „Simia averil,“ zaznělo bytem, a Maria letěla vzduchem jako hadrová panenka. „Kelmo asmi everil,“ pokračoval nenávistně, aby se snad ze svého lože nezvedla, a její ruce i nohy spoutala zářivá stužka z pavoučích vláken. Ještě tiše dokončil kouzlo, aby jí zamezil proti němu používat vlastní magii, a pak se odešel uklidnit do kuchyně.

Už nějaký čas byl pro něho jeho dům místem, kam se vracel jen velmi nerad, stal se jen bojištěm, na kterém sice díky své větší síle vítězil, ale i přesto si stále připadal jako poražený. *Kdyby aspoň nebylo*

tohle čarování, zatoužil náhle ve svém srdci, kéž bychom se mohli toho prokletí zbavit, vždyť jeden každý z nás svou mocí jen druhým ubližuje, a nic jiného neumíme, kéž by náš jazyk, podpalovaný samotným peklem, tuhle hroznou moc neměl, vždyť už tak dokáže napáchat škody víc než dost. A kdo, ach kdo, dokáže ovládnout vlastní jazyk, pomyslel si ještě, a nevěděl, že toho dne kalich přetekl. „Avada kedavra,“ byla poslední slova, která kdy ve svém životě slyšel.

Thelma šla nočním lesem domů. Její oči byly strachem rozšířené, a každé šustnutí ji naplňovalo děsem. *Proč jsem s ním jen zůstávala tak dlouho,* litovala najednou hořce svého zamilovaného poblouznění. Najednou se jí začala myslí míhat všechna vyprávění o lidech, kteří také kdysi šli nocí, a někteří z nich i za bílého dne, a některý z běsů země si je našel. Některé z nich dokonce znala, než je našli roztrhané v lese, nebo je nenašli vůbec. A pak zkazky o přízracích volajících duše do náručí smrti, o nemrtvých vstávajících z hrobů na hřbitovech, o zkáze a zmaru, který působili, když dostalo se jim cokoli živého do pařátů nenasytných jako sama smrt.

Vzpomínala na Michala, po kterém zůstaly jen stopy vedoucí do močálu, kam ho zavedly bludičky svou omamující mocí. Ivan stál již jen jako tichý pomník svého smrtelného setkání s baziliškem uprostřed lesů, a Eva, vdova po něm, nosila na tenhle pomník každý rok kvítí, a hořce plakala. Sylvu zase našli s tělem zakrváceným, a starší říkali, že takové otisky zubů dělá jen vlkodlak. Thelma se otřásla děsem. *Neměla bys přemýšlet nad takovými věcmi, když jdeš v noci sama lesem,* přemlouvala se tiše, *ještě je přivoláš. Koneckonců, nejsme na tom ještě tak zle, v Ilmarinenu se teď usadil drak, a drancuje celou zemi okolo. Však snad nebude tak zle,* utěšovala se, *také se jich mnoho domů vrátilo.*

Najednou listí zašustilo více než obvykle, a Thelma slyšela tiché dopadání tlap na lesní půdu. Otočila se, oči rozšířené děsem, a její pohled se setkal s žlutýma, necitelnýma očima, vedle kterých se v měsíčním světle leskly bílé tesáky. Ne, zaúpěla Thelma. Jen pár desítek metrů od ní už zářila světla její vesnice, však najednou se jí zdála být strašně daleko. *Proč jsi to jen, Bože, udělal, že jsi stvořil tolik nebezpečného a zlého tady na Zemi,* letělo jí hlavou, když připravovala své nohy k běhu o vlastní život. *Copak není člověk stvořený pro pokoj? Copak nezvládne způsobit dost zla sám o sobě, že nás ještě trestáš běsy, kteří dáví naše děti, kradou naše ovce, a nutí každého, aby svůj život prožil ve strachu o svůj život? Ó, kéž by něco takového nikdy*

nepřišlo na tvou mysl, zněla zoufalá stížnost k nebesům, když Thelma běžela o svůj život.

Jan se zadíval na křídla, která pegas rozprostřel do větru. Byla nádherná, a jejich peří se lesklo v ranním slunci. Vždycky si jednoho přál, ó, prohánět se po obloze, mít tak křídla jako pták, o tom již dlouho snil. A teď se to stalo skutečností. *Pegas*, myslel si pro sebe s nadšením, *takového oře nemá nikdo z mých známých.*

Nasadil mu sedlo, které vzal svému otci ze stáje, a utáhl řemeny. Pak, pohybem nacvičeným mnohým opakováním, se vyhoupl na pegasův hřbet. „Letě,“ zavolal vítězoslavně, a jeho paty se zabořily do pegasových slabin. Pegas rozprostřel svá křídla k nebesům, a několikrát jimi krátce zamával. Pak zamával s větším úsilím, a kolem Jana začal vířit vítr. Ale pegas se ze země neodlepoval. *Je příliš těžký*, uvědomil si najednou překvapeně. Ano, jeho křídla vypadal sice krásně, ale jeho tělo bylo příliš těžké, než aby je mohla unést. Pegas nechal víření křídly, a postavil se zpříma s postojem, který Janovi říkal: „Tak teď už se znáš s mou známou gravitací,“ a nejevil zájem svá křídla ještě jednou rozprostřít.

Jan zklamaně sesedl. *Tak ony jsou to jen pohádky*, myslel si překvapeně. *Pegasové sice mají nádherná křídla jako ptáci, ale létat nemohou. Jsou na to příliš těžcí, uvědomil si, dokonce ani sám, bez mé zátěže nemůže nic víc, než jen krásně mávat svými bělostnými křídly. Ano, řekl si tehdy ve své mysli, ani Bůh není dokonalý, i on dělá věci, které jsou krásné na pohled, ale ve skutečnosti nejsou k ničemu. A v takového Boha bych měl věřit, odfrkl si znechuceně, vždyť ani neumí pořádně udělat svoji práci.*

Do země snů vešel hřích, a její dokonalost, která se na první pohled zdá každému ze snů, se zhroutila jako domeček z karet. Člověk, který sní svůj krásný sen o tom, jak je tichým hrdinou zachraňujícím životy lidí, se najednou musí probudit. Co víc, i kdyby to bylo tak krásné, jak si to ve své mysli maluje, stačí to semínko nákazy, kterou tam přinese on sám, a vše začne zase nanovo. Příběh o pádu, o zkáze a zničení, o smrti, která skrze hřích vládne a panuje nad pokolením lidí, by měl další pokračování, které by tentokráte dorostlo ještě větších rozměrů.

Pak tichý snílek dojde ještě dál, a ze svého krásného světa vyškrtne Všemohoucího. Najednou se mu tam ten neúnavný hlídač lidí, jak mu kdysi říkal Jób, nehodí. Je příliš spravedlivý, příliš svatý, příliš se ptá,

co je k čemu dobré. Ubohý člověk si neuvědomuje, že tím by ze světa zmizel snad ten poslední, který má ještě moc pád člověka zastavit, a zlo, které se rozmáhá všude kolem soudit ohněm. Nebude-li tu soudce, kde se člověk ve své zlovůli zastaví? Vždyť jeho pád nebude mít konce!

A v mlhách, kde dobré a zlé splývá do jednoho, protože Všemohoucí, který má své názory na to, co je dobré a zlé, názory, které se do země snů nehodí, vždyť ta má přeci narůžovo nalakovaná být, již je jen pouhou vzpomínkou, v těch mlhách se ta země potácí od zlého k horšímu. Dík budiž Všemohoucímu, že nedal člověku do rukou moc tvořit nové světy, vždyť by si stvořil své vlastní peklo.

Pýcha

Konečně, konečně, konečně! Sám král mě povznesl nade všechny! Jeho velmožové se mi nemohou již děle pošklebovat, teď jsem výš než oni všichni dohromady. Všichni královi služebníci musí přede mnou pokleknout, když projdu okolo. To už jednomu dá ten správný pocit moci. Když není jediný, který by svůj hřbet nesklo . . .

„Pane, pane!“ volání služebníků ho vytrhlo z příjemných myšlenek. Otráveně se na ně otočil a změřil si je zlostným pohledem.

„Jak se opovažujete mě rušit?“ jeho hlas zazněl jako prásknutí biče. Vskutku byl velmi rozzloben.

„Ach vzácný pane, nezlobte se. Dlouho jsme vyčkávali, než-li jsme se rozhodli vás obtěžovat. Ale je tu něco, co musíte vědět.“

„Co je tedy tak nesmírně důležité?“ pozoroval náhle rozpačité tváře služebníku. Dívali se jeden na druhého a zjevně nevěděli jak začít.

„Nu, jen do toho,“ povzbudil je. Začínalo ho zajímat, proč skutečně přišli.

„Pane, přišli jsme vám oznámit, že je tu jeden člověk, který překračuje králův příkaz a nikdy se neskloní, když procházíte branou.“ Služebník měl skloněnou hlavu, avšak Hamanovi se zezdalo, že zaslechl v jeho hlase obdiv. Kdyby mu tuto zprávu přišli říci v jinou dobu, možná by ji přijal jinak. Ale protože dorazili právě ve chvíli, kdy se opájel myšlenkami na vlastní moc, nemohl ji snést.

Prudce vyskočil, až se zdobená stolice, na které dosud seděl, převrhla a s třesknutím dopadla na podlahu. Služebníci poděšeně couvali, aby se Hamanův hněv nesnesl na ně. Ten si jich však mnoho nevsímal a rázoval si to po místnosti. Služebník snaže se o své ospravedlnění dodal:

„Ptali jsme se ho každý den, pane. Říkali jsme mu Proč přestupuješ králův příkaz? Ale on jako by nás vůbec neslyšel, jenom nám řekl, že je žid. Nic víc nám nepověděl.“

„Žid tedy . . .“ ucedil Haman mezi zuby a otočil se na příkrčené ubožáky. „Zítří si na něj dám pozor. A vy běžte!“ Rádi poslechli jeho příkazu a až za dveřmi si pořádně oddechli.

Nazítíí procházel Haman branou. Normálně se ani pořádně nerozhlížel kolem sebe, dnes však jeho oči bedlivě pátraly po židu Mordokajovi, který se před ním neklaní. A on tam byl! Nesehnutý pod vlivem

jeho slavné přítomnosti! Snad až do té doby, než ho Haman spatřil, jak si pokojně sedí a jeho osobnosti si vůbec nevšimá, nedokázal uvěřit zprávé služebníků. Teď na něj dopadla s celou svou silou. *Všichni služebníci se klaní, jen jediný žid má narovnaná záda!*

Toto vědomí zranilo jeho pýchu přímo v jejím kořenu. Rozlícen vyrazil od brány přímo do svých komnat.

Zabíji ho! Nikdo se nebude mi nebude vysmívat! Natož nějaký žid. Kdo jsou židé? Národ, který tady můj pán nechává přežívat. Nejsou nic, zavane vítr a budou pryč. Ano! Proč si vylévat zlost jenom na jednom? Za tu urážku mi zaplatí! Všichni do jednoho...

„Králi, je tu jakýsi lid, roztroušený a oddělený mezi národy po všech krajinách tvého království. Jejich zákony nejsou jako zákony jiných národů a *tvými* zákony se neřídí. Není z nich žádný prospěch, proč je tu dál trpět? Jen uzná-li král za vhodné, nechť dá písemný příkaz, aby byli zahubeni. A já odvážím deset tisíc talentů stříbra, aby byly uloženy do královských pokladů.“

Král přemýšlel. Neviděl na Hamanově prosbě nic osobního, zdálo se, že se pouze stará o dobro království. Sňal tedy z ruky svůj pečetní prsten a dal mu jej se slovy:

„Jsou ti dáni, nalož s nimi, jak uznáš za vhodné.“ Hamanova prodaná duše zaplesala s těmi slovy. Nadchází čas jeho pomsty. Nikdo před ním neobstojí!

„Královno, Mordokaj sedí před královskou bránou v žíněném rouchu, hlavu má posypanou popelem!“ ozývaly se výkřiky královniných dívek. Královna se vylekala.

Co se mohlo stát? prolétlo jí hlavou předtím, než vydala jasné, pohotovité rozkazy.

„Vezměte šaty, oblékněte Mordokaje a vezměte od něj žíněné roucho!“ V místnosti nastal čilý ruch a za chvíli už nové krásné šaty putovaly k bráně. Královně Ester tedy byla dopřána chvíle času, aby si mohla lámat hlavu nad svým opatrovníkem Mordokajem. Vychovával ji, protože neměla otce ani matku. Od doby, kdy se vdala za krále, sedával v královské bráně. Sluhové však již byli zpátky a přerušili její tok myšlenek.

„Královno, žid Mordokaj šaty nepřijal.“ Ester projel osten strachu, ale když promluvila, nebylo na jejím hlase nic znát.

„Hatáku, běž k Mordokajovi a zjisti, co se děje a proč se tak chová. Běž!“ Každá minuta, než její sluha dorazil zpět, pro ni byla utrpením.

„Má paní . . .“ Haták ji jemně oslovil. Potom jí, jak jen mohl nejlépe vypověděl vše, co se dozvěděl od Mordokaje o tom, jaký osud má postihnout židovský národ. Nakonec jí sdělil Mordokajův příkaz čí snad zoufalou prosbu, aby vešla ke králi a přimluvila se za svůj lid. Ester zbledla. Dobře věděla, že kdokoliv by teď vešel bez pozvání ke králi, propadl by smrti. Hlavou jí prolétla myšlenka na záchranu. *O mně král neví, že jsem židovka. Můžu se zachránit!* vzápětí ji ale s vypětím všech sil potlačila. Obrátila se na Hatáka:

„Vzkaž Mordokajovi, že to, co po mně žádá, se rovná smrti.“ Haták se uklonil a odběhl se vzkazem. Za chvíli byl znovu zpět a přinášel toto poselství:

Nemysli si, že ty jediná vyvázneš v domě králově ze všech židů. Snad právě pro tuhle chvíli tě Hospodin postavil do královské hodnosti. Pokud budeš mlčet, On se o nás postará a zavolá pomoc odjinud. Ale ty a dům tvého otce zahynete do jednoho.

Ester složila hlavu do dlaní. Nepřipadala si v té chvíli ani trochu jako královna. Spíš jako malá holka, která má velký strach. V místnosti vládlo ticho. Nikdo se neodvažoval způsobit ani ten nejmenší hluk.

Hospodine pomoz mi! Nedokáží to, strach mě ovládá a svazuje. Nechci zemřít, chci žít! Mám se obětovat pro národ? K čemu bude dobré když zahynu? Mám šanci něčeho dosáhnout tím, že předstoupím před krále? Hospodine!

Strach pozvolna ustupoval, když tiše šeptala slova proseb. Nakonec s odhodláním zvedla hlavu.

„Řekněte Mordokajovi, ať nejedí a nepijí po tři dny. Já a dívky učiníme totéž. Půjdu ke králi a mám-li zahynout, zahynu.“

„Ach Zereš! Kdybys tam byla! Nádherná hostina. Královna ji uspořádala pouze pro mne a pro krále, nikdo jiný krom nás tam nebyl. Víno! Lahůdky! Opojná královnina společnost! A na zítřek má být uspořádána zrovna taková hostina. Jen kdyby ten Mordokaj se mi nepletl do cesty!“

„Dej poručit, aby udělali kůl vysoký padesát loket a ráno řekni králi, aby naň Mordokaje pověsili. Král i královna tě vyznamenávají svou přízní, jistě tvou prosbu neodmítnou,“ našeptávala Hamanovi jeho žena Zereš a jeho oblíbenci procítěně přizvukovali.

To je nápad! pomyslel si Haman. *Už mi ten žid nebude pít krev, už nebude kydat posměch na můj oděv slávy. A já se budu hrát na přízni krále.* Blaho z toho pomyslení naplnilo celou jeho duši. Ale vyjádřil ho pouze třemi slovy.

„Dejte udělat kůl.“

„Co se má stát s mužem, kterého chce král poctít?“ Králova otázka visela ve vzduchu a Haman nemohl uvěřit vlastním uším.

Jistě chce král poctít mne, koho jiného? Co bych si jen mohl přát . . .
Haman rychle zvažoval situaci.

„Muži, kterého chce král poctít, ať přinesou roucho, které oblékal král. Ať přivedou koně, na kterém jezdil král a na jeho hlavu, ať vloží královskou korunu. A nechtě některý z královských velmožů vede toho koně a provolává: Tak se jedná s mužem, kterého chce král poctít!“
Ve svých myšlenkách zaběhl Haman ještě dál. Přemýšlel o krásné královně Ester. Jeho pýcha mu zaslepila zrak. Viděl sám sebe, jak mu ji král dává. Snad i na samotné místo krále pomýšlel v tu chvíli! Netušil, co se událo v noci, kdy Bůh odejmul králi spánek. Bublina jeho snů však byla rázně protřena.

„Tedy pospěš! Vezmi roucho i koně, jak jsi pověděl a učíš tak židu Mordokajovi, jež sedí v královské bráně. Nezanedbej ani slova z toho, co jsi tu vypověděl!“ Hamanovi zvonilo v uších. Cítil se, jako by ho v letu k výšinám zasáhlo těžké kladivo a srazilo ho opět k zemi. Jako ve snách odešel, aby vyplnil králův rozkaz. A když šel městem, vedl koně, na kterém seděl Mordokaj, a provolával královu poctu, v hlavě mu znělo:

Učíš tak židu Mordokajovi, učíš tak židu Mordokajovi a učíš tak židu Mordokajovi . . .

A najednou je všechno pryč. Moje sláva, moje moc. Nezbývá mi než ten cár látky, kterým mám zahalenou hlavu. Kroky zvolna odměřují moji cestu a každý z nich mne přiblíží ke strašlivému cíli. Hostina, která pro mne měla být vyznamenáním, se stala prokletím a rozsudkem smrti.

Kdo mohl vědět, že královna sama je z národa židů. Kdo mohl jenom tušit, že požádá o milost pro ně a ve světle jejího přání náhle zjeví se má vlastní touha po jejich vyhlazení jako zvrácená. Stal jsem se v králových očích protivníkem, zloduchem a nakonec i násilníkem, když jsem klesal k pohovce a doufal, že si vyprosím život.

Krok, krok . . . prach z cesty stoupá vzhůru. Zbývá posledních padesát metrů, už jenom dvacet, deset.

Sundali mi látku z hlavy. Nade mnou se tyčil zlověstný kůl. Než jsem ucítil provaz na krku, proběhla mi hlavou poslední myšlenka.

I ten kůl měl být Mordokajův!

Přísluvi 16:18 Pýcha předchází pád, domýšlivost klopýtnutí.

Přísluvi 26:27 Kdo kope jámu, padne do ní, a kdo valí balvan, na toho se zvrátí.

Rozhovory

„Ahoj Verčo! Hrozně dlouho jsem tě neviděla! Povídej, jak se pořád máš? Kam jedeš?“ *Víš, vlastně je mi to dost jedno. Ale když už jsme se takhle potkaly, přece se nemůžeme tvářit, jako že se nevidíme.*

„Ahoj Silvo. Jde to, to víš, ve škole nás prohánějí, ale jinak v pohodě.“ *Prohánějí, to je pravda. Ale to není tak moc důležité. Horší je, že ve třídě to není dobrý. Zasedli si na mě. Vypadla jsem z kolektivu. Když už na mě někdo promluví, má na jazyku jenom sarkastickou poznámku, aby mě urazil a ponížil.*

„To znám. Taky jsem teď slízla nějaký pětky. Ti učitelé jsou úplně nenormální, snad nečekají, že se budu učit všechno, co říkají? Ale mě to nevadí. Když jim to udělá radost . . . přece se nebudu šrotit něco, co mě nebaví, že jo?“ *Kdybych ti mohla říct pravdu, pověděla bych ti, že mi to vůbec není jedno. A nemohla bych ani tvrdit, že se neučím, protože mě to nebaví. Ale doma teď není ani chvilku klid. Máma s tátou na sebe pořád řvou. Pořád ve vzduchu visí slovo rozvod. Když přijdu, jsem pro ně úplně neviditelná. Když promluví, neslyší mě. Když se někoho z nich dotknu, hrozí mi, že ještě dostanu od jednoho či druhého facku.*

„Ani nemluv. Dostala jsem poznámku!“

„Za co, prosím tě?“

„Ále, usnula jsem v hodině. To víš, zašli jsme večer s kamarádama do hospody a trochu se nám to protáhlo.“ *Protáhlo, to je fakt. Usnula jsem asi na hodinu a pak jsem šla zase do školy. Kdyby ten čas strávený v hospodě byl alespoň k něčemu dobrý, ale on spíš rozhojňuje pocit, že už se k ničemu užitečnému nehodím.*

„Ty jo, ty jsi teda číslo. Spát v hodině! A co jinak v tý hospodě? Máš nějaký nověj objev?“ *Zajímalo by mě, jak popíšeš situaci, jestli někoho máš.*

„Před týdnem jsem se rozešla s klukem. Ze začátku to bylo s ním fajn, ale potom začal hrozně žárlit, znáš to, ne? Nemám chuť se na nikoho vázat, tak jsem mu dala kopačky. Měl si to rozmyslet dřív.“ *Ono to ve skutečnosti bylo trochu jinak. Ze začátku to bylo opravdu pěkný, když jsem se stulila u něho v náruči, měla jsem konečně pocit, že mě má taky někdo rád. Ale on začínal chtít víc. Nestačilo mu objetí nebo líbání. Chtěl se mnou spát. Strašně jsem se bála. Ale nechtěla jsem ho ztratit. Nemohla jsem ho ztratit! A tak jsem udělal, co po mně chtěl. Jakmile dosáhl svého, vykašla se na mě a já ho vídám, jak blbne*

hlavu jiné holce. Vždycky když ho vidím, bolí mě srdce. Zlomil mi ho, ale já ho nedokážu nenávidět, zapsal se tam příliš hluboko.

„To je blbý, ale co s takovým. Já teď nikoho nemám, lítá sice za mnou jeden kluk. Jenže já ho nechci. Vypadá jako ET. mimozemšťan, přece nebudu chodit s někým takovým!“ *Jo tak to bylo dřív. Snažil se mi ze všech sil dát najevo, že mě má rád. Nevypadal sice jako nějaký model, ale měl dobré srdce a byl by ochotný mi naslouchat. Měl by mě rád. Ale já se tolik bála a svoji společenskou ‘prestíž’, že jsem ho odkopla a ještě ho zesměšnila před půlkou školy. Teď chodí s kamarádkou a já jim můžu jenom závidět, když vím, že v jeho případě jde o něco mnohem trvalejšího, než běžný flirt.*

„Hele já už musím vystupovat. Měj se! A zase někdy pokecáme, jo?“ *Doufám, že to se už nestane, s tebou nemám o čem mluvit. Nevěřím ti.*

„Jasně, to musíme. Taky se měj.“ *Kdybych ti věřila, že to myslíš upřímně, pověděla bych ti všechno, ale já mám strach.*

„Tatínku, Ježíši, Pane! Pomoz mi. Mám strach. Ve škole se otočili proti mně. Je to kvůli tomu, že věřím Tobě, Pane! Chodím tam teď s obavou, jaký způsob si zase vymyslí, aby mě trápili a ponižovali. Nejraději bych si zacpala v lavici uši, abych nic neslyšela. Jak můžu tohle vydržet?“

„Nesmíš s nimi bojovat jejich zbraněmi. Neoplácej jim stejně, neoplácej taky zlým. Drž se mě, provedu tě tím zástupem. Nejsi to ty, koho nenávidí, jsem to Já a Moje jméno. Neboj se, mám tě rád. Neopustím tě.“

„Pane, s tátou jsem se zase jenom pohádala. Dokážeme se normálně bavit, jenom když nepadne ani slovo o Tobě. Bolí mě to, Ježíši. Mám ho ráda. Je to můj táta, i když často mezi námi padnou slova, která ničí a ubližují. Nerozumím tomu, Pane. Proč nedokáže pochopit, co se mu tak zoufale snažím říct? Že ty jsi jediná naděje! Proč ty rozhovory končí v slzách?“

„Neplač, milá. Podívej se na Mě. Pojď ke Mně. Tvého tátů má v moci hřích. Žije s tímhle světem. Nemůže reagovat jinak. Je pro něj tak nepochopitelné, že Mi věříš, protože sám chce věřit jenom v rozum. Já udělám všechno pro to, aby Mě poznal. Zemřel jsem i za něho a pokud Mne bude hledat, dám se mu nalézt.“

„Pane, ty vidíš, jak se občas ze všech sil bráním lásce. Že padám v tom, abych se nezamilovávala. Musí to tak být? Odvádí mě to od Tebe, Ježíši. Já nechci, ale tady jakoby veškeré odhodlání selhá-

valo . . .“

„Víš, že kdykoliv za Mnou přijdeš, abych tu lásku vzal, udělám to. Střež svoje srdce, milá. Střež ho, abys je jednou mohla dát celé tomu, koho pro tebe mám. Pokud spadneš, neměj strach, že bych tě nechal ležet. Přijdu za tebou, zvednu tě, neopustím tě ani kdybys byla v údolí stínů!“

„Děkuji ti, Pane. Díky, že mě máš rád. Díky, že nasloucháš!“

Snílek

Tramvaj je plná lidí. Unaveně se opírám o stěnu, která mne od-
děljuje od řidiče. Nejraději bych zavřela oči a spala nebo snila? Co je
tak špatného na stavění vzdušných zámeků? Když zavřu oči, ocitám se
ve světě, který je můj. Kde rostou růže, svítí slunce a nad hlavou se
klene modrá obloha. Nebo to ani není pohádková krajina, kde na mě
čeká princ na bílém koni, ale třeba jenom tramvaj. Přeplněná tram-
vaj, kde já jsem na jednom konci a začínám zpívat. Lidé ztichnou a
poslouchají. A najednou se z druhé strany ozve chlapecký doprovod.
A tóny se prolétají a píseň zní. Zamilovaný duet.

Jiné místo, jiný čas. Je po představení v divadle. Sedím v šatně,
která je jen moje. A na stolku leží červená růže, červená jako krev.
Černá stužka jenom podtrhuje její krásu. Najednou svíčky zhasínají
a ozývá se nádherný hlas. A za zrcadlem se objevuje záhadný muž
s bílou maskou. Natahuje ke mně ruku a já ji přijímám. Vede mě
chodbou pryč od lidí do svého panství.

Stříbrná záře měsíce mi svítí na cestu. Stromy se ke mně naklání a
jejich koruny si tiše šeptají. V dálce tiše šumí potok. Nikde ani živáčka.
Pak náhle vše utichne a příroda čeká na příchod něčeho nádherného.
Ze stínů lesa se vynoří jednorožec. Je tak nádherný, chci k němu na-
táhnout ruku, ale nemám odvalu. Přichází ke mně sám. Sednu si na
vlhkou trávu a nedbám, že mě studí do nohou. Jednorožec si položí
hlavu do mého klína a dovolí mi, abych ho pohladila po jemné srsti.

Okraj skály. Fouká vítr. Cuchá mi vlasy a ohýbá koruny stromů.
Vidím daleko do kraje, stačí jenom jeden krok Roztáhnu ruce a sko-
čím. Ale nedopadnu na zem, letím. Vznáším se a pod sebou vidím
zemi. Lidi, moře, lesy, města Jsem volná a nic mě nesvazuje. Stačí po-
hnout rukama a vznesu se výš nebo se snesu k jezeru, až se dotknu jeho
hladiny. Můžu dělat, co chci. Letět kam chci. Nikdo mě nedostihne.

Obrazy se střídají. Některé smutné jiné veselé. Ale všechny mají
jedno společné. V mém snění nezbyvá žádný prostor pro Boha. Jsem
to jenom já, kdo je středem dění. Já zachraňuji životy, já prožívám
úžasné situace, já dokážu vyřešit každý problém. Já, já, já. Nikdo jiný.
A všichni jsou jenom figurkami, které posunuji já. Jsem to já, která
touží po obdivu, úctě, moci? Nebo jenom svým sněním otvírám dveře
někomu jinému? Nebo jenom zaměstnává moji pozornost, nenápadně
a příjemně krade můj čas?

Bože, jestli mě má moje snění odvádět od Tebe, rozboř všechno!

To v tobě budu volná. Vždyť záře Tvých očí a Tvůj úsměv je krásnější než záře jednorožců. Vždyť Tvoje láska a Tvůj hlas mohou pro mě být to nejdražší na celém světě. A jednou ty mi dáš křídla a já doletím až k Tobě, kde spočinu. Ježíši, přijď brzy!

Spravedlnost

Její palác je nádherný. Sloupoví obetkané pavučinou popínavých rostlin, zurčící potůčky proplétající se mezi stromovým žádoucím na pohled, a k tomu vsudypřítomný pokoj. Ano, pokoj, to je ten zvláštní pocit, který zachvátil každého, kdo kdy vstoupil do jejího domu. Paní domu je vskutku žena statečná, jak se o ní mluví v knize knih, a jméno má Spravedlnost. Je o ní známo, že vždycky každému stejným metrem naměří, a žádný zlý skutek u ní nenajde pochopení. Snad i proto chodívají lidé okolo jejího domu s jakousi tichou bází.

„Spravedlnost,“ zaslechnete v okolí, „to je ta strašně tvrdá ženská, co by po všech chtěla, aby byli dokonalí.“ Vždycky, když se k ní taková slova donesou, odejde v tichosti na nejtišší místo ve své zahradě, a pláče. „Copak není dobré pro člověka chodit přímou cestou?“ ptá se často sama sebe. „Copak není nádherné, když člověk ví, na čem je, s čím může počítat?“ Spravedlnost potom vstane, a prochází se zahradou. Přitom znovu a znovu v srdci přemýšlí.

Vzpomíná na všechny hosty, které tak ráda hostila ve svém domě. Jak chodili zahradou, odpočívali s ní u tichých vod, jak rádi zůstávali v pokoji, který přinášela její přítomnost. Vzpomíná na to, jak potom každý s touhou v srdci ptal se jí, kterak dosáhnout se dá toho, co ona má. To se Spravedlnosti vždy rozzáří oči. Není pro ni nádhernějšího času, než když může vysvětlovat cesty Všemohoucího, cesty práva, cesty spravedlnosti.

„Podívej se,“ vysvětluje s ohněm v kostech, „to Hospodin vynalezl právo a spravedlnost, abyste žili, když ho budete dodržovat. Když nebudeš lhát, nebudeš krást, když budeš z celého srdce milovat Boha, tehdy budeš žít. Podívej se všude kolem, jak mi On sám požehnal, cítíš všude kolem ten pokoj?“ A Spravedlnosti se znovu zamlží oči, když si připomíná ta nádherná slova od jejího Stvořitele, slova, která vždy nesou život, nesou radost. „Jak je nádherné milovat spravedlnost, a nenávidět zlo. Jak je krásné, poslouchat Jeho moudrost na všech tvých cestách,“ obrací se s rozzářenou tváří ke svým posluchačům, a vůbec nechápe, proč z jejich tváří mizí nadšený úsměv.

Potom vždy zavládne trapné ticho. Návštěvník nemluví, neřekne ani slova, a ani Spravedlnost nedá průchod svému nadšení. Přejde jí, jako by snad jejího hosta obtěžovalo. Vždy znovu a znovu naráží na tu stejnou otázku. „A to opravdu musím všechno tohle dělat, abych měl to, co ty? A co se potom stane s těmi, co ty příkazy nedodržují?“

nakonec vyjde z úst každého z nich. Když tohle slyšela poprvé, nerozuměla tomu. Dnes, když už je to snad posté, vhrknou jí vždy slzy do očí.

„Ano,“ vysvětluje s bolestí u srdce, „opravdu je třeba tohle vše dodržovat, ale nejsou snad Jeho nařízení nádherná? Když budeš mít v domě jen malou kapičku lži, copak snad nezkaží všechno to krásné okolo? Jak by tu potom mohl být takový pokoj? Není to snad samozřejmé, že když budeš dělat zlé skutky, že si tě odplata najde? Není to snad spravedlivé?“

Tehdy bývá proud jejích slov přerušen. Hosté se zvednou, a se zvláštním, snad znechuceným výrazem ve tváři, mají se k odchodu. Potom vyjdou ven z domu, a přidají se k těm, co se znechuceným výrazem ve tváři na ulici rozhlašují: „Což není ta ženská strašně tvrdá? Vždyť já přeci nejsem až tak špatný, taky bych si zasloužil trochu toho všeho nádherného, co má ona. Já jsem to ale vždycky říkal, že na světě není žádná spravedlnost.“

Jednoho dne opět stála Spravedlnost ve své věži a dívala se na lidské syny a dcery. Viděla, že každý jeden z nich chodí po Zemi bez pokoje, bez klidu, že není nikoho, kdo by si její slova vzal k srdci, a není, kdo by rád chodil do jejího domu. Spravedlnost se dívala na všechnu tu nádheru, tiché vody, travnaté nivy jejího paláce, na opuštěné sady plné nádherného ovoce, na svůj dům. Tak pokojný, tak mírný, tak tichý. Tehdy Spravedlnost plakala. „Copak všem, kterým bych chtěla přinést dobro, přinesu jen zlo?“ volalo její ztrápené srdce, „copak nikdy nebudu mít vlastní děti, ze kterých bych se radovala, které by chodily po mé cestě?“

Toho dne někdo zaťukal u jejích dveří. Bylo to tak tiché zaťukání, že si ho utrápená Spravedlnost ani nevšimla. Teprve když návštěvník zaklepal podruhé, dospěl zvuk prstu ťukajícího na veřeje i k uším paní domu. Vstala tedy, otřela si slzy, upravila si svůj nádherný šat, a sestoupila dolů. Šla už spíše ze setrvačnosti, nebyla si v srdci ani jistá, že chce ještě s někým hovořit, strpět další zklamání, další odmítnutí. Nebyla si jistá, jestli ještě chce, aby jí někdo připomínal, že všechny ty, pro které chtěla dobro, bude muset onoho dne odsoudit až do ohnivých hlubin.

„Pojď dál,“ řekla již skoro bez zájmu.

„Spravedlnosti,“ zaševelil do otevírajících se dveří tichý hlas, „sestro moje milovaná.“ Potom už ji obklopily utěšující paže.

Plakaly spolu. Sestry Spravedlnost a Milost, sestry, které nesly to-též břímě. Tolikrát už spolu hovořily, tolikrát se snažily najít cestu, jak

by pomohly těm, které z celé duše milovaly, ale nenalezly. Dokonce ani Milost neměla, proč by jim odpustila. Vždycky spolu nakonec skončily ve sklepeních domu Spravedlnosti, v té místnosti, kde se skrýval největší, a zároveň nejhroznější poklad jejího domu. Stály tam, jedna v objetí druhé, a plakaly, když se dívaly na dlužní úpis lidstva, dlužní úpis, který jednou bude muset každý člověk sám za sebe zaplatit. Zaplatit za vše, co mu Všemohoucí svěřil, a co promrhal, co využil pro sebe a pro svou slávu. Zaplatit za vše, co zneužil, aby ubližoval jiným, a za vše, co zakopal do země, aby tak snad z toho neměl Všemohoucí užitek.

„Pojď,“ zašeptal do ucha Spravedlnosti tichý hlas její sestry. Následovala ji jako ve snu, nechala se toho dne táhnout už jen silou jejích paží. Jeden schod, a potom druhý. Jen matně si uvědomovala, že jsou to schody dolů, dolů do sklepení, na místo zmáčené tolika slzami.

Teprve dole, pod všemi schody, si utrápená Spravedlnost uvědomila, že její sestra už nepláče s ní. Naopak, šla s jistotou, s radostným očekáváním.

„Milosti . . .“ šeptla Spravedlnost.

Vskutku, byla plná síly a radosti, plná nadšení a očekávání. „Tady?“ divila se pro sebe Spravedlnost, „na místě nejhlubšího zoufalství, na místě beznaděje? Jak tady může mít radost?“

„Dneska končíš,“ pravila Milost se zřejmým zadostiučněním do ticha sklepní komnaty. Rozhodně přešla k podstavci, na kterém se nacházel dlužní úpis lidstva, a vzala jej do rukou.

„Co to děláš?“ bylo to jediné, na co se zmohla překvapená Spravedlnost. „Nemůžeš přeci jen tak . . .“

„Jen tak ne, to máš tedy pravdu, sestro,“ pravila Milost, a oči jí zářily veselím, „ale dnes to není jen tak. Mám pokyn od Hospodina, od Něho samotného. Vždyť mi řekl, že dnes bude ten úpis zaplacený.“

„Ale jak by se to mohlo stát?“ nevěřícně opáčila Spravedlnost. „Copak jsme spolu nestrávily tolik marných hodin přemýšlením, jak by to šlo udělat? Není přeci osoby na nebi ani na Zemi, která by to mohla udělat.“

„Já vím,“ pohládila ji Milost něžně po tváři, „ale Pán zástupů je našťěstí moudřejší než my dvě dohromady. Dnes ten úpis přibíjí na kříž.“

„Na kříž?“ nechápala Spravedlnost, „tam přeci umírají jen zločinci!“

„Já vím, ale dneska tam bude umírat někdo jiný. Ty jsi neslyšela ty zprávy, že se Syn Všemohoucího narodil na Zemi. Byla toho tehdy

plná nebesa, andělé o tom hovořili na každém kroku.“

„Slyšela jsem, nejsem přeci hluchá. Byly jsme přeci u toho, když se narodil, ale . . .“

„Copak,“ otázala se něžně Milost.

„. . . připadal mi tak bezbranný, tak bezmocný.“

„Mě taky,“ přiznala se se zahanbením Milost, „myslím, že snad nikdo tehdy doopravdy netušil, co s ním Pán zástupů zamýšlí. Ale dnes jsem to konečně pochopila. On má zemřít za ně, má být za ně potrestaný. Místo každého jednoho z nich.“

„A proč to dělá?“ nechápala Spravedlnost, „vždyť pro něj nikdo z nich za života neměl dobrého slova, všichni byli jeho nepřátelé! Nepamatuješ si na ten dav, který ho chtěl shodit dolů ze skály? Ani na ty tisíce, co ho chtěly jen využívat, chtěly jeho požehnání, uzdravení a potěšení, ale neměly vůbec zájem o něho samotného?“

„Pamatuji se moc dobře,“ zamyšleně řekla Milost, „a pořád o tom musím přemýšlet. Ale nenapadl mě zatím jiný důvod než . . .“ a Milost se odmlčela, a zadívala se do dále.

„Jaký důvod?“ otázala se po chvíli ticha Spravedlnost.

„Myslím, že je má prostě strašně rád,“ zašeptala pohnutým hlasem Milost, „ale tak moc, že si to vůbec nedokážu představit.“

„Musím už jít,“ dala Spravedlnosti pusu na tvář, „bylo by přeci hloupé, kdybych se opozdila.“

Spravedlnost se dívala za její odcházející postavou, a myslí jí tiše letělo radostné: „Budu mít děti! Já budu mít děti!“

Učedník

Seděli jsme u praskajícího ohně, když den již pomalu dohasínal. Já, a ještě muž, kterému všichni říkali Mistr. Jemné jiskřičky stoupaly z plápolajících plamínek, a odcházející den vyprávělo na jeho cestě ticho usínajícího lesa. Nerušili jsme ho, měl dnes s námi již dost práce, a svůj odpočinek si více než zasloužil.

Přemýšlel jsem o muži, který seděl naproti mně, a zadumaně se díval do ohně. Dnes byl tichý, vypadalo to, že přemýšlí o časech minulých, ale znal jsem ho i jinak. Viděl jsem ho stát před davem lidí, a vysvětlovat jim cesty Boží, sledoval jsem, jak jeden každý z nich mu visel na ústech, a oči posluchačů se rozsvěcely tím nádherným světlem z výsosti. Slýchal jsem rozhovory mladých, kteří si přáli být jako on, také tak stálí, též plní ohně, a podobně jako on znát svou stezku životem. Proto mu všichni říkali Mistr, tušili, že ví, kudy se životem jde.

Den odešel, tiše se vytratil za pochvalného zpěvu malých ptáček, a na jeho místo přišla noc. Rozsvítla lampičky na obloze, zatímco oheň, náš hřející průvodce temnotou, nerušeně praskal dál. Pak Mistr zvedl hlavu, a začal tiše vyprávět.

„Učit, to je můj život,“ splynuly z jeho rtů první potůčky vod, „mám radost, když to mohu dělat, a ještě větší, když vidím mé malé učedníky také chodit po mých cestách. Víš,“ otočil se ke mně náhle, „není větší radosti než dělat to, k čemu tě Bůh povolal, a jak to srdce člověka naplní, jestliže vidí i ovoce, další maličké, chodící po cestách spravedlnosti. Ach ano,“ pokračoval, „bylo mnoho takových, kteří chtěli být jako já. Pamatuji si na ně velmi dobře.“

Lehký úsměv prozářil jeho tvář.

„Je to již mnoho let, kdy jsem učil skupinu pěti mladých lidí. Chodili se ke mně učit týden co týden, a na mne doléhala ta krásná zodpovědnost být jim vzorem a příkladem. I dnes si to připomínám tak živě, jako bych viděl jejich tvář.“

„Byl tam první,“ vyprávěl, když vstal od ohně, aby se protáhl, „který vždy velmi soustředěně naslouchal tomu, co jsem ho učil. Byl pozorný, a vše si zapisoval, pilný, a ochotný nechat se poučit. Přicházel každý týden, vždy přesně na čas, nebyly s ním vůbec žádné problémy. Mohl jsem si být jist, že to, co jsem ho naučil, bude umět, ale nikdy neudělal nic víc.“

„Měl jsem pro něho jméno,“ usmál se Mistr, „ale nikdy jsem mu ho neřekl. Říkal jsem mu Žák.“

„Pak tam byl druhý, takový malý přemoudřelý chlapec. Pamatuji si, že vždy chodil za mnou, když jsem jezdíval učit do vedlejší vesnice. On byl stále nadšený mnohými věcmi, které jsem dělal, a rád poslouchal o velkých skutcích. Miloval je, a jeho srdce po nich prahlo.“

„Tomu malému nestačilo,“ smál se Mistr na celé kolo, „pouze to, co jsem ho učil ve škole, on chtěl víc. Víš, milý příteli, vždy jsem měl rád takové žáky, jenže tento byl zaujatý svou jednou věcí. ‘Mistře, kdy už mě naučíš dělat takové skutky, jako ty děláš?’, pronásledoval mne neustále, a nešlo mu vysvětlit, že k nim někdy vede delší cesta, než by se zdálo. Měl jsem dojem, že on mnohem lépe ví, jak by mělo studium vypadat, a co je třeba ho naučit, než jsem to věděl já. Také jsem mu dal jméno, a nebyl jsem o nic více ochoten mu ho říci, než prvnímu. Říkal jsem mu Ředitel.“

„Třetí byl mému srdci ještě bližší. Chodíval k nám domů, a toužil vědět a znát co nejvíce z toho, co jsem znal. Sedával na mých schodech při zhasínajícím slunci, a často jsme spolu dlouho hovořili. Byl mi vzácný, a zajímal se o vše, co jsem ho mohl naučit. Začal jsem ho tedy brávat s sebou, když jsem někam šel, a dával jsem mu malé úkoly. Vždy je plnil k mé největší spokojenosti.“

Zvedl jsem oči, protože Mistr se na chvíli odmlčel, a udiveně jsem sledoval, jak se jeho tvář mění z rozjásané na hořce zklamanou. *Proč, tázal jsem se tiše sám sebe, copak to nebyla radost mít takového učedníka?*

Mistr jako by slyšel mou nevyslovenou otázku. „Pak se na našem vztahu objevil stín. Můj malý učedník miloval praktické úkoly, miloval, když mohl jít se mnou a jednat. Proto se stal mému srdci ještě dražším, neboť jsem viděl, že mu mohu věřit. Miloval je však tolik, že na mne začal ještě více naléhat, abych mu něco svěřil. ‘Mistře, chtěl bych pro vás něco udělat’, byla jeho oblíbená věta toho času.

Nechával jsem se přemluvit, třebaže jsem raději vzpomínal na dny, kdy mi byl při ruce vždy, když jsem ho potřeboval, a do služby se mi takto nevnucoval. Pak jsem ale jednoho dne pochopil, proč tak jedná.

Svěřil jsem mu, aby jel místo mě učit do vedlejší vesnice. Ale věci se seběhly tak, že jsem se nakonec ve vesnici ukázal i já. Šel jsem se tedy podívat na svého učedníka, jakpak plní svěřený úkol.

Vystoupil sebestjistě před ty maličké, a ohlásil se jako můj učedník. Ten den jeho slova zařinčela v mých uších jako zvony. Porozuměl jsem, že on si říká ve svém srdci: ‘Ó, podívejte se na mě, Já jsem

učedník mistra, Já mám tak důležitý úkol, Mně si mistr vybral, abych vás učil. Díval jsem se do jeho očí, a viděl jsem, jak si zamiloval ten titul, jak se honosil tím, že jemu svěřuji nějaké úkoly, a jak málo mu ve skutečnosti šlo o věc samotnou. Vyšel jsem toho dne ven z místnosti, a hořce jsem pro něj plakal. Už nikdy jsem neodpověděl na jeho vmlouvání, a dal jsem mu jméno Ctížádostivý.“

„Čtvrtý,“ pokračoval smutně Mistr, „byl ten nejubožejší ze všech. Sedával ve stejné místnosti vedle toho, kterému jsem říkal Žák. Také měl vždy připravenou tabulku, a vše si pečlivě zapisoval. Ale jeho srdce nikdy nebylo blízké mému úkolu, ve skutečnosti přebývalo někde úplně jinde. Nebyl nikdy dobrým žákem, právě z toho důvodu, že o samotné učení nikdy neměl skutečný zájem.“

„Jednoho dne,“ hovořil Mistr se špatně skrývaným opovržením, „jsem ho zaslechl hovořit se svým přítelem. Stěžoval si na mne, že jsem mu nikdy nesvěřil žádný úkol, že ho opomínám, a nedal jsem mu nikdy žádnou příležitost. Připomínal ty chvíle, kdy jsem vzal některého ze svých studentů na cesty s sebou, a přišlo mu nesmírně nespravedlivé, že to nikdy nebyl on. Měl jsem sto chutí vyjít ven, a říci mu, že on také nikdy neprojevil žádný veliký zájem o mou práci, a to, co dělal, dělal většinou polovičatě, ale pak jsem si to rozmyslel. Nebylo by to k ničemu. Místo toho jsem odešel tiše pryč, a dal jsem mu jméno Ukřivděný.“

Poslouchal jsem, a moje srdce bušilo tiše vedle Mistrova. *Jaké to asi musí být, přemýšlel jsem tiše, vložit tolik úsilí, a vidět tak málo užitku.* „Mistře,“ musel jsem se zeptat, „copak tam nebyl ani jediný pořádný učedník?“

„Ale ano,“ usmál se znovu Mistr. „To byl ten pátý. Copak ty nevíš, že já si nechávám vždy to nejlepší na konec?“

„Nebyl to nijak zvlášť nadaný chlapec, můj pátý student, ale měl srdce pro to, co se učil. Pamatuji si na jeho oči, když jsem vysvětloval. Nebyly kdovíjak chytré, ale zato byly pořádně hladové. Hltal vše, co jsem říkal, jako vyhladovělé dítě. Měl jsem z něho obrovskou radost, jásal jsem ve svém srdci, když jsem ho viděl tak jednat.“

Nezastavil se ale jen ve škole, a když zjistil, že může mít otevřené dveře i v mém domově, začal u nás být častým hostem. Dodnes si pamatuji jeho tázavé oči, když chtěl vědět víc o správných cestách životem, a ušima mi zní mnohé z jeho zvědavých otázek. Jak mě těšilo na ně odpovídat, jakou radost jsem měl z toho maličkého!“ Mistr znovu vstal od ohně, a bylo vidět, že je na duchu velice rozrušený.

„I tohoto jsem bral na cesty s sebou, vždy jsem byl rád, když mohu

někoho učit i prakticky, a on nikdy neprotestoval. Věděl jsem, že mi vždy rád nabídne svou sílu i své paže ku pomoci. Víš,“ odmlčel se, zjevně pohnutý, „takto si představuji učedníka. Je to někdo, kdo celým srdcem lne k učení, touží se naučit mnohem více, než je ‘povinná míra’, a tak jde, ptá se, touží, volá, žízní, touží být jako ten, od koho se učí. Pak také, když je třeba, bez výčitek a reptání nabídne své ruce, svou sílu, svou pomoc, kdykoli ji potřebuji. Ano, tento byl přesně takový.“

„Ani u toho se ale nezastavil,“ pokračoval Mistr, „a velmi brzo začal to, co se naučil používat. Občas jsem se doslechl o některém z jeho malých, dětských kroků, a občas i on sám přišel, aby si nechal poradit v tom co dělal. Neumím ti pořádně popsat, jak velikou radost přinášel mému srdci, jak mne těšilo, že je nejen ochotný vždy mi pomoci, ale také sám hledá, sám pracuje na tom, co pokládal za správné. Vždy, když přišel do mého domu, byl pro mne obrovským občerstvením, a můj duch u něho mohl v pokoji odpočívat.“

„A ano,“ otočil se na mne Mistr se smíchem, „hádáš správně. Tomu jsem ve svých myšlenkách říkal Učedník.“

Vina

Kalich potěšení, tam byla skrytá,
do dna jsem vypil, do duše vpitá,
svědomí špiní, černá vina lítá.

Říká: „Jsem tvá, tvá zasloužená.“

„Nejsi má,“ pravím, „tak mluvit nesmíš!
Rodiče, společnost, škola, tam patříš,
druhý, co udělal, cožpak to nevíš?“

„Ne, ne, jsem tvá, tvá vysloužená.“

„Co ty jsi,“ říkám, „jen přelud pouhý.
Není Bůh, kterému platit mám dluhy!
Není tu žádný soud pro srdce touhy!“
„Stejně jsem tvá, tvá tak skutečná.“

„Zahážu, udusím, zhasím tvé svíce,
v hlaholu úsměvů neslyším více,
pod haldu prázdnoty schovám tě v klíccel!“
„Ještě jsem tvá, tvá nesmrtelná.“

„Neprávem vládneš tu, všichni to tvrdí,
dobro jsem činil jen, což to nevidí?
Tisíce hlasů tak jako já soudí!“

„Stále jsem tvá, tvá prisouzená.“

„Kdopak nás rozloučí, štěstěno vratká?
Smrt, ta to nezvládne, je na to krátká.
Osud náš stejný je, stejná jsou vrátka . . .
navěky tvá, tvá odsouzená.“

„Má je, ach jenom má,“ přiznal jsem hořce,
tíha ta zkrušila mne tak přetěžce!

Vzhůru, tam k nebesům křičí mi srdce:

„Může být má, má odpuštěná?“

Z deníčku nevěry

Pondělí

Můj milý deníčku. Dneska se mi zase podařil jeden parádní kousek. Ani nevíš, jakou jsem z něj měla radost. Představ si, zase jsem potkala našeho starého známého Karla. Šel si takhle po ulici, a modlil se. Přimo k němu jsem se neodvážila, tam stál ten jeho Spasitel, ale řekla jsem si, že ho aspoň z dálky pozdravím.

„Ahoj Karle, kamaráde,“ řekla jsem mu (ovšem z patřičné vzdálenosti), „je fajn, že se modlíš, ale víš, nemůžeš si být jen tak jistý, že tě tvůj Bůh slyší, to není jen tak, víš? Věř mi, chci ti jenom pomoci, potřebuješ se jen o trošičku víc soustředit, a trošku očistit, aby sis mohl být jistý, víš?“

Představ si to, reakce byla nevidaná. Karel vytřeštil oči, dostaly takový ten pěkný, apaticky skelný výraz, a zkoušel se o trošku více soustředit. To víš, že se ho ten jeho průvodce snažil uklidnit, ale nic naplat, zdá se, že mám u Karla pořád větší slovo. Musím ti říct, že to byl super pocit, vidět Karla, jak odchází se svým Pánem po boku, ale ani slova s ním nepromluví, protože se na to snaží víc soustředit :-).

Úterý

Jo, jo, deníčku, jsou tu dneska zlaté časy. Pryč je ta doba, kdy se Boží děti se mnou rvaly o každý kousíček zaslíbení. Dneska na ně můžeš klidně i s holí jako na psa. To si normálně představ, chytila jsem tuhle malou Veroniku na záchodě. Zkoušela si tam mamčinu šminky, a vypadala u toho strašně srandovně. No, jak asi může vypadat třináctileté děvče, co se snaží hrát si trochu víc na dospělou.

Když jsem ji tam tak viděla, vzpomněla jsem si na neděli, jak tuhle ve shromáždění povídali, že prý Ježíš odpouští úplně všechno. Byla bych nerada, kdyby ono malé děvčátko upadlo do podobného bludu, a tak jsem se rozhodla jí trošičku pomoci.

„Copak nevíš, že kradeš, děvče?“ přitočila jsem se tiše. „Měla bys vědět něco o tom, že zloději nepřijdou do Božího království. Nebo si snad myslíš, že ve tvém případě se budou dělat výjimky?“

To bys nevěřil, můj milý deníčku, jak rychle utíkala pryč. A víš co je na tom nejlepší? Ten večer jí maminka četla, jak ten Bůh miloval

svět, však to znáš, tyhle žvásty, ale děvče se radši šlo zahrabat do peřin :-).

Středa

To ti takhle jdu nakupovat za pět prstů svetry do gigamarketu, a koho nevidím. Slečna Patrika si to mašuruje s nákupním košíkem přímo proti mně. Už jsem ji, chuděru, dlouho neviděla, a ona taky vypadala, že se jí po mně skoro stýská.

„Ahoj Patriko,“ zahájila jsem rozhovor, „vidím, že se máš dobře, vid? Jak ti dneska září oči, a jakou to máš radost, no to je nádhera. Že ty jsi povídala s Všemohoucím!“

To jsi měl vidět. Očička se jí ještě víc rozzářila, a jako by celá rozkvetla. Jestli jsi někdy viděl zamilovaného človíčka, jak někde v ústraní vzpomíná na svou milou, tak asi tak vypadala v tu chvíli. No, ale přeci ji v tom nenecháme dlouho.

„Víš, Patriko,“ navázala jsem přetrženou nit, „zdá se mi, že se máš až moc dobře, nemyslíš? Už jsi dlouho nebyla v nějakých problémech, dokonce ti Bůh odpovídá tak jasně na modlitby, jak dlouho si myslíš, že to asi tak vydrží? Koneckonců, vzpomínáš na bratra Joba? Na chudáka bratra Joba? Jó, ten se měl taky dobře...“

Chtěla jsem pokračovat dál, ale už to bylo zbytečné. Otravná radost byla ta tam, a na její místo nastoupil opět starý známý splín. Není nic tak vzrušujícího, jako namalovat lidem černou budoucnost. Víš jak oni pak rychle berou vlastní štětečky, aby si tam ještě domalovali čerty s kopytama, a aspoň pět hrozných katastrof? To mě vždycky skoro dojíhá :-).

Čtvrtek

„Nezvládneeeš, nezvládneeeš,“ volala jsem tuhle na Honzu. Už zase klečel na kolenou, a volal k Bohu, ať ho toho chtiče zbaví. Jako by nevěděl, že klečel je strašně nepohodlné. O co pohodlněji se mu sedělo hodinu předtím u klávesnice a myšky, zvlášť, když měl monitor tak krásně vytapetovaný. Ale nezdálo se mi, že by to teď nějak zvlášť oceňoval.

„Víš, Honzo, to je napořád,“ šeptám mu do ouška. „Nikdy se toho nezbavíš, pořád budeš padat. A víš co je na tom horší? On si tě Bůh nemůže použít, dokud ve svém životě tuhle věc budeš mít. A to by bylo tak krásné, nechat se používat Bohem, vid? No, smůla...“

„Bože, prosím tě, nenech mě v tom,“ opakoval jako kafemlýnek,

„jen mě v tom prosím nenech.“ A taky že by nenechal, ty hlupáčku, vždyť stál hnedka vedle tebe, a chytal si každou tvou slzu do dlaní. Copak jsi neslyšel to „neboj se“? On to opakuje vždycky zleva zprava. To proto, že když se ho bojíš, kopeš kolem sebe jako tonoucí. To aby tě pak mohl vytáhnout, musí si tě nechat trošičku přitopit.

„V obrácení a ztišení bude tvoje spása, v klidu a důvěře tvoje vítězství.“ říkal mu několikrát, aby si spolu konečně mohli sednout, a problém řešit, ale moje slovo má přeci jen pořád větší váhu. „Nezvládneeeš, nezvládneeeš,“ ječela jsem až do omrzení. „Tohle bude navždycky,“ oznámila jsem mu ještě jednou se smrtelně vážnou tváří, když se sinalým obličejem vstával z kolenou. Ještě by si chudáček mohl myslet, že je tu snad pro něj nějaká naděje :-).

Pátek

Ani jsem si nemyslela, že uvidím na vlastní oči něco takového...

Stála tam na hrázi úplně opuštěná. Hned jsem si říkala, že s ní nebude něco v pořádku, že by mohla chtít trošičku poradit. Když jsem přišla blíž, viděla jsem slzy v očích, ale taky tam měla na můj vkus ještě moc velikou vůli žít. Navíc zkus hádat, kdo se jí snažil utěšit. Že prý se o ni postará, dá jí život, a kdovíco jiného. Říkala mu, že už to nezvládne, že je té bolesti na ni moc, že by už podruhé takovou vytrpět nedokázala, a on na to, že s ním přeci dokáže všechno.

Pak mi to konečně docvaklo. Děvče si sem přišlo dneska zaskákat do vody, a její ochránce si zdá se myslel, že už je andělíčků dost. Zůstala jsem ještě chvilku schovaná, přeci jen, potřebuju nejdřív vědět, o co jde.

„Odpusť mu,“ zněl do ticha něžný hlas Spasitele, „jako jsem já odpustil tobě.“

„To přeci nejde,“ opáčilo děvče, „jak bych mohla žít bez něj, jak bych to dokázala. Jak mi jen mohl tak ublížit, jak to jen mohl udělat. A vůbec, kde jsi byl ty, když se to celé dělo?“ obrací se s výčitkou na svého neviditelného průvodce.

„Vždyť jsem ti to, maličká, říkal od počátku, že se nemáš do něčeho takového pouštět. Ale i přesto jsem chodil s tebou, a chránil jsem tě, aby sis neublížila,“ opáčil Spasitel, a jemně ji pohladil po vlasech.

To už jsem si říkala, že jsem slyšela dost. „Skoč,“ zakřičela jsem ze všech sil. „Vždyť už to nemá smysl žít. Všichni se na tebe vykašlali, každý člověk tě bude jen zraňovat, bude ti jen ubližovat, nikdo tě nemá rád, a dokonce i Bůh už tě zavrhl, víš?“

Jen zamžikání očí prozradilo, že moje slova šla do černého. Znovu jí vyhrkly slzy, a začala se hotovit ke skoku.

„Neskákej,“ volal na ni, ale už ho neslyšela. Měl by sis konečně uvědomit, že dneska mám mezi tvým lidem větší slovo já, odplivla jsem si zhnuseně.

Skočila. Hladina se nad ní zavřela, a poslední pramínky vlasů zmizely v kruté vodě.

„Utíkej,“ zavolal Spasitel, a znělo to, jako když řve lev. Jak utíkej, kam má asi tak utíkat, ty nádhero, vždyť se už blíží ke dnu, kontrolovala jsem s klidem situaci.

„Rychle, makej, nějaká holka tam skočila do vody,“ zazněly zpoza mých zad nevitane hlasy. „Dělej, snad ji ještě vytáhnem,“ povzbuzoval starší muž svého mladšího kolegu. O pár morkých minut dále už byla na suchu, a jen zmáčené šaty prozrazovaly, že se tu událo malé drama. „Cos to vyváděla,“ plísnil děvče starší muž, zatímco mladší se ji snažil ze všech sil utěšit. Nu což, není každý den posvícení :-).

Život pod holí

Otevřela oči. Přivítalo ji to známé přišší pokoje ještě neozářeného ranním sluncem. „Ach jo, zase vstávat,“ pomyslela si tiše. „Kdyby jen věděli, jak je to pro mě někdy těžké zvednout se na své nohy, a jít. A pak taky,“ pomyslela si tiše, jak to jen šlo, „jsem přeci Boží dítě. A to je někdy pěkně těžké břemeno na nošení.“ Jak tahle myšlenka bleskla do její mysli, už se ji snažila zatlačit. „Nebudeš přeci remcat,“ vyplísnila sama sebe, „vždyť už máš tolik dobrého.“

Vstala. Zase byl před ní stejný den. „Ó, Bože, kéž bych to dnes zvládla udělat tak, jak ty chceš,“ povzdechla si tiše. Ležel na ní kámen, který ji každý den tlačil níž a níž. Jako by slyšela Boha v nebesích volat: „Podívej se, co jsem pro tebe připravil, jaký nádherný plán, jaké krásné věci, jen ty to musíš pořád kazit.“ Už někdy ani neměla chuť číst Bibli, připadalo jí, že se jí každé slovo zadírá pod kůži jako ledová střepinka.

„Měla bych,“ řekla si i toho rána, a její prsty zašmátaly po ohmatané knize. „*Vy, ženy, buďte poddané svým mužům,*“ seskládala se tušová písmenka do najednou jakoby ohnivých slov. Málem jí vhrkly slzy do očí. „Vždyť já bych chtěla,“ pomyslela si tiše, „ale ono je to tak těžké.“ Zavřela knihu, a myšlenky v ní jen vřely. Bylo to pokaždé to stejné. Otvírala tu knihu, aby našla povzbuzení a potěšení, ale odcházela jen rozbitá a rozervaná. „Bože, to nejde zvládnout,“ volala její duše, její duše zamčená pod holí Zákona.

Ta se zdála dopadat den co den. Neustále přítomná, neúprosná jako sama smrt, má do dřeva vyrytý nápis: „Odplata za hřích,“ a nelze jí utéct. Kolikrát to jen zkoušela, ale nešlo to. „Nemodlila ses dost horlivě.“ Švih. „Jak to čteš Bibli, vždyť ti to jen letí před očima.“ Švih. „Jak to, že ses naštvála, nevíš, že máš být klidná, mírná, a tichá?“ Švih. „Co tvoje svědectví, kdepak je, no? Že ty se za Něj stydíš?“ Prásk, švih, bum. Hůl dopadala znovu a znovu, nemilosrdná, trestající, jítřila svědomí, a do rány pak sypala sůl. Ubitá, v beznaději, chodívala potom spát, skrývajíc své nitro před každým, dokonce i před vlastním mužem. Bála se, že kdyby to věděl, nechtěl by s ní už nic mít.

Bum. „Vstávej, je třeba se modlit,“ vzbudila ji neúprosná souputnice další ráno. Zkusila vstát, ale najednou ji zachvátila slabost. Nestalo se jí to poprvé. Švih. „To máš za to, že neposloucháš,“ pravila hůl, „hodné děti není třeba bít.“

Najednou jako by byla někde jinde. V mžiku oka se změnila scéna kolem ní, opustila svůj pokoj, šedé ráno, známou peřinu, i dýchajícího človíčka vedle ní. Zářící slunce, uvědomila si. Pod nohama cítila kameny, jak ji řežou do pat, když se začala pomalu rozhlížet kolem. Byla tam sama. Jen ona a... a ještě tam, kousek od ní, stál kříž.

Poprvé zvedla oči výš. Nebyla tu úplně sama. Tam někdo visel. Zlomený, jeho ruce byly protkané hřeby. Měl na hlavě naraženou korunu z trní, každý z nich bolestně vlomený pod jeho jemnou kůži. Dýchal přerývaně, každý dech ho stál nesmírné množství námahy, síly ho pro mnohé rány po celém těle už opouštěly.

Pak ji uviděla. Byla tam, stejně dotěrná, stejně neúprosná, stejná, jak ji znala. „Málo ses modlila.“ Švih. „Jak to, že nečeš Bibli?“ Švih. „Co ten hněv, holka?“ Švih. Rány dopadaly jedna za druhou. „Ó ne, jeho ne,“ chtělo se jí volat, „to jsem přeci udělala já. To já.“ Ale hůl ji neposlouchala. Bila dál, jednu ránu za druhou, s neutuchající silou. „Budeš poddaná manželovi, starat se o děti, milovat svého Boha, i každého svého bližního. Budeš mít druhé za přednější sebe, nebudeš takový sobec, nebudeš reptat ani v myšlenkách.“ A rány dopadaly. Vypadalo to, že je už snad ani necítí. Pak ale otevřel oči, a ona viděla, že cítí jednu každou z nich. Bez výjimky.

Poslední vzděch, viděla, jak se jeho tělo napjalo jakoby v křeči. Vstříc najednou setmělému slunci zazněl výkřik: „Otče, do tvých rukou odevzdávám svého ducha.“ Jakoby vítězný, uvědomila si tiše. Pak skonala.

Složila se u kříže, zlomená, plačící. „Tohle on si přece nezasloužil,“ štkala tiše, „to jsem přeci udělala já. To já,“ volalo její ztrápené srdce. Dny mýjely, a ona zůstávala pořád tam. Tělo už sundali z kříže, ale ona jako by odtamtud nemohla odejít. „To kvůli mně musí umírat i nevinní?“ ptala se znovu a znovu sama sebe.

Třetího dne vzešlo slunce. Byla už tak unavená, že neměla ani sílu plakat. „Vstávej, maličká,“ ucítila na svém rameni něžnou ruku, „je čas jít.“ Pozvedla oči. Byl to on, ten stejný muž, který visel na kříži. „Podívej,“ ukázal jí něžně na kříž. Byla tam. Zlomená navždycky, přibitá těmi stejnými, rezavými hřeby ke kříži. Hůl jménem Zákon.

Obsah

Bůh ve školní lavici	3
Fanatik	7
Jeho kříž	9
Lhář	14
Líbím se mu?	21
Král	25
Malá píseň o lásce	29
Malíř	31
Milost!	32
Myšlenky Boží	36
Nástroj	41
Návštěvník	47
Ne mé ovce	49
Nemilovaná?	54
Nestvůra	58
Odpočinek	61
Ovoce	64
Padá hvězda	68
Pláč mladých	71
Pokrytec	73
Předplatné do Nebe	80
Přišel jsem, abych ti dal vše, co mám	87
Proč Bůh nestvořil zemi snů	92
Pýcha	97
Rozhovory	102

Snílek	105
Spravedlnost	107
Učedník	112
Vina	116
Z deníčku nevěry	118
Život pod holí	122